

Срйски ценшар

Удружење српских културних посланика, интелектуалаца и привредника у Аустрији

Serbisches Zentrum

Kommunikationsverein der serbischen Kulturschaffenden, Intellektuellen und Wirtschaftstreibenden in Österreich

За издавача | Für den Verlag Гордана Милосављевић Стојановић Gordana Milosavljević Stojanović

Уредник | Herausgeberin Милорад Матеовић | Milorad Mateović

Аушори шексшова | Textautorinnen Сања Домазет и Гордана Милосављевић Стојановић | Sanja Domazet und Gordana Milosavljević Stojanović

Превод на немачки | Aus dem Serbischen von Александра Живковић | Aleksandra Živković

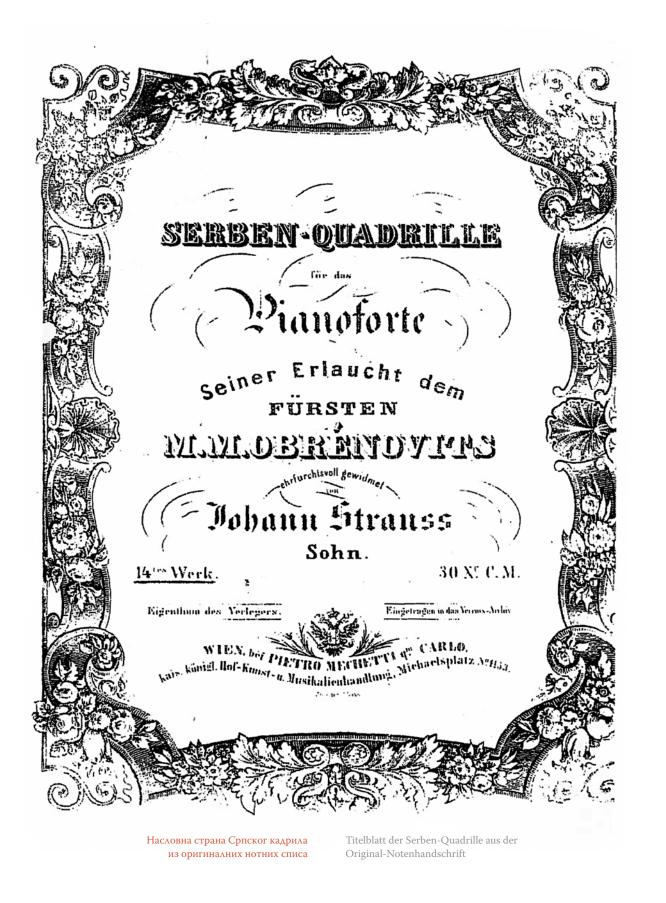
> Дизајн | Gestaltung Мирко Трбусић | Mirko Trbusić

Сарадници | Mitarbeiter Ана Бошковић | Ana Bošković Борислав Капетановић | Borislav Kapetanović Горан Каран | Goran Karan CBETOCABCKI Jay Berry
HEILIGER SAVA Ball Wien

Serben-Quadrille am Azur der Wiener Donau

Љубичаста мађија ноћи сјактала је на снегу, сребрио се ледено и глатко месец, а сијале необично немирне звезде. Дрвета, црна и мокра, пробуђена светлошћу, померала су се у страну и махала прстима са којих је капало бисерје. "Шта се дешава", шуморило је грање поспано и молски, шапатом. Воден, распеван, плах и кобалтноплав у ноћи, Беч је био приправан да у њему отпочне још један бал. Али словенски. Јер постоје пречице до радости, а плес је једна од њих. Деветнаести је век, у овом граду живи око педесет хиљада Словена, повезаних блиским пореклом и сличном судбином. Од 1843, кочијаши су већ свикли да имају каткад много посла са господом која говоре другим језицима, што на руски подсећају, меко и смејући се. Ваљало је превести даме – кроз снег што је мирисао на љубичице – у тоалетама од сна, чипке и комађа сафира и свиле и сафијана, што су нестрпљиво кретале на беседе, концерте и позоришне представе, које су тих година почеле да се држе на опојном млеку матерњег језика. Али су од свих скупова једногласно најдражи свима били – балови. Сви су волели балове и плес, тај тајни језик душе. На баловима се плесало, заљубљивало, наздрављало, ту су у скупим, тамним оделима долазиле и важне званице из света политике, дипломатије, културе, као и анонимне лепотице којима је улаз за бал била раскошна, заслепљујућа, млечна словенска лепота. Баш као и Ниче, сматрале су да је пропао сваки дан у коме не плешемо. А по завршетку, о баловима се сањало, шапутало, препричавало... Новине,

Der Purpurzauber der Nacht leuchtete auf dem Schnee, der silberne Mondschein war eisig und glatt, und die Sterne schimmerten ungewöhnlich aufgeregt. Die Bäume, schwarz und nass, durch das Licht aufgeweckt, bewegten sich zur Seite und winkten mit perlentröpfelnden Fingern. "Was ist los", rauschten die Zweigen schlaftrunken und weich, flüsternd. Wässerig, sangesfreudig, zaghaft und kobaltblau bemalt in der Nacht, Wien war bereit, den Beginn noch eines Balls zu begrüßen. Aber diesmal eines slawischen. Weil es Abkürzungen zur Freude gibt, und Tanzen eine davon ist. Es ist das neunzehnte Jahrhundert, in dieser Stadt leben etwa fünfzigtausend Slawen, verbunden sind sie durch eine Herkunftsverwandtschaft und ein ähnliches Schicksal. Seit 1843 sind die Kutscher daran gewohnt, mit den Herrschaften, die andere, dem Russichen ähnelnde Sprachen sprechen, sanft und lächelnd, ab und zu viel zu tun zu haben. Man sollte die Damen hinüberfahren – durch den nach Veilchen riechenden Schnee. Gekleidet in Toiletten von Traum, Spitze und Stücken von Saphiren und Seide und Saffian, begaben sie sich ungeduldig nach Predigten, Konzerte und Theatervorstellungen, die in diesen Jahren auf der berauschender Milch der Muttersprache abzuhalten begannen. Aber einstimmig waren allen von all diesen Versammlungen am liebsten Bälle. Alle mochten Bälle und Tanzen, diese verborgene Sprache der Seele. Auf den Bällen tanzte man, verliebte sich man, stoßte an, dazu kamen in dunklen, teueren Anzügen die wichtigen Gäste aus der Politik, Diplomatie, Kultur, sowie auch die anonymen Schönheiten, deren Eintrittskarte ihre prachtvolle, blendende, milchige Schönheit war. Gleich wie Nietzche hielten

тада једини постојећи медиј, о њима су писале, а балови су били прилика да се словенски народ сјати и заборави да није у домовини, под небом које је тамно шампањизирало облацима и лепиле се за окна радознале, сузне пахуљице.

Запамћен је по важности, лепоти и елеганцији бираних званица бал одржан у здању Софијиног купалишта. Три хиљаде арситократских душа плесало је. У круг су летеле лепезе уштирканих крагни и чипака и карнера, увис се подизали дефилеи меких дланова, рукавица из којих су морске звезде девојачких прстију лучиле ледену светлост дијамантског прстења. Конобари су носили послужавнике од тученог сребра и залуд се пробијали кроз заљуљане кордоне топлих, нагих рамена, преко којих су шапутале опшивнице од крзна и сафира и дуката, што су ловили светлост заљуљаних, кристалних лустера. Млада и ведра тела вртела су се укруг без даха, са осмехом вечности. О да, у младости, време уме каткад да стане. Касније се, зато, убрзава. За балских ноћи, главне звезде словенских балова беху Вук Стефановић Караџић, са црвеним фесом, са кићанком од плавосивог ибришима и тамним очима, кнез Милош Обреновић у свечаном црном жакету, са четири звезде руског ордења на грудима, блештавим од драгуља и са одличјем турског султана око врата, али пре свих Вукова кћер, Мина, која је водила коло у шумадијској ношњи, са бледозлатном траком у сплетеној, врелој магми црне косе, све блеђа од узбуђења и пажње силне господе која су јој љубила малу руку, у рукавицама

8

sie jeden Tag verloren, wo nicht ein Mal getanzt wurde. Und nach dem Schluss wurde von Bällen geträumt, geflüstert, wiedererzählt... Die Zeitung, damals das einzige Medium, schrieb darüber, und für das slawische Volk waren Bälle die Gelegenheit, sich zu versammeln und zu vergessen, dass sie weit vom Vaterland sind, unter dem Himmel, dessen Wolken dunkel champagnisierten, und die neugierigen, betränten Flocken an den Fensterscheiben anhafteten.

Für seine Bedeutung, Schönheit und Eleganz der ausgewählten Gäste blieb der Ball im Sophienbad in Erinnerung. Es tanzten dreitausend aristokratische Seelen. Im Kreis flogen die Fächer der gestärkten Kragen und Spitze und Volants, hochgehoben wurden die Defilees von weichen Handflächen, Handschuhen, aus den die Seesterne der Mädchenfinger eisiges Licht der Diamantenringe ausschieden. Die Kellner trugen Untersetzer aus schwerem Silber und versuchten vergeblich durch schwingende Kordons der warmen, nackten Schultern, über die die Borten mit Pelz, Saphiren und das Licht der schwingenden Kristalleuchter anziehenden Dukaten flüsterten, durchzukommen. Junge und heitere Körper drehten sich atemlos im Kreis, mit dem Lächeln der Ewigkeit. Oh ja, in der Jugend kann die Zeit anhalten. Dafür beschleunigt sich später. Die Hauptdarsteller der Ballnächte waren Vuk Stefanović Karadžić, mit einem roten Fes mit der Quaste von blaugrauem Seidenfaden und dunklen Augen, Fürst Miloš Obrenović im festlichen schwarzen Jakett, mit vier, von Edelsteinen blendenden Sternen der russichen Orden an seiner Brust und der Auszeichnung des türkischen Sultans um seinen Hals, aber vor allem die Tochter

боје сепије. Минин отац, Вук Караџић, већ је важио за апостола књижевности свога рода, а Мина је једнако љубазна била са свима на балу – Чесима, Пољацима, Словацима, Хрватима... Онда јој се поклонио песник Лудвиг Аугуст Франкл и извео је на балкон (прошли су поред два кршна стражара у црвеним огртачима и под пуним наоружањем) и тамо јој на немачком рекао да је њена народна ношња са ситним ружицама и смиљем заносна, да је њено коло мелодиозно преплитање лепоте по подијуму, а да сада, када је њу упознао, верује да је њен читав народ – песнички, јер га меки сјај најтамније црнине њених зеница уверава у то. Она је једва дисала од свих тих речи док је он на немачком додавао још нешто о њеном сјају и бујности, док је унутра оркестар производио тамну, мрачну романтику завитланих сенки безбројних играча. Те исте ноћи, пред зору, у тренутку цветања младих звезда, Јохан Штраус син обећао је да ће компонавти "Српски кадрил". Обећање је одржао. На захтев Милоша Обреновића,

9

Део из нотне свеске Српског кадрила

Auszug aus dem Notenheft der Serben-Quadrille

von Vuk, Mina, die den Kolo in der Volkstracht aus Šumadija anführte, mit einem blassgrünen Band in dem geflochtenen, glühenden Magma ihrer schwarzer Haare, immer blasser von der Aufmerksamkeit der Überfülle von Herren, die ihre kleine Hand in dem seppiafarbenen Handschuh kussten. Der Vater von Mina, Vuk Karadžić, galte schon für den Apostel der Literatur seines Volkes, und Mina war gleichermaßen net zu allen auf dem Ball – den Tschechen, Polen, Slowaken, Kroaten... Dann verneigte sich vor ihr auch der Dichter Ludwig August Frankl und begleitete sie auf den Balkon hinaus (sie gingen an zwei robusten, voll bewaffneten Wächtern in roten Überziehern vorbei), dort sagte er ihr auf Deutsch, dass ihre Volkstracht mit kleinen Rosen und Strohblumen umwerfend und dass ihr Kolo eine melodiöse Verflechtung der Schönheit auf dem Podium sei, sowie dass er jetzt, nachdem er sie kennengelernt habe, glaube, dass ihr ganzes Volk – ein Dichtervolk sein müsse, weil der sanfte Glanz der dunkelsten Schwärze ihrer Augensterne ihn davon überzeuge. Von all diesen Worten konnte sie kaum atmen, während er noch etwas über ihren Glanz und Üppigkeit dazu hinzufügte, und das Orchester eine dunkle, finstere Romantik der herumschleudernden Schatten von unzähligen Tänzern erzeugte. An demselben Abend, vor der Morgendämmerung, als die jungen Sterne aufblühten, versprach Johan Strauss Sohn, dass er die "Serben-Quadrille" schreiben wird. Er hielt sein Versprechen. Im Auftrag von Miloš Obrenović und aus seiner Inspiration und seinem Begehren heraus schrieb er 1846 die "Serben-Quadrille", Opus 14, der am 2. Februar 1846 uraufgeführt wurde.

Програм Славенског бала

> Programm des slawischen Balls

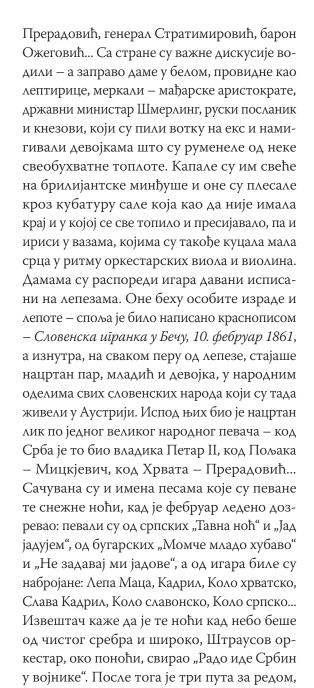
а по својој инспирацији и жудњи, написао је "Српски кадрил", опус 14, који је први пут изведен 2. фебруара 1846. године.

Милош Обреновић није жалио новац ангажујући тада најпопуларнијег композитора валцера. Не зна се колико је дуката избројао, али се зна да је захтевао да "Српски кадрил" буде препознатљив по тактовима српске музике. То је доба када су два владара, отац и син, живели у изгнанству. Милош је абдицирао и преселио се у Аустрију 1839. Иста судбина задесила је 1842. и његовог наследника Михаила Обреновића који се придружује оцу у Бечу. Иако је деспотски владао Милош Обреновић је жудео да Србију из Отоманског царства преведе у друштво углађених европских земаља, те је зато помагао не само рад Вука Караџића, већ и школовање српске младежи која га је дочекала у Бечу. И његов син, сетан, светлоок, углађен нежан Михаило Обреновић, упијао је бечке обичаје и навике. Бар део отмености и лепоте, желео је да дарује Србији. Много је минуло зима од како је мучки убијен на Кошутњаку, у сивом оделу и ружичастој, муслинској кошуљи, али је остало Народно позориште које је сазидао и преко пута он који занавек седи, на коњу, сав од сребра током самотних зимских ноћи, заслепљен у вечности сећања Срба којој се није надао. И он је каткад плесао на баловима, понекад само посматрао.

Остао је упамћен по грандиозности и лепоти и бал из 1861. године. Наздрављали су вином што се љескало као црно сферно огледало Вук Караџић, Иван Мажуранић, Петар

Miloš Obrenović scheute kein Geld, als er den damals populärsten Walzer-Komponist beauftragte. Man weiß nicht wie viel Dukaten er dafür auszahlte, aber man weiß, dass er darauf bestand, dass die "Serben-Ouadrille" an den Takten der serbischen Musik erkennbar sein soll. Das war die Zeit, in der zwei Herrscher, Vater und Sohn, in der Verbannung lebten. Miloš dankte ab und zog 1839 nach Österreich um. Das gleiche Schicksal erlitt auch sein Nachfolger Mihailo Obrenović, der sich seinem Vater in Wien anschloss. Obwohl er despotisch herrschte, verlangte Miloš Obrenović danach, Serbien aus dem Osmanischen Reich heraus zur Gesellschaft von mehr abgeschliffenen europäischen Ländern herüberzuführen, und das war der Grund, warum er nicht nur die Arbeit von Vuk Karadžić, sondern auch die Ausbildung der serbischen Jugend, die er in Wien angetroffen hatte, unterstützte. Auch sein Sohn, der melancholische, helläugige, abgeschliffene und empfindliche Mihailo Obrenović saugt Wiener Sitten und Gewohnheiten in sich auf. Zumindest ein Teil der Eleganz und Schönheit mochte er Serbien schenken. Viele Winter sind vergangen seitdem er meuchlings in Košutnjak ermordet worden war, im grauen Anzug und rosenfarbigen Musselinhemd, aber das von ihm errichtete Nationaltheater blieb, gegenüber dem er für alle Zeit sitzen wird, auf dem Pferd, ganz aus Silber in den einsamen Winternächten, erblindet in der Ewigkeit des serbischen Gedächtnisses, auf die er nicht hoffte. Er tanzte auch manchmal auf den Bällen, manchmal schaute er lediglich zu.

Für Prunk und Schönheit blieb auch der Ball im Jahr 1861 in Erinnerung. Mit dem wie ein

schwarzer Sphärenspiegel schillernden Wein stießen Vuk Karadžić, Ivan Mažuranić, Petar Preradović, General Stratimirović, Baron Ožegović u.a. an. Auf der Seite führten wichtige Diskussionen - eigentlich beäugten sie die in Weiß bekleideten, wie Schmetterlinge lichtdurchlässige Damen – ungarische Aristokraten, der Staatsminister Schmerling, der russische Abgesandte und die Fürsten, die Vodka auf Ex tranken und den Mädels zuzwinkerten, die von einer allumfassenden Wärme dann rot wurden. Die Kerzen tropften auf ihre Brillianten-Ohrringe herunter, und sie tanzten durch das endlos scheinende Volumen des Saales, in dem alles schmolz und zurückstrahlte, so auch die Schwertlilien in den Vasen, deren kleine Herzen auch im Rhythmus der Orchesterbratschen und-geigen schlugen. Die Tanzordnung wurde den Damen auf ihren Fächern aufgeschrieben gegeben. Die waren besonders schön und fein ausgefertigt – auf der Außenseite stand in Schönschrift geschrieben – Slawischer Tanz in Wien, 10. Februar 1861, und auf der Innenseite die Abbildung eines Paares, eines Jungen und eines Mädels, in Volkstrachten aller damals in Österreich lebenden slawischer Völker. Darunter wurde jeweils ein großer Volksdichter abgebildet – bei den Serben war das der Fürstbischof Petar II., bei den Polen – Mickiewicz, bei Kroaten – Preradović... Aufbewahrt sind auch die Namen der Lieder, die an dem Schneeabend, als Februar eisig heranreifte, gesungen wurden: von den serbischen waren das "Tavna noć" ("Dunkle Nacht"), "Jad jadujem" ("Am Leid leide ich"), von den bulgarischen "Momce mlado hubavo" ("Der

junge, schöne Junge") und "Ne zadavaj mi jadove"

10

12

13

уз веселе усклике свих Словена, одсвиран јуначки српски марш. Од узвика "браво" и поклича весеља и одобравања, задрхтале су косе муслинским завесама и запенушао је шампањ још луђе и сјајније.

Балове су Обреновићи пренели у Србију. Главна сезона балова била је од Божића, а трајала све до расцетавања марта. У Крагујевцу, за владе Милоша Обреновића, одржан је 1834. први бал у централној Србији. Баш као и у Бечу, дамама су са рукава висиле свилене пантљике са књижицама, где су била записана имена играча којима су игру обећале. У Србији је под Обреновићима постао редован Дворски бал, затим Великошколски, а балове су правили и Женско друштво, официри, трговачка омладина... Светосавски бал увек је био у хуманитарне сврхе – ваљало је помоћи сиромашним ђацима. Девојкама су се у грудима подизале душе лептирице када су пролазиле поред Официрског дома – јер и ту су се плесали валцери и кадрили са официрима, на зимским баловима. Кнез Михаило је 1856. организовао бал код "Српске круне", са лутријом – ваљало је подићи болницу. Скупљено је те ноћи, док се точила ружица и даме носиле осмејке на лицима као руже, стидљиве од сопствене бујности, милион гроша. И болница је подигнута.

На баловима се уздисало, плесало, трчало на балконе по још ваздуха и опет враћало у коло. Сви балови почињали су "Србијанком", Краљевим колом, а затим су се ређале окретне игре, па поново кола, наизменично... Поред раскошних кринолина, европских, чипканих, сањаних и отмених хаљина са нашивеним

("Bereit mir keine Schmerzen"), und von den Tänzen: Lepa Maca, Quadrille, kroatischer Kolo, Fest-Quadrille, slawonischer Kolo, serbischer Kolo... Der Berichterstatter sagt, dass an dem Abend, als der Himmel breit und von purem Silber war, das Orchester von Strauss um Mitternacht das Lied "Rado ide Srbin u vojnike" ("Gern geht der Serbe zu den Soldaten") spielte. Danach wurde drei Mal hintereinander mit fröhlichem Jubel aller Slawen der Serbische Marsch gespielt. Von den Rufen "Bravo" und Beifalls-und Freudenrufen zitterten die Musselin-Vorhänge und schäumte der Champagner noch verrückter und glanzvoller.

Die Familie Obrenović brachte die Bälle nach Serbien mit. Die Hauptsaison dauerte vom Weihnachten bis zur Aufblühung des Monats März. In Kragujevac, in der Zeit der Regierung von Miloš Obrenović, wurde im Jahr 1869 der erste Ball in Zentralserbien abgehalten. Gleich wie in Wien, hingen den Damen von den Ärmeln Seidenbänder mit dem Heftlein, in dem die Namen der Tänzer, den sie Tanz versprochen hatten, aufgeschrieben waren. In Serbien unter der Familie Obrenović wurde der Hofball eine regelmäßige Veranstaltung, dann der Hochschulball, und Bälle wurden auch von dem Frauenverein, der Handelsjugend, den Offizieren u.a. ausgerichtet. Der Hl. Sava-Ball war immer eine wohltätige Veranstaltung – den armen Schülern sollte man helfen. Den Mädels schlugen die Schmetterlingsherzen in der Brust höher, wenn sie an dem Offiziersheim vorbeigingen – weil da auch Walzer und Quadrillen mit Offizieren, auf Winterbällen getanzt wurden. Fürst Mihailo veranstaltete 1856 zur "Serbischen Krone" einen Ball mit Tombola – es sollte ein

бисерима, ситним као бројанице, било је много оних који су долазили одевени у народна одела и ношње. И симболично је ово показивало да су се српски живот и обичаји, љубавно и музикално помешали са европским. Балови, та прилика да се љубавно сједине вино у људима и љубав у музици, трају са једнаком радошћу од оних времена до данашњих дана. И док иглице снега у јануару падају као шећерне, ситне звезде, а ветар лако подиже конфете пахуљица, што се роје као беле пчеле под светиљкама и сада се јури на балове. Разлог је – они су обећање среће. Улазница је срце, а улог жудња да се на тренутак бар, играчи претворе у лептире и живе за ту једну ноћ музике и плеса, пуном снагом уздрхталих плућа, док им шампањ ври уместо крви.

Сања Домазет

Krankenhaus errichtet werden. An diesem Abend, während der Roséwein geschenkt wurde, und die Damen auf ihren Gesichern Lächeln wie Rosen trugen, scheu vor der eigenen Üppigkeit, wurde eine Million Groschen gesammelt. Und das Krankenhaus wurde errichtet.

Auf den Bällen wurde geseufzt, getanzt, auf den Balkon für mehr Luft gerannt, und dann in den Kolo zurückgekehrt. Alle Bälle wurden mit "Srbijanka" ("Die Serbin"), dem Königskolo eingeläutet, danach reihten sich Spieltanze an, dann wieder Kolo, abwechselnd... Neben den prunkvollen Reifröcken, geträumten und edlen Kleidern mit angenähten Perlen, winzig wie Knoten in einem Komboskini, gab es auch viele, die in den Volkstrachten kamen. Das zeigte auch symbolisch, dass das serbische Leben und die serbischen Sitten auch in der Liebe und in der Musik mit dem europäischen sich vermischten. Die Bälle, diese Gelegenheit liebevoll den Wein mit Menschen zu vermischen, und Liebe mit Musik, dauern mit gleicher Freude seit jener Zeiten bis zum heutigen Tag. Und während die Schneenadeln im Jänner wie winzige Zuckersterne fallen, und der Wind leicht die Konfettiflocken hebt, die sich unter den Laternen wie weiße Bienen schwärmen, rennt man noch immer auf Bälle. Der Grund ist folgendes – sie sind ein Versprechen des Glücks. Die Eintrittskarte ist das Herz, die Anlage das Begehren, dass die Tänzer sich mindestens für einen Augenblick in Schmetterlinge verwandeln, für diese eine Nacht der Musik und des Tanzes leben, mit voller Kraft der zitternden Lunge, während der Champagner statt Blut in ihnen brodelt.

Sanja Domazet

Балови, као традиционална забава грађанског друштва постоје више од сто педесет година. Први писани траг и помен о баловима на нашим просторима појављује се 1827. године, када је бал приредио један земунски гостионичар. Енглески конзул Хоџес организовао је 1838. запажен бал у Београду.

Средином осамнаестог века у Бечу је живело око педесет хиљада Словена. У шароликом аустријском царству повезивало их је блиско порекло и жеља да очувају идентитет унутар доминантног пангерманског културног миљеа. Од 1843. године они приређују заједничке скупове. Међу бројним манифестацијама најомиљенији су били словенски балови за које су у почетку штампане позивнице на француском, а затим и на словенским језицима.

Беч, увек отворен град, из кога се европска култура зракасто ширила ка другим градовима, био је значајан културни центар и стециште бројних талентованих Срба нарочито крајем осамнаестог, током деветнаестог и почетком двадесетог века. Чувени аустријски композитор Јохан Штраус млађи, по поруџбини кнеза Милоша Обреновића, који му је као предложак дао познате српске песме, компоновао је "Српски кадрил" и извео га са својим оркестром на Српском балу у Бечу 2. фебруара 1846. године. Балу су присуствовали кнез Милош и његов син Михаило Обреновић. Одмах после бала у ресторану "Код златне крушке", кнез Милош је умножио композицију у 4000 примерака и разделио је широм Европе. Недуго затим, Der Ball als traditionelle Vergnügungsform der bürgerlichen Gesellschaft reicht über hundertfünfzig Jahre zurück. Die erste schriftliche Spur und Erwähnung der Balltradition in unseren Gegenden stammt aus dem Jahr 1827, als der erste Ball von einem Gastwirt aus Zemun veranstaltet wurde. Der englische Konsul Hodges veranstaltete 1838 in Belgrad einen bemerkenswerten Ball.

Mitte des achtzehnten Jahrhunderts lebten in Wien etwa fünfzigtausend Slawen. In dem vielfältigen österreichischen Kaisertum verband sie eine Herkunftsverwandtschaft sowie der Wunsch, die eigene Identität innerhalb des dominanten pangermanischen Milieu zu bewahren. Von 1843 an richten sie gemeinsame Veranstaltungen aus. Unter den vielzähligen Veranstaltungen am beliebtesten waren die slawischen Bälle mit gedruckten Einladungen – am Anfang auf französischer, später auch auf slawischen Sprachen.

Wien, eine von jeher offene Stadt, woraus die europäische Kultur strahlenweise in andere europäische Städte verbreitet wurde, war ein bedeutendes Kulturzentrum und Sammelpunkt zahlreicher begabter Serben, besonders vom Ende des achtzehnten, über das neunzehnte bis zum Anfang des zwanzigsten Jahrhunderts. Der berühmte österreichische Komponist Johann Strauss Sohn schrieb im Auftrag des Fürsten Miloš Obrenović, der ihm als Vorlage berühmte serbische Lieder gegeben hatte, die "Serben-Quadrille". Das Werk wurde von Strauss und seinem Orchester auf dem Serbischen Ball am 2. Februar 1846 uraufgeführt. An dem Ball nahmen Fürst Miloš und sein Sohn Mihailo Obrenović teil. Gleich nach dem Ball ließ Fürst Miloš in dem Restaurant "Zur goldenen Birne" 4000 Exemplare der Komposition drucken, die er über ganz Europa verteilte. Nicht lange danach, Mitte Oktober 1847, kam Johann Strauss Sohn mit seinem Orchester zu Besuch nach Belgrad.

средином октобра 1847. године у Београду је гостовао управо Јохан Штраус млађи са својим оркестром на балу у хотелу "Српска круна", где је извео композиције "Александрова четворка" (кадрил посвећен кнезу Александру Карађорђевићу), "Словенску спеванију" и "Србски марш". Владари две, међусобно сукобљене српске династије, имали су исти захтев – да им бечки "краљ валцера" компонује оригиналну музику за плес на српским баловима. Била је то тежња да се Србија што пре приближи Европи.

Тек у другој половини деветнаестог века балови се код нас приређују чешће и постају саставни део све бучнијег и разноврснијег друштвено-забавног живота. У патријархалну конзервативну средину уплићу се елементи европског начина живота, преплићу се, сукобљавају, коегзистирају. Из Беча је традицију одржавања балова пренео у Србију кнез Михаило Обреновић, а краљ Милан и краљица Наталија подигли су српске балове на европски ниво. Сезона балова, који су се организовали у двору и хотелским салама, трајала је од Божића до марта месеца. Редовно је приређиван један дворски бал, затим Великошколски, Женског друштва и бал Трговачке омладине. Официрски бал се одржавао у Официрском дому, а Светосавски је прикупљао прилоге за сиромашне ђаке. На иницијативу кнеза Михаила 11. фебруара 1856. одржан је код "Српске круне" велики бал са лутријом у корист подизања болнице. Као први прилог кнез је поклонио плац који је купио за 2500 дуката, а имућни грађани

Огласи из бечких новина

Auf dem Ball im Hotel "Serbische Krone" führte er die Kompositionen "Alexander-Quadrille" (Quadrille gewidmet dem Fürsten Aleksandar Karadordević), "Slavisches Potpourri" und "Serbischer Marsch" auf. Die Herrscher zweier, miteinander in Konflikt stehender serbischer Herrscherhäuser hatten dieselbe Anforderung – dass der "Walzer-König" für sie die schönste Musik zum Tanzen auf serbischen Bällen komponiert. Das war das Streben danach, Serbien so bald wie möglich Europa anzunähern.

Erst in der zweiten Hälfte des neunzehnten Jahrhunderts wurden Bälle bei uns öfter veranstaltet und zum Bestandteil eines immer lauteren und bunteren Sozial- und Vergnügungsleben gemacht. Die Elemente des europäischen Lebensstils mischen sich in das patriarchale konservative Milieu ein, sie verflechten sich mit den bestehenden, stoßen zusammen, leben nebeneinander. Fürst Mihailo Obrenović brachte die Balltradition aus Wien nach Serbien, und König Milan und Königin Natalija hoben serbische Bälle auf das europäische Niveau. Die Saison der Bälle, die am Hof und in Hotelsälen veranstaltet wurden, dauerte vom Weihnachten bis zum Monat März. Es wurden regelmäßig ein Hofbal, dann ein Hochschulball, ein Ball des Frauenvereins und ein Ball der Handelsjugend veranstaltet. Der Offiziersbal fand in dem Offiziersheim statt, und auf dem Hl. Sava-Ball wurden die Spenden für arme Schüler gesammelt. Auf Anregung des Fürsten Mihailo fand zur "Serbischen Krone" am 11. Februar 1856 ein großer Ball mit Tombola zugunsten der Errichtung eines Krankenhauses statt. Als der erste Beitrag schenkte Fürst Mihailo sein für 2.500 Dukaten erworbenes Grundstück, und die wohlstehenden Bürger folgten bedenkenlos seinem Beispiel. Der Hauptpreis war das Gemälde "Der heilige Sava"

Anzeigen aus Wiener Zeitungen

здушно су се прикључили. Главни згодитак била је слика "Свети Сава" Уроша Кнежевића. Балу је присуствовао и Али Риза паша, командант београдске тврђаве, који је игром случаја освојио главну награду. Од продатих лозова и улазница сакупљено је близу милион гроша. Камен темељац положен је 30. јуна 1865, а болница завршена маја 1868. године и предата Београдској општини.

За време краља Милана и краљице Наталије неговала се музика која је била популарна у Бечу и Пешти. Бал је увек почињао Краљевим колом ("Србијанком"), а затим су се по утврђеном реду игара ређали наизменично коло, па окретна игра. Уз стручно вођење церемонијал мајстора, који је узвикивао фигуре, играни су Ланс и Кадрил, током којих су се девојке надметале у грациозности, лепоти покрета и елеганцији. Веома посећени били су светосавски балови. Ова традиција обновљена је у Србији у последњих четврт века. Први писани траг о школској прослави Светог Саве, који датира из 1734. године, налази се у Националној библиотеци Аустрије у Бечу сачуван у уџбенику из III и IV разреда српско-латинске школе у Сремским Карловцима. Кнез Милош је 1823. године дао наредбу да се дан Светог Саве слави као школска слава. Почетком деветнаестог века почели су и други видови обележавања Савиндана. Светосавски балови су још један допринос томе.

Оснивањем Српског центра у Бечу 1994. године, Србима који живе у главном граду Аустрије понуђени су нови културни садржаји. Српски

von Uroš Knežević. An dem Ball nahm auch Ali Riza Pascha teil, Kommandeur der Festung von Belgrad, der dank dem Zufalsspiel zum Gewinner des Hauptpreises wurde. Von den verkauften Losen und Eintrittskarten wurde beinahe eine Million Groschen gesammelt. Die Grundsteinlegung fand am 30. Juni 1865 statt, und der Bau wurde im Mai 1868 abgeschlossen und an die Belgrader Stadtverwaltung übergeben.

In der Zeit des Königs Milan und der Königin Natalija wurde die in Wien und Budapest beliebte Musik gepflegt. Der Ball wurde immer mit dem Königskolo ("Die Serbin") eingeläutet, und dann wurden – nach einer festgelegten Tanzordnung – abwechselnd ein Kolo und ein Spieltanz getanzt. Unter der sorgfältigen Führung des Zeremonienmeisters, der die Figuren ausrufte, wurden Lance und Quadrille getantzt, wobei die Mädels in Grazilheit, Eleganz und Schönheit der Bewegungen miteinander konkurrierten. Besonders gut besucht waren die Bälle zum Tag des heiligen Sava. Diese Tradition wurde in Serbien im letzten Vierteljahrhundert wiederbelebt. Die erste schriftliche Spur über die Schulveranstaltung zum Tag des heiligen Sava, die aus dem Jahr 1734 stammt, befindet sich in einem in der Österreichischen Nationalbibliothek aufbewahrten Lehrbuch für dritte und vierte Klasse der serbisch-lateinischen Schule in Sremski Karlovci. Fürst Miloš erließ 1823 den Befehl, den heiligen Sava als Schutzpatron der Schulen zu feiern. Anfang des neunzehnten Jahrhunderts kamen auch andere Feierlichkeitsformen dazu. Die Hl. Sava-Bälle stellen einen zusätzlichen Beitrag dazu.

Durch die Gründung des Serbischen Zentrums in Wien 1994 wurden für die in der österreichischen Hauptstadt ansässigen Serben neue kulturelle Angebote geschaffen. Das Serbische Zentrum organisierte

центар је организовао бројна гостовања позоришта из отаџбине, пригодне концерте и хуманитарне активности. У просторијама Српског центра, које се налазе у седмом бечком округу на адреси Линденгасе 61 – 63, смештена је библиотека која има око пет хиљада књига на српском језику.

Амбасадор Савезне Републике Југославије у Бечу Добросав Веизовић 1997. године обратио ми се са молбом да финансијски помогнем пројекат Друштва "Јохан Штраус" из Беча – штампање сабраних дела за оркестарско извођење поводом стогодишњице смрти краља валцера Јохана Штрауса млађег и стопедесетогодишњице смрти његовог оца Јохана Штрауса старијег, које је покренуо тадашњи председник друштва, професор Франц Мајлер. Међу сабраним композицијама био је и "Српски кадрил", опус 14, настао 1846. године. Као уздарје за помоћ добили смо копију "Српског кадрила" и тада се родила идеја да обновимо традиционални српски бал у Бечу, за који су се Обреновићи потрудили да обезбеде оригиналну композицију наручену од оца и сина Јохана Штрауса, врхунских валцер мајстора на тадашњим бечким баловима. Кнез Милош Обреновић је на овим баловима желео да окупи српску интелигенцију и пословне људе и равноправно учествује у културном животу тадашње аустроугарске престонице. Желели смо да обновимо српску традицију у новој културној понуди Беча, града и данас светски познатог по балској сезони која траје од новембра до марта месеца.

zahlreiche Gastspielauftritte der Theater aus der Heimat, Anlasskonzerte und Wohltätigkeitsaktivitäten. Die Räumlichkeiten des Serbischen Zentrums im Wiener 7. Bezirk, Lindengasse 61-63, beherbergen auch eine Bibliothek mit etwa fünftausend Büchern in serbischer Sprache.

Dobrosav Veizović, Botschafter der Bundesrepublik Jugoslawien in Wien, wandte sich 1997 an mich mit der Bitte, das Projekt der Johann Strauss-Gesellschaft aus Wien finanziell zu unterstützen. Es ging um die Veröffentlichung der Gesamtausgabe der Orchesterwerke anlässlich des 100. Todestages von Johann Strauss Sohn und des 150. Todestages von Johann Strauss Vater, ein von dem damaligen Gesellschaftspräsidenten Professor Franz Mailer angeregtes Projekt. Unter den Gesamtwerken war auch die 1846 entstandene "Serben-Quadrille", Op. 14. Als Dankgeschenk bekamen wir eine Kopie von der "Serben-Quadrille", und dabei wurde die Idee geboren, den traditionellen serbischen Ball in Wien wiederzubeleben. Dank den Bemühungen der Familie Obrenović hatte der serbische Ball auch eine eigene Originalkomposition, das Auftragswerk von Johann Strauss Vater und Sohn, hervorragenden Walzer-Meister auf damaligen Wiener Bällen. Fürst Miloš Obrenović wollte auf diesem Ball die serbische Intelligenz und Geschäftsleute versammeln, und dadurch sich gleichberechtigt an dem Kulturleben in der Hauptstadt der damaligen Österreichisch-Ungarischen Monarchie beteiligen. Unser Wunsch war, die serbische Tradition als Bestandteil vom neuen kulturellen Angebot der Stadt Wien wiederzubeleben, einer Stadt, die noch heute nach der von November bis März dauernden. Ballsaison bekannt ist.

Die monatelange organisatorische Vorbereitung der Veranstaltung setzte neue Erfahrung und Ver-

Вишемесечне припреме организовања бала подразумевале су ново искуство и одговорност. Уз подршку културних институција и уметника из отаџбине састављен је програм бала, чији је концепт опстао пуних 20 година. Бал је посвећен првом српском архиепископу и просветитељу Растку Сави Немањићу и почиње Светосавском химном уз присуство свештеног лица Српске православне цркве и сечењем славског колача. Саставни део програма је извођење "Српског кадрила". Забавни део бала отвара Бечки валцер, а наставља се српским традиционалним градским играма. Вековне културне и историјске везе Аустрије и Србије на Светосавским баловима у Бечу оживљавају се и визуелно. Наши млади студенти и чланови костимирани као Вук Стефановић Караџић, Бранко Радичевић, Јован Јовановић Змај, Мина Караџић и друге историјске личности, подсећају госте на живот и рад угледних Срба у Бечу и њихову културну заоставштину коју морамо поштовати и чувати. Бал угости сваке године више стотина званица међу којима се налазе представници удружења српске дијаспоре, привредници различитих профила, лекари, адвокати, судије, спортисти...

Штампањем ове монографије поводом 20. година од обнављања српског бала у Бечу желимо да оставимо траг и својеврстан завет генерацијама које долазе да наставе традицију која сада обухвата три века.

Милорад Матеовић Председник Српског центра

antwortlichkeiten voraus. Mit der Unterstützung der kulturellen Einrichtungen und Künstlern aus dem Vaterland wurde das Ballprogramm entwickelt, dessen Konzept seit rund zwanzig Jahren überdauert. Der Ball wird zu Ehren des ersten serbischen Erzbischofs und Aufklärers Rastko Sava Nemanjić veranstaltet, und durch Intonierung der Hl. Sava-Hymne und Schneiden des Festkuchens in Anwesenheit des Priesters eingeläutet. Zum Bestandteil des Programms gehört auch die Aufführung der "Serben-Quadrille". Der Unterhaltungsteil des Ballabends wird durch Wiener Walzer eröffnet. wonach die serbichen tradionellen städtischen Tänze folgen. Jahrhundertelange kulturelle und historische Beziehungen zwischen Österreich und Serbien werden auf den Hl.Sava-Bällen auch visuell wiederbelebt. Unsere jungen Studenten kostümiert als Vuk Stefanović Karadžić, Branko Radičević, Jovan Jovanović Zmaj, Mina Karadžić und andere bedeutende historische Persönlichkeiten bringen in die Erinnerung von Gästen das Leben und Werk von angesehenen Serbien in Wien und deren Kulturerbe, das wir schätzen und bewahren müssen. Jedes Jahr wird der Ball von mehreren hundert Gästen besucht, unter denen die Vertreter der serbischen Diaspora-Verbände, Geschäftsleute aus verschiedenen Branchen, Ärzte, Anwälte, Richter, Sportler u.a. zu finden sind.

Wir möchten durch die Veröffentlichung dieser Monographie anlässlich 20 Jahre des wiederbelebten Serbischen Balls in Wien eine Spur und eine Art Gelöbnis für die kommenden Generationen hinterlassen, die diese nun drei Jahrhunderte lange Tradition fortsetzen werden.

Milorad Mateović Präsident des Serbischen Zentrums

Обнова балске традиције

Wiederbelebung der Balltradition

Велики йлесачи нису велики збої своје йехнике, већ збої своје сйрасйи.

Марта Грејем

Први Светосавски бал којим је Српски центар из Беча обновио лепу и богату традицију, одржан је 31. јануара 1998. године у хотелу "Пента Ренесанс" на адреси Унгаргасе 60 у трећем бечком округу. Узбуђени и свечано одевени даме и господа, тискали су се весело на улазу. Беше то посебна и важна ноћ, поготово за чланове Удружења српских културних посланика, интелектуалаца и привредника у Аустрији на чијем челу су били Миша Хаџиђорђевић и Милорад Матеовић – ваљало је обновити велику традицију, спој културе и историје, лепоте и сећања.

Позиву да учествују и воде балски програм одазвали су се београдска глумица Мирјана Пеић Арменулић, глумац Крушевачког позоришта Милија Вуковић, певач и глумац Душан Јакшић, Миодраг Симић, професор и пијаниста Никола Рацков.

По утврђеном програму бал је отпочет извођењем Светосавске химне, сечењем колача и подсећањем протојереја ставрофора, архијерејског намесника за Аустрију Драга Говедарице на животни пут Светог Саве, највећег међу Србима. Исте године је обележавано и 800 година постојања манастира Хиландар који је Свети Сава на Светој Гори обновио са својим оцем Стефаном Немањом. Затим се, након више од 150 година, на српском балу зачуо "Српски кадрил" Јохана Штрауса млађег, у извођењу

Großartige Tänzer sind nicht großartig aufgrund ihrer Technik, sondern aufgrund ihrer Leidenschaft.

Martha Graham

Der erste Hl. Sava-Ball, womit das Serbische Zentrum seine schöne und reiche Tradition wiederbelebte, fand am 31. Jänner 1998 im Hotel Penta Renaissance, Ungargasse 60, im 3. Wiener Bezirk statt. Aufgeregt und festlich bekleidet, drängten sich die Damen und Herren gesellig am Eingang. Es war ein besonderer und wichtiger Abend, zumal für die Mitglieder des Verbandes serbischer Kulturdeputierten, Intellektueller und Geschftsleute in Österreich, an dessen Spitze Miša Hadžiđorđević und Milorad Mateović standen – es galte, eine große Tradition wiederzubeleben, eine Verbindung von Kultur und Geschichte, Schönheit und Erinnerung.

Die Einladung, am Ballprogramm teilzunehmen und es zu moderieren, nahmen Belgrader Schauspielerin Mirjana Peić Armenulić, Schauspieler des Theaters in Kruševac Milija Vuković, Sänger und Schauspieler Dušan Jakšić, Miodrag Simić sowie Professor und Klavierspieler Nikola Rackov an. Nach dem festgelegten Programm wurde der Ball mit der Hymne an den heiligen Sava eingeläutet, gefolgt von dem Schneiden des Festkuchens und einer Erinnerung an den Lebensweg von dem heiligen Sava, des Größten unter den Serben, durch die Worte von dem Protopriester-Stavrophoros, der Dechant zu Österreich, Drago Govedarica. Im selben Jahr wurden auch 800 Jahre des Klosters Hilandar gefeiert, das von dem heiligen Sava und seinem Vater Stefan Nemanja wiederaufgebaut worden war. Dann tönte nach einer über 150 Jahre

професора Факултета музичке уметности Николе Рацкова. У такту валцера завртели су се на подијуму парови плесне балетске школе из Беча и – беше бал. Свечано одевена господа се наклони пред дамама, а балске хаљине зашушташе.

Музички секстет Бранка Белобрка био је задужен за забавни део програма, који је отворен Краљевим колом и бечким валцером, док је у другој сали за љубитеље савременијих ритмова свирао оркестар "Бал експрес". Наступила је и група плесача из Бора уз клавирску пратњу и кореографију Оливере Ранцгај.

Програм бала је, поред историјског дела, обогаћен и промоцијом уметничких и културних стваралаца који се школују или живе у Аустрији. На првом балу су наступили: академски музичари Зоран Ногић (виолина), Зорица Радосављевић и Иштван Мајор (виолончело), Саша Марковић (хармоника) и Југ Богдан, који је са непуних девет година постао студент виолине на бечкој Музичкој академији код професора Михаела Фришеншлагера.

Ентеријер хотела "Пента Ренесанс", осим балских тоалета, красиле су слике српских уметника из Крушевца, Параћина, Бора, Алексинца, Новог Сада и Београда, изложене на аукцији чији је приход био намењен подршци културних програма Српског центра у Бечу. У духу традиционалне забаве која је често пратила балове организована је и велика лутрија.

langen Pause die Serben-Quadrille von Johann Strauss Sohn in Aufführung des Professoren der Fakultät für Musik Nikola Rackov auf dem serbischen Ball wieder. Im Takt des Walzers begannen sich die Paare der Tanz-Ballettschile aus Wien auf dem Tanzboden zu drehen – und alles war Walzer. Die festlich bekleideten Herren verneigten sich vor den Damen, die Ballkleider raschelten auf.

Branko Belobrk Sextett war zuständig für das Unterhaltungsprogramm, das mit Königskolo und Wiener Walzer eingeläutet wurde, während in dem Nebensaal für die Freunde moderner Rhytmen das Orchester "Ball Express" spielte. Den Auftritt hatte auch eine Tanzgruppe aus Bor mit Klavierbegleitung und Choreographie von Olivera Rancigaj.

Das Ballprogramm wurde neben dem historischen Teil auch mit Vorstellung der in Österreich lebenden oder studierenden Künstler und Kulturschaffenden bereichert. Den Auftritt auf dem ersten Ball hatten die Musiker Zoran Nogić (Geige), Zorica Radosavljević und István Major (Violoncello) sowie Jug Bogdan, der als kaum Neunjähriger Geigenstudent beim Professor Michael Frischenschlager an der Wiener Musikakademie wurde.

Die Innenausstattung des Hotels Penta Renaissance wurde außer mit Balltoiletten auch mit Gemälden serbischer Künstler aus Kruševac, Paraćin, Bor, Aleksinac, Novi Sad und Belgrad geziert. Die Gemälden wurden versteigert, und der Gesamterlös ging für die Unterstützung von Kulturprogrammen des Serbischen Zentrums in Wien. Im Sinne der Balltradition wurde auch eine große Tombolla organisiert.

24

Гости првог бала

> Gäste des ersten Balls

Млади у народној ношњи служе славско жито

Jugendliche in Volkstrachten bedienen die Gäste mit Weizen

25

Са посебним пијететом сећам се Светосавског бала у Бечу 1998. године. Организатори из Српског центра понудили су ми да водим програм. То је био први бал на

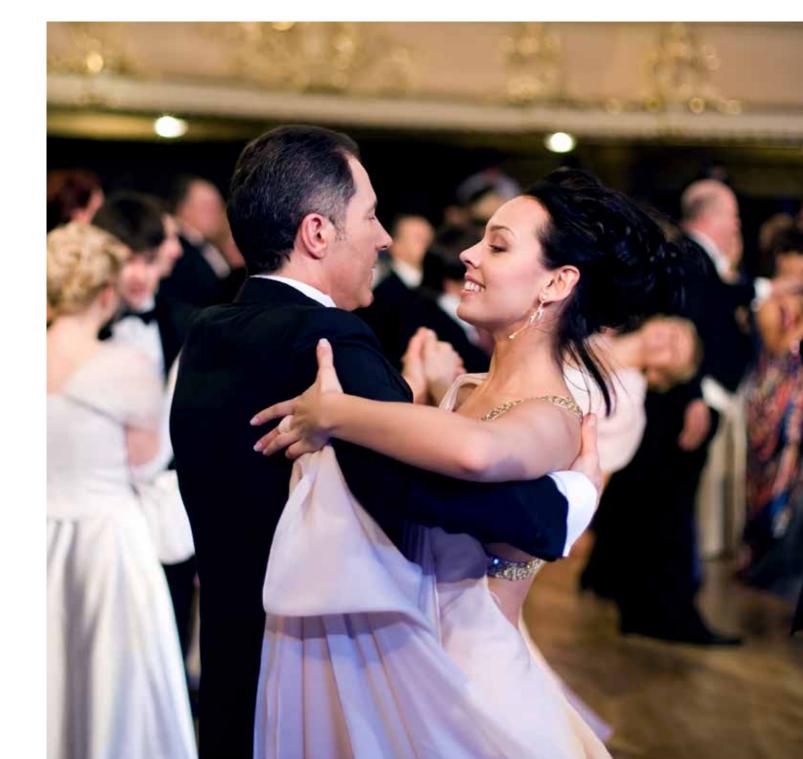
који сам позвана. Ништа слично до тада нисам доживела иако сам имала богату глумачку, али и певачку каријеру. Обзиром да сам често наступала с пажњом сам одабрала једну од својих вечерњих тоалета која се савршено уклопила у амбијент бала. Атмосфера је била отмена, сала испуњена финим, лепо одевеним људима, који негују добре манире. Све је одисало достојансвом. Био је то неки другачији свет, различит од моје свакодневице. Поред тога што сам водила програм на српском и немачком извела сам и неколико градских песама. Сећам се да сам отпевала на немачком "Све пролази", песму коју сам певала у филму Поврашак ошиисаних. Са мном је наступао Душко Јакшић, истински господин, префињеног држања и репертоара. На почетку бала свирао се "Српски кадрил". На факултету смо учили да плешемо кадрил те ми није био непознат, сличан је ритам српског и бечког кадрила, па сам могла и заплесати. Било је лепо и за око и за ухо. Сећање на Светосавски бал у Бечу буди у мени најлепше емоције. То је диван догађај који треба неговати.

Мира Пеић Арменулић

Mit besonderer Pietät erinnere ich mich an den Hl. Sava-Ball in Wien 1998. Die Veranstalter aus dem Serbischen Zentrum boten mir an, die Moderation des Ballabends zu übernehmen. Das war der erste Ball zu dem ich eingeladen war. Nichts Ähnliches hatte ich davor erlebt, obwohl ich eine reiche Karriere nicht nur als Schauspielerin, sondern auch als Sängerin hatte. Da ich öfters Auftritte hatte, suchte ich mir sorgfältig eine von meinen Abendtoiletten aus, die zu dem Ambiente perfekt passte. Die Atmosphäre war edel, der Saal gefüllt mit netten, schön gekleideten Menschen, die die guten Maniere pflegen. Überall strahlte Würdigkeit herum. Das war eine andere Welt, so unterschiedlich von meinem Alltag. Neben der Moderation auf serbischer und deutscher Sprache sang ich auch ein Paar städtische Lieder vor. Ich erinnere mich daran, dass ich auf Deutsch das Lied "Sve prolazi" ("Alles geht vorbei") sang, das Lied, das ich in dem Film Die Rückkehr der Abgeschriebenen gesungen hatte. Mit mir trat Duško Jakšić auf, ein echter Ehrenmann, mit feiner Haltung und ebenso feinem Liedrepertoire. Am Anfang des Balls wurde die "Serben-Quadrille" gespielt. An der Universität hatten wir gelernt, Quadrille zu tanzen, so war der Tanz mir nicht unbekannt, der Rhytmus der serbischen und der Wiener Quadrille ist ähnlich, so dass ich auch tanzen konnte. Sowie die Ohren als auch die Augen freuten sich an dem Abend. Die Erinnerung an den Hl. Sava-Ball in Wien weckt in mir die schönsten Gefühle. Es ist eine wunderschöne Veranstaltung, die gepflegt werden soll.

Mira Peić Armenulić

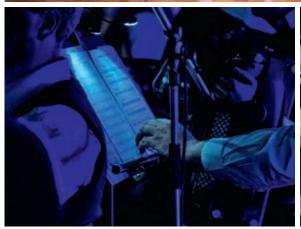

Традиција се наставља

Die Tradition geht weiter

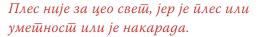

Ансамбл Коло обележио је бал 1999. Auftitt des Ensembles "Kolo" war der Höhepunkt des Ballabends 1999

Јован Дучић

Извођењем светосавске химне, пригодне беседе и здравице, други Светосавски бал одржан је 23. јануара 1999. године у интернационалној школи, у 22. бечком округу, чиме је Удружење српских и културних посленика, интелектуалаца и привредника у Аустрији – Српски центар, показало истрајност у идеји да се овај значајан скуп обнови. "Желимо да се традиција настави и да се српски кадрил свира и у будућности", истакао је у поздравном говору председник Управе Српског центра Милорад Матеовић, пред препуном салом и бројним званицама. Организовањем традиционалних балова, српска заједница жели да подсети на велики значај Беча за српску културу и уметност, јер су баш у овом граду, штампана и писана бројна капитална дела српске књижевности.

На другом Светосавском балу, у свечаном програму, учествовали су познати уметници и културни посленици из отаџбине. Ансамбл Коло из Београда, који је те године прославио педесет година рада, извео је, пред више стотина посетилаца, сплет градских игара. Оркестар ансамбла Коло свирао је током вечери музику за игру, а професор Факултета музичке уметности Никола Рацков, на почетку бала, извео је на клавиру, по већ устаљеној традицији, "Српски кадрил" Јохана Штрауса млађег. Аустрија је 1999. свечано обележавала

Tanz ist nicht für die ganze Welt, weil Tanz entweder Kunst oder Misslingen ist.

Iovan Dučić

Mit der Intonierung der Hymne an den heiligen Sava, der Gelegenheitsrede und einem Trinkspruch fand der zweite Hl. Sava-Ball am 23. Jänner 1999 in der Internationalen Schule, im 22. Wiener Bezirk (Straße der Menschenrechte) statt, wodurch der Verein der serbischen Kulturschaffenden, Intellektuellen und Wirtschaftstreibenden in Österreich – das Serbische Zentrum – sich entschlossen zeigte, eine so bedeutende Veranstaltung wiederzubeleben "Unser Wunsch ist, dass die Tradition weitergeht und dass die "Serben-Quadrille" auch in der Zukunft gespielt wird", betonte vor dem überfüllten Saal und zahlreichen Gästen in seiner Begrüßungsrede Präsident des Serbischen Zentrums Milorad Mateović. Durch die Veranstaltung traditioneller Bälle möchte die serbische Gemeinschaft in Wien an die große Bedeutung der Stadt Wien für serbische Kultur und Kunst erinnern, weil gerade in dieser Stadt eine Vielzahl von Meisterwerken der serbischen Literatur geschrieben und veröffentlicht wurden.

An dem zweiten Hl. Sava-Ball, im Rahmen vom festlichen Programm, nahmen berühmte Künstler und Kulturschaffenden aus der Heimat teil. Das Ensemble Kolo aus Belgrad, das in diesem Jahr das fünfzigste Jubiläum feierte, stellte in seinem Auftritt vor mehreren hundert Besuchern eine Auswahl der städtischen Tänze vor. Das Ensembleorchester spielte Tanzmusik den ganzen Abend über, während Professor Nikola Rackov von der Fakultät für Musik der Universität

стогодишњицу смрти Јохана Штрауса – сина и сто педесет година од смрти његовог оца Јохана Штрауса – старијег. Тим поводом објављена су њихова сабрана дела за оркестарско извођење међу којима се нашао и "Српски кадрил", а Светосавски бал био је још један допринос Срба, становника Беча, у обележавању ових важних јубилеја.

Други Светосавски бал водио је глумац Народног позоришта из Београда Лепомир Ивковић, који је говорио пригодне поетске текстове, а српска и европска оперска дива Јасна Шаиновић певала је староградске песме и арије из познатих опера. Остало је упамћено њено маестрално извођење улоге Виолете из "Травијате". Плесали су се са једнаким весељем и полетом валцери, полке, српска кола. Оркестром је дириговао Ненад Станић. Свирано је и Коло краљице Наталије, Сарајка коло, Кнез Михаилово коло, Моравац.

Угледни гости другог Светосавског бала били су амбасадор СРЈ у Аустрији Добросав Веизовић, Миленко Кашанин, директор Савезне дирекције за међународну културну, просветну и спортску сарадњу, генерални секретар Савезне скупштине Југославије и председник културно-просветне заједнице Србије Милисав Миленковић, помоћник савезног министра за развој, науку и животну средину Зоран Чукић, као и заменица републичког министра за културу Наталија Дудаш, Коља Сератић, конзул СРЈ у Братислави и Влада Јестратијевић, конзул СРЈ у Салцбургу.

Belgrad, nach einer bereits fest gewordenen Tradition, am Ballanfang die "Serben-Quadrille" von Johann Strauss Sohn auf Klavier vorführte. Österreich begang 1999 das Doppeljubiläum: den 100. Todestag von Johann Strauss Sohn und den 150. Todestag von Johann Strauss Vater. Bei diesem Anlass wurde die Gesamtausgabe deren Orchesterwerke veröffentlicht, worunter auch die "Serben-Quadrille" zu finden ist, und der Hl. Sava-Ball war ein weiterer Beitrag der serbischen Einwohner von Wien zu diesem bedeutenden Jubiläum.

Der Moderator des zweiten Hl. Sava-Balls war der Schauspieler des Serbischen Nationaltheaters Lepomir Ivković, der eine Auswahl von Gelegenheitstexten rezitierte, und die serbische und europäische Operndiva Jasna Šainović sang die altstädtischen Lieder und berühmte Opern-Arien. Ihre grandiöse Darstellung der Rolle von Violetta aus "La Traviata" blieb im Gedächtnis aller Besucher haften. Mit gleichem Elan und gleicher Freude wurden Walzer, Polka, serbischer Kolo getanzt. Das Orchester wurde von Nenad Stanić dirigiert. Es wurden noch Kolo der Königin Natalija, Sarajka-Kolo, Kolo des Fürsten Mihailo, Moravac-Kolo gespielt.

Die angesehenen Gäste des zweiten Hl. Sava-Balls waren der Botschafter der Bundesrepublik Jugoslawien Herr Dobrosav Veizović, der Leiter des Bundesamtes für internationale Kultur-, Bildungs- und Sportzusammenarbeit Herr Milenko Kašanin, der Generalsekretär des jugoslawischen Bundesparlaments und der Präsident der Serbischen Kultur- und Bildungsgemeinschaft Herr Miroslav Milenković,

Међу бројним гостима били су и представници аустријског културног, јавног, и привредног живота.

Assistierender Bundesminister für Entwicklung, Wissenschaft und Umwelt Herr Zoran Čukić sowie die stellvertretende Landesministerin Natalija Dudaš, der Konsul der Bundesrepublik Jugoslawien in Pressburg Herr Kolja Seratić und der Konsul der Bundesrepublik Jugoslawien in Salzburg Herr Vlada Jestratijević. Unter den zahlreichen Gästen waren auch die Vertreter des österreichischen öffentlichen, Kultur- und Wirtschaftslebens.

Део из нотне свеске Српског кадрила Auszug aus dem Notenheft der Serben-Quadrille

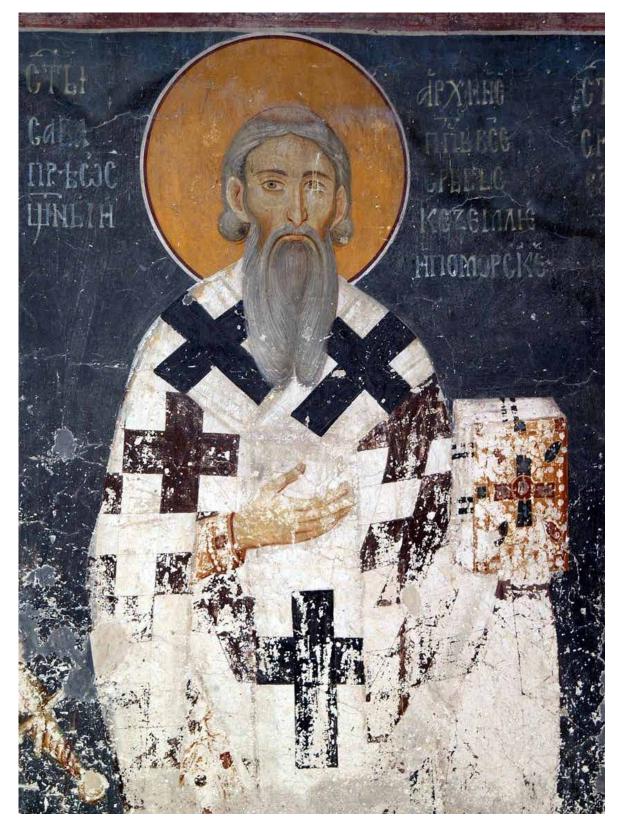

Der heilige Sava, Fresko aus der Königskirche in Studenica

Плесачи су Божији сйоршисши.

Светитељу Сави"

Алберт Ајнштајн

Чланова ансамбла "Стеван Мокрањац" "појили су и утројили" химну Светом Сави. Након пригодне беседе и здравице, 5. фебруара 2000. у бечком хотелу "Мериот" отворен је трећи традиционални Светосавски бал. Водитељка програма била је Весна Чипчић, глумица Београдског драмског позоришта, која је на почетку запалила светосавску свећу и изговорила текст Светосавске химне непознатог монаха. Организатор ове културне манифестације, Српски центар и овога пута потврдио је чврсту одлуку и жељу да негује традицију одржавања српских балова у Аустрији.

Након што је оркестар одсвирао песму "Тамо далеко", председник Управног одбора Српског центра, Милорад Матеовић, у поздравном говору истакао је да ова манифестација представља једну врсту моста између културе наше домовине и Аустрије, земље у којој наши људи живе, као и да му је жеља да овај бал подсети на светосавске корене, љубав, праштање и преношења млађим нараштајима свега што је као драгоцено сећање понето из родног дома.

У свечаном програму бала, поред Весне Чипчић, која је говорила одломке из "Женских разговора" Душка Радовића, учествовали су познати уметници из Аустрије. На почетку бала, по већ устаљеној традицији, "Спрски кадрил" Јохана Штрауса извели су професори бечке музичке академије — пијанисткиња

Tänzer sind die Athleten Gottes.

Albert Einstein

Die Mitglieder des Ensembles "Stevan Mokranjac" sangen die Hymne an den heiligen Sava. Nach der Gelegenheitsrede und dem Trunkspruch wurde am 5. Februar 2000 im Wiener Hotel Mariott der dritte traditionelle Hl. Sava-Ball geöffnet. Die Moderatorin war Vesna Čipčić, Schauspielerin des Belgrader Dramatheaters, die zum Beginn die Festkerze anzündete und die Hymne an den heiligen Sava vom unbekannten Mönches aufsagte. Der Organisator dieser Kulturveranstaltung, das Serbische Zentrum, bekräftigte hiermit den festen Beschluss und den Wunsch, die Tradition der serbischen Bälle in Österreich weiter zu pflegen.

Nachdem das Orchester das Lied "Tamo daleko" ("Dort, weit weg") gespielt hatte, betonte Herr Milorad Mateović, Vorstandsvorsitzender des Serbischen Zentrums, in seiner Begrüßung, dass diese Veranstaltung eine Art Brücke zwischen den Kulturen unserer Heimat und Österreich, das Land in welchem unsere Leute leben, darstellt. Herr Mateović äußerte ebenso den Wunsch, dass dieser Ball die Wurzeln der Tradition des heiligen Sava in Erinnerung bringt, Liebe, Vergebung und Weitergabe an die jüngeren Generationen von allem, was aus dem eigenen Heim als eine wertvolle Erinnerung mitgebracht wurde.

An dem festlichen Programm beteiligten sich neben Vesna Čipčić, die eine Auswahl aus den "Weiblichen Gesprächen" von Duško Radović

Наташа Вељковић и њен колега из САД, чувени пијаниста Норман Шетлер, који су током најтежег времена за нашу отаџбину свирали хуманитарне концерте за жртве НАТО агресије на СРЈ.

Фоклор ансамбла "Стеван Мокрањац", пред више стотина гостију извео је градске игре. "Стеван Мокрањац", једно је од најмлађих културно-уметничких друштава у Бечу и једини је фоклор у главном граду Аустрије који у свом репертоару сада има и градске игре.

Плесна група бечке плесне школе "Станек", извођењем валцера приближила је присутнима чаролију и амбијент старих бечких балова.

Госте, одевене како у свечане тоалете, тако и у народне ношње, до раних јутарњих сати забављао је познати балски оркестар "Иван партибрејкерс".

Својим присуством Светосавски бал увеличали су амбасадор СРЈ у Аустрији проф. др Радош Смиљковић, саветник министра за

aufsagte, auch die berühmten Künstler aus Österreich. Zum Anfang wurde, nach der schon fest gewordenen Tradition, die Johann Strauss' "Serben-Quadrille" von den Professoren der Wiener Musikakademie – der Klavierspielerin Nataša Veljković und ihrem Kollegen aus den USA, berühmten Klavierspieler Norman Shetler – gespielt. Die beiden hatten in der schwierigsten Zeit für unsere Heimat Wohltätigkeitskonzerte für die Opfer der NATO-Agression gegen die Bundesrepublik Jugoslawien gespielt.

Die Folkloregruppe des Ensembles "Stevan Mokranjac" führte vor mehreren hundert Besuchern die städtischen Tänze vor. "Stevan Mokranjac" ist ein von den jüngsten Kulturvereinen in Wien und die einzige Folkloregruppe in der österreichischen Hauptstadt, in deren Repertoire nun auch die städtischen Tänze zu finden sind.

Die Anwesenden fühlten sich durch den von der Tanzgruppe der Wiener Tanzschule "Stanek" vorgeführten Walzer dem Zauber und der Atmosphäre alter Wiener Bälle ein Schritt näher.

Die Gäste, gekleidet sowie in festlichen Toiletten als auch in Volkstrachten, unterhielten sich bis frühen Morgenstunden zur Musik des berühmten Ballorchester "Ivan Partibrejkers".

Der Hl. Sava-Ball wurde durch Anwesenheit vom Botschafter der Bundersrepublik Jugoslawien Herrn Prof. Dr. Radoš Smiljković, Berater des Ministers für Beziehungen mit Serben außerhalb Serbien Herrn Zvonko Šošević sowie von Vertretern der Ukrainischen und der Russichen Botschaft geglänzt.

Милош Обреновић 1848.

Miloš Obrenović 1848.

везе са Србима изван Србије Звонко Шошевић, као и представници амбасаде Украјине и Русије.

Међу бројним гостима били су и представници аустријског јавног, привредног и културног живота, а овај бал остаће упамћен по изговореним стиховима Мике Антића, бираној евергрин музици, избору најбољег плесног пара, балској лутрији и избору најшармантније даме на балу. Бал се завршио у зору, када је Весна Чипчић изговорила "Здравицу српском народу" Љубивоја Ршумовића.

Unter den zahlreichen Gästen waren auch die Vertreter des österreichnischen öffentlichen, Kultur- und Wirtschaftslebens. Die aufgesagten Verse von Mika Antić, ausgewählte Evergreen-Musik, die Wahl des besten Tanzpaares, die Balltombolla sowie die Wahl der charmantesten Dame des Abends machten diesen Ball unvergesslich. Der Ball endete in der Frühe kommenden Tages mit den von Vesna Čipčić augfesagten Versen aus dem "Trinkspruch auf das Wohl des serbischen Volkes" von Ljubivoje Ršumović.

40

Никола Рацков и Јадранка Јовановић

Nikola Rackov und Jadranka Jovanović

У ресторану "Под липом", код Радио Београда, 1996. године, састали су се: Милорад Матеовић, председник Српског центра у Бечу, Душан Јакшић, велики вокални уметник, Бранко Белобрк, виолиниста и шеф истоименог оркестра, као и пијаниста и професор Никола Рацков, аутор многих спектакала и мултимедијалних пројеката, са намером да оживе Светосавски бал у Бечу. Први обновљени Светосавски бал одржан је 1997. у хотелу "Пента Ренесанс", у близини амбасаде Југославије. Следеће године бал је организован у неинспиративном простору интернационалне школе у Бечу, где је у уметничком програму доминирао ансамбл "Коло". Наредне, 2000. године сели се у хотел "Мериот", где је звезда вечери била примадона Београдске опере Јадранка Јовановић, а чувени "Српски кадрил" у дванаест сегмената, у аранжману за један клавир и четири руке, извели су Наташа Вељковић и Норман Шетлер.

Од 2003. године Светосавски бал у Бечу "скрасио" се под сводом хотела "Шенбрун", предивног старог здања, као створеног за балове. Преко спиралних степеница са обе стране дворане силазили су, уз звуке Штраусове музике, и Јадранка Јовановић,

Im Restaurant "Unter der Linde", in der Nähe von Radio Belgrad, trafen sich 1996 Milorad Mateović, Präsident des Serbischen Zentrums in Wien, Dušan Jakšić, der große Vokalkünstler, Branko Belobrk, Geiger und Chef des gleichnamigen Orchesters sowie der Klavierspieler und Professor Nikola Rackov, Autor von vielen Multimedia-Projekten, mit dem Plan, den Hl. Sava-Ball in Wien wiederzubeleben. Der erste Hl. Sava-Ball nach der Wiederbelebung wurde 1997 im Hotel Penta Renaissance, in der Nähe von der jugoslawischen Botschaft veranstaltet. Im nächsten Jahr wurde der Ball in dem uninspirativen Ambiente der Internationalen Schule abgehalten. Der künstlerische Teil des Abendprogrammes stand im Zeichen des Ensembles "Kolo". Im darauffolgenden Jahr (2000) zog der Ball in das Hotel Marriott um. Star des Abends war die Primadonna der Belgrader Oper Jadranka Jovanović, und die berühmte "Serben-Quadrille" in zwölf Segmenten, wurde in einem Arrangement für Klavier zu vier Händen von Nataša Veljković und Norman Shetler aufgeführt.

Seit 2003 konnte sich der Hl. Sava-Ball unter dem Gewölbe des Hotels Schönbrunn, eines prächtigen alten Gebäudes, für Veranstaltung der Bälle wie gemacht, "niederlassen". Die Јасна Шаиновић, Сузана Шуваковић-Савић, Екстра Нена, Мерима Његомир, Оливер Њего, Ранко Јовић... У балским програмима редовно су учествовале и Бечлије – као чланови плесних група, изводећи игре из времена Штрауса и Лехара.

Уз све осцилације у реализацији ове идеје, важно је да се континуитет не прекида и да сваке године, на балу, представимо оно најбоље што Србија данас може да понуди – у музичкој, драмској и плесној уметности. Моје вишегодишње искуство сведочи да смо увек били веома конкурентни међу баловима који се одржавају у истој дворани, али у другим терминима. Утисак је да смо динамичнији од осталих, да смо имали озарену општу атмосферу, да смо трајали до дубоко у ноћ, да се све орило од кола и његових играча. Остаће забележен и детаљ да је француски амбасадор, на једном од балова, понет укупном атмосфером, мимо протокола остао до самог завршетка, до четири сата ујутру, а примадона Јадранка Јовановић и пијаниста Никола Рацков, у знак пажње, у ситне сате извели су му славну француску шансону "Не напуштај ме".

Проф. Никола Рацков

41

Wendeltreppe auf den beiden Seiten des Saales herunter, begleitet von der Musik von Strauss, gingen unter anderen auch Jadranka Jovanović, Jasna Šainović, Suzana Šuvaković Savić, Ekstra Nena, Merima Njegomir, Oliver Njego, Ranko Jović. An dem Ballprogramm beteiligten sich regelmäßig auch die Wiener – als Mitgleider der Tanzgruppen, die die Tänze aus der Zeit von Strauss und Lehár vorführten.

Bei allen Schwankungen in der Umsetzung dieser Idee ist es wichtig, die Kontinuität nicht aufzubrechen, und dass wir jedes Jahr auf dem Ball das Beste zeigen, was Serbien heute anbieten kann – in Musik, Theater, Tanz. Meine mehrjährige Erfahrung sagt, dass wir immer mit den ähnlichen Bällen, die zu anderen Terminen in dem gleichen Saal veranstaltet wurden, konkurrieren konnten. Der Eindruck ist, dass wir mehr dynamisch als die anderen sind, dass wir eine heitere allgemeine Atmosphäre hatten, dass wir immer bis tief in die Nacht dauerten, dass von allen Seiten der serbische Kolo und seine Tänzern tönten. In Erinnerung wird auch bleiben, dass der französische Botschafter, mitgerissen von der allgemeinen Atmosphäre auf einem von unseren Bällen – nicht wie es nach dem diplomatischen Protokoll üblich ist – bis zum Schluss, um vier Uhr morgens, blieb, und dass die Primadonna Jadranka Jovanović und der Klavierspieler Nikola Rackov für ihn zu dieser späten Stunde als ein Zeichen der Aufmerksamkeit das berühmte französische Chanson "Ne me quitte pas" vorführten.

Prof. Nikola Rackov

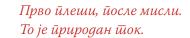

2001

Познате историјске личности неизоставне су на Светосавском балу (десно Милорад Матеовић) Berühmte historische Persönlichkeiten sind unerlässlich auf dem Hl. Sava-Ball (rechts Herr Milorad Mateović)

Бечки валцер и Српски кадрил

Семјуел Бекет

Светосавском химном, сечењем колача и пригодном беседом протојереја ставрофора Драга Говедарице крај упаљене славске свеће пред иконом Светога Саве, 27. јануара 2001, у бечком хотелу "Мериот", започео је сада већ традиционални, четврти по реду Светосавски бал.

Организатор ове манифестације Српски центар има једну мисију – да Светосавским балом негује и чува традицију српске културе у Аустрији. Председник управног одбора Српског центра, Милорад Матеовић, поздравио је госте, пожелео им добродошлицу и указао на велики значај неговања традиције кроз одржавања српских балова у Бечу, која је започета у главном граду Аустрије у деветнаестом веку. Напоменуо је и да Српски центар организовањем оваквих манифестација жели да подсети на значај Беча за српску културу и уметност. Овде су боравили наши владари и књижевници, сликари и уметници, штампала се дела наше књижевности, од великог значаја за развој и контитнуитет српске културе.

По сада већ устаљеном протоколу на почетку је изведен Штраусов "Српски кадрил". У свечаном програму бала, који је водио Борко Иванковић, учествовао је фоклор КУД "Буковик" из Мозгова, места покрај Алексинца.

Темпераментни играчи КУД "Буковик" са југа Србије, пред више стотина веселих и

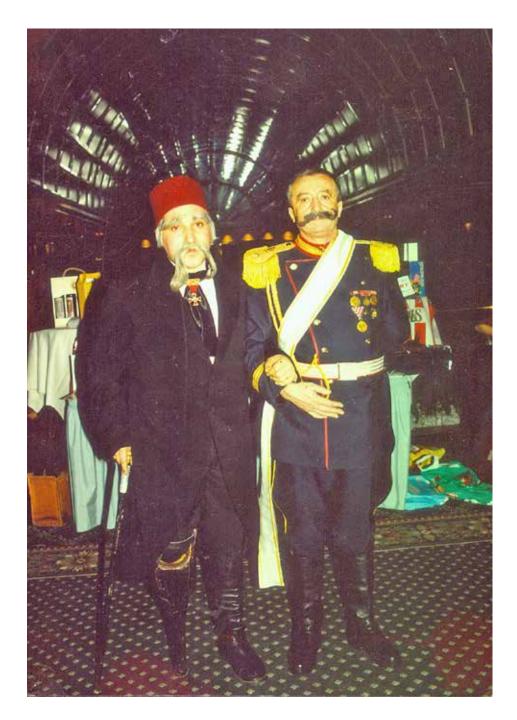
Erst tanzen, dann denken. Das ist die natürliche Ordnung

Samuel Beckett

Mit der Intonierung der Hymne an den heiligen Sava, dem Schneiden des Festkuchens und der Gelegenheitsrede von dem Protopriester-Stavrophoros Drago Govedarica an der angezündten Festkerze vor der Ikone des heiligen Sava fing am 27. Jänner 2001 in dem Wiener Hotel Marriott inzwichen schon traditioneller Hl. Sava-Ball zum vierten Jahr in Folge.

Der Organisator dieser Veranstaltung, das Serbische Zentrum, hat eine Mission - mit dem Hl. Sava-Ball die Tradition der serbischen Kultur in Österreich zu pflegen und zu bewahren. Der Vorstandsvorsitzende Herr Milorad Mateović begrüßte die Gäste, hieß sie willkommen und wies auf die große Bedeutung der Traditionspflege durch die Wiederbelebung der in der Hauptstadt von Österreich schon seit dem neunzehnten Jahrhundert veranstalteten serbischen Bälle hin. Er erwähnte auch, dass das Serbische Zentrum durch Organisation von solchen Veranstaltungen an die Bedeutung von Wien für serbische Kultur und Kunst erinnern möchte. Hier hielten sich unsere Herrscher und Literaten. Maler und Künstler auf, wurden Meisterwerke unserer Literatur, von großer Bedeutung für Entwicklung und Kontinuität der serbischen Kultur gedruckt.

Nach der inzwischen schon fest gewordenen Ordnung wurde am Anfang die "Serben-Quadrille" von Strauss aufgeführt.

Einladung für den Ball in 2001

елегантно одевених гостију, извели су градске игре. Потом су, зналачки клизећи по подијуму, парови из бечке плесне школе "Станек" отплесали низ најпознатијих бечких валцера и тако дочарали гостима амбијент старих бечких балова, чувених по отмености и лепоти.

Гости су током читаве вечери, до раних јутарњих сати, плесали уз познати београдски оркестар "Скала", који је наизменично изводио старе градске песаме, традиционална српска кола и валцере. Звуци сете, среће и меланхолије мешали су се и преплитали испуњавајући дворану баршунастим тоновима задовољства. И овај бал протекао је успешно и потврдио да будућност има чврст ослонац у прошлости.

Светосавском балу присуствовали су отправник послова Амбасаде СРЈ у Аустрији Дубравка Звержхановски, испред Српске православне цркве на балу је био протојереј ставрофор Драго Говедарица, затим бројни Аустријанци, представници привредног, културног и јавног живота, као и наши угледни грађани.

An dem festlichen Programm, das von Borko Ivanković moderiert wurde, nahm die Folkloregruppe des Kultur-und Kunstvereins "Bukovik" aus Mozgovo, einem kleinen Ort in der Nähe von Aleksinac teil.

Die temperamentvollen Tänzer des Vereins "Bukovik" aus dem Süden von Serbien führten vor mehreren hundert frohen und elegant bekleideten Gästen städtische Tänze vor. Danach tanzten die Paare aus der Wiener Tanzschule Stanek, meisterhaft über die Tanzfläche gleitend, die bekanntesten Wiener Walzer, und vermittelten so den Gästen das Ambiente der alten Wiener Bälle, die nach ihrer Eleganz und Schönheit bekannt sind.

Den ganzen Abend über, bis zu frühen Morgenstunden, tanzten die Gäste zur Musik des berühmten Belgrader Orchesters "Skala", das abwechselnd die altstädtischen Lieder, traditioneller serbischer Kolo und Walzer spielte. Die wehmutigen, glücklichen und melanchonischen Stimmen vermischten und verflechteten sich bis der Saal mit samtigen Tönen des Vergnügens überfüllt wurde. Noch ein erfolgreicher Ball, der bewies, dass die Zukunft eine starke Stütze in Vergangenheit hat.

An dem Hl. Sava-Ball nahmen die Geschäftsträgerin der Botschaft der Bundesrepublik Jugoslawien Frau Dubravka Zveržhanovski, vor der Serbisch-Orthodoxen Kirche der Protopriester-Stavrophoros Drago Govedarica, zahlreiche Österreicher, Vertreter des öffentlichen, Wirtschafts- und Kulturlebens sowie unsere angesehenen Bürger teil.

SERBISCHES ZENTRUM

KOMMUNIKATIONSVEREIN DER SERBISCHEN KULTURSCHAFFENDEN, INTELLEKTUELLEN UND WIRTSCHAFTSTREIBENDEN IN ÖSTERREICH

SVETOSAVSKI BAL

Samstag 27. Jänner 2001.

20.00 Uhr

Im Vienna MARRIOTT HOTEL Parkring 12a, 1010 Wien

Karten Reservierungen 1050 Wien, Margaretengürtel 110 Tel. 545 43 90 oder 0664 337 45 75

Славска свећа и икона чувају бал

Festkerze und Ikone schützen den Ball

Краљевско коло и Србијанка на балу у Бечу

Königskolo und die Serbin auf dem Ball in Wien

Плес је шајни језик душе.

Марта Грејем

У Сали чувеног хотела "Мериот", одржан је пети по реду Светосавски бал, 24. јануара 2002. И овога пута, организатор је био Српски центар, која окупља махом интелектуалце из Беча и целе Аустрије. Званице су биле бројне и угледне, на све стране су блештале свила, тафт, чипка и кадифа. Просечна балска хаљина у Бечу кошта око 350 евра, а господа су са дамама плесала у фраковима и смокинзима. Младићи и девојке из Културно уметничког друштва "Буковик" из Мозгова код Алексинца, обучени у отмену грађанску ношњу с почетка прошлог века, делили су званицама програм. Највише пажње привукли су глумац маскиран у Штраусовог сина који је дамама поклањао руже и дружина која је представљала Вука Караџића и његове ћерке.

Бал је отворен паљењем свеће и певањем светосавске химне, уз поздравну беседу протојереја Драга Говедарице. Музички део традиционално је започео извођењем "Српског кадрила" Јохана Штрауса сина и оперским аријама у извођењу Јадранке Јовановић. Њу је на клавиру пратио маестро Никола Рацков. Плесни програм отворила је бечка школа "Вацек" полонезом и кадрилом.

Врхунац вечери догодио се када је председник Српског центра Милорад Матеовић, као кнез Милош, повео Краљево коло. За неколико тренутака, у колу су играли и Аустријанци и Грци, који су специјално за ову прилику допутовали из Карнице. Млади

Tanz ist die verborgene Sprache der Seele. Martha Graham

In dem Saal des berühmten Hotel Marriott fand am 24. Jänner 2002 der fünfte Hl. Sava-Ball statt. Auch diesmal übernahm die Organisation das Serbische Zentrum, in dem vorwiegend Intellektuelle aus Wien und ganz Österreich versammelt sind. Die angesehenen Gäste erschienen zahlreich, überall glänzten Seide, Taft, Spitze und Samt. Ein durchschnittliches Ballkleid in Wien kostet gegen 350 Euro, und die Herren tanzten mit den Damen in Fräcken und Smokings. Die Jungen und die Mädels aus dem Kulturverein "Bukovik" aus Mozgovo in der Nähe von Aleksinac, gekleidet in edlen Bürgertrachten vom Anfang letzten Jahrhunderts, teilten Programmblätter aus.

Die größte Aufmerksamkeit erregte der als Strauss' Sohn verkleidete Schauspieler, der den Damen Rosen schenkte, sowie die Truppe, die Vuk Karadžić und seine Töchter darstellte.

Zur Eröffnung wurde die Festkerze angezündet und die Hymne gesungen, gefolgt von der Begrüßungsrede des Protopriesters Drago Govedarica. Das Musikprogramm wurde traditionell mit der "Serben-Quadrille" von Johann Strauss Sohn eingeläutet, wonach Jadranka Jovanović die berühmten Opernarien mit Klavierbegleitung von Maestro Nikola Rackov aufführte. Das Tanzprogramm wurde von der Wiener Tanzschule Watzek mit Polonaise und Quadrille eröffnet.

Den Höhepunkt erreichte der Abend als der Präsident des Serbischen Zentrums Herr

и даровити играчи из Мозгова показали су да српске балске игре "Бојарка" и "Србијанка", не заостају ни по чему за бечким валцерима. Лепота, отменост и сјај красе све ове игре.

Бројне званице из највиших аустријских културних, политичких и привредних кругова биле су на балу. Познати привредник Гералд Шварценбахер покушавао је да уз две даме научи Ужичко коло. Зоран Калабић, један од успешних бечких привредника истакао је да се Светосавски бал не пропушта — то је тренутак да се покаже културна и духовна страна нашег народа.

Поред Јадранке Јовановић и Николе Рацкова, гошћа бала била је и пијанисткиња Наташа Вељковић, а на подијуму за игру смењивале су се бројне плесне школе, уз бечки кадрил, полонез и бечки валцер. Организована је и балска лутрија, а у оштрој конкуренцији лепих плесачица, бирана је и најшармантнија дама на балу. На овом балу било је много виђених људи, представника влада, свештенства, као и велики број пословних људи који живе у великом, шароликом и невероватно лепом граду као што је Беч.

Milorad Mateović als Fürst Miloš den Königskolo anführte. In wenigen Momenten tanzten den Kolo die Österreicher und Griechen, die besonders für diesen Anlass aus Kardica angereist sind. Die jungen und begabten Tänzer aus Mozgovo zeigten, dass die serbischen Balltänze "Bojarka" ("Die Baronin") und "Srbijanka" ("Die Serbin") den Wiener Walzern in nichts nachstehen. Schönheit, Eleganz und Glanz zieren all diese Tänze.

Der Ball empfing zahlreiche Gäste aus höchsten österreichischen Kultur-, Politik- und Wirtschaftskreisen. Der berühmte Geschäftsmann Gerald Schwarzenbacher versuchte mit Hilfe von zwei Damen den Užice-Kolo tanzen zu lernen. Zoran Kalabić, einer der erfolgreichen Wiener Geschäftsleute, betonte, dass der Hl. Sava-Ball eine Veranstaltung ist, die man nicht verpassen sollte – das ist die Gelegenheit, die Kultur und den Geist unseres Volkes vorzustellen.

Neben Jadranka Jovanović und Nikola Rackov war der Ballgast auch die Klavierspielerin Nataša Veljković. Auf der Tanzfläche wechselten sich verschiedene Tanzschulen zu Wiener Quadrille, Polonaise und Wiener Walzer ab. Es wurde auch die Balltombolla organisiert und in der scharfen Konkurrenz der schönen Tänzerinnen die charmanteste Dame des Ballabends gewählt. An dem Ball nahmen viele angesehene Leute, Vertreter der Regierung, Priesterschaft sowie zahlreiche Geschäftsleute, die in einer großen, vielfältigen und unglaublich schönen Stadt wie Wien leben, teil.

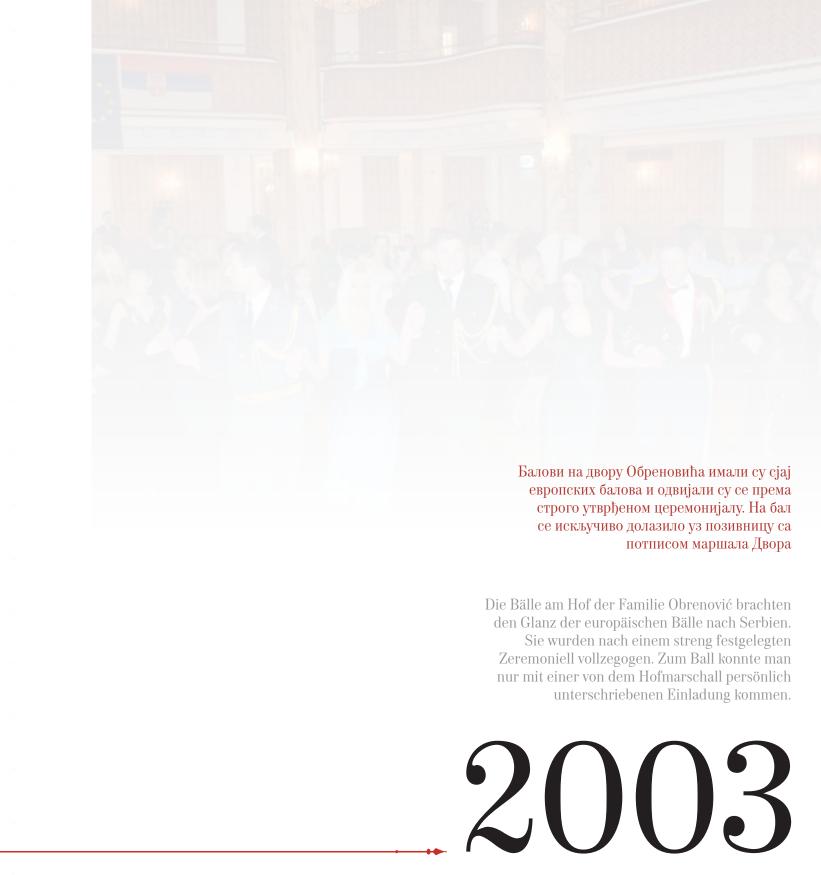

Девојке у српским градским ношњама украс су Светосавског бала

Mädels in serbischen Volkstrachten zieren den Hl. Sava-Ball

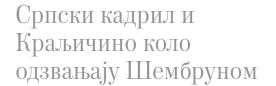

Принцеза Јелисавета Карађорђевић у колу поред Милорада Матеовића Prinzessin Jelisaveta Karađorđević tanzt Kolo mit Herrn Milorad Mateović

Serben-Quadrille und Königin-Kolo erklingen in Schönbrunn

Музика ошкрива веће вредносши од све мудросши и филозофије.

Лудвиг ван Бетовен

Прелепа дворана "Паркохотела Шенбрун", угостиле је многобројне званице 26. јануара 2003. године на традиционалном Светосавском балу. Почетак српског бала обележио је свечани улазак принцезе Јелисавете Карађорђевић у свиленој, елегантној тоалети, коју је у салу увео председник Српског центра Милорад Матеовић, обучен у Милоша Обреновића. Званице су ово духовито прокоментарисале као "помирење Обреновића и Карађорђевића."

Епископ средњоевропски Константин отворио је Српски бал запаливши славску свећу и заједно са ђаконом Братиславом Бођовићем отпевао тропар Светом Сави. У свечаном програму бала, који је водио професор Никола Рацков, учествовале су аустријске плесне школе "Милсигел" и "Олд тајмер свингерс". Никола Рацков изјавио је тада за београдску Полишику да је овај бал различит од бечких, класичних, јер они трају по три сата и онда се завршавају, док српски бал има део званичног програма, а затим плес током читаве ноћи. Рацков је цитирао Бетовена који је рекао "да музика открива веће вредности од све мудрости и филозофије" и да је музика за њега лично светиња, а Светосавски бал у Бечу прилика да све буде савршено организовано, да би уживање у догађају било потпуно. Рацков напомиње да су чак и детаљи какве чарапе

Musik ist höhere Offenbarung als alle Weisheit und Philosophie.

Ludwig van Beethoven

Der prächtige Saal des Parkhotels Schönbrunn empfing am 26. Jänner 2003 zahlreiche Gäste des traditionellen Hl. Sava-Balls. Der Serbische Ball wurde mit dem feierlichen Einzug der in der eleganten, grauen Seidentoilette gekleideten Prinzessin Jelisaveta Karadordević in Begleitung von dem als Miloš Obrenović verkleideten Präsidenten des Serbischen Zentrums Herrn Milorad Mateović eingeläutet. Dazu kamen die witzigen Kommentare der Gäste, dass es um eine Versöhnung von Herrscherhäusern Obrenović und Karadordević geht.

Der Ball wurde von dem mitteleuropäischen Bischof Konstantin eröffnet, der die Festkerze anzündete und zusammen mit dem Diakon Bratislav Bodović das Tropar an den heiligen Sava sang. An dem offizielen festlichen Programm, das von dem Professor Nikola Rackov moderiert wurde, nahmen österreichische Tanzschulen Mühlsiegl und Oldtimer Swingers teil. In seinem Gespräch mit der Belgrader Zeitung Politika sagte Nikola Rackov, dass dieser Ball sich von den klassichen Wiener Bällen im Folgenden unterscheide: Sie dauern drei Stunden und dann ist es Schluss, während der Serbische das Rahmenprogramm und danach den Tanz den ganzen Abend hat. Rackov zitierte die Worte von Beethoven. dass die "Musik höhere Offenbarung als alle Weisheit und Philosophie ist", und sagte, dass Musik für ihn persönlich heilig sei sowie dass

и ципеле треба да носе уметници уз свечана одела предвиђени – јер ако је бал – нека буде незабораван.

У свечаном делу програма наступили су српски оперски певачи Јадранка Јовановић и Оливер Њего, као и Мерима Његомир. Према устаљеној традицији, један студент музике, овога пута Кристина Давидовић, представила се публици. Чланови Српског центра "глумили" су, као и обично, кнеза Милоша, Вука Караџића и Јохана Штрауса сина, за које се везују традиционално српски балови. Светосавску химну извело је Културно уметничко друштво "Бранко Радичевић" и тиме отворило ову веселу и отмену манифестацију, којој су присустовали председник Републике Српске, Драган Чавић, премијер РС Драган Микеревић, амбасадор

der Serbische Ball in Wien eine Gelegenheit anbiete, alles perfekt zu organisieren, damit die Vergnügung voll ausgekostet werden könnte. Rackov fügt hinzu, dass sogar die Details – wie z.B. welche Schuhe oder Socken die Künstler zu festlichen Anzügen tragen sollen – festgesetzt seien, weil wenn es um einen Ball geht, soll alles unvergesslich sein.

Im Rahmen des festlichen Programmes traten serbische Opernsänger Jadranka Jovanović und Oliver Njego sowie Ivan Bosiljčić und Merima Njegomir auf. Nach der festen Tradition, ein Musikstudent – diesmal war das Kristina Davidović – stellte sich dem Publikum vor. Die Mitglieder des Serbischen Zentrums "spielten", wie üblich, die Rollen von Fürst Miloš, Vuk Karadžić und Johann Strauss Sohn – die

58

Принцеза Јелисавета и Милорад Матеовић са високиим војним званицама

Prinzessin Jelisaveta und Herr Milorad Mateović mit hohen Militärgästen СРЈ при међународним организацијама у Бечу Бранислав Милинковић, саветник за дијаспору у Амбасади СРЈ у Бечу Никола Димитриевски, највиши државни службеник у аустријској влади Манфред Мацка, посланик у бечкој Скупштини Аница Мацка-Дојдер, као и дипломатски и војни представници више земаља.

Куриозитет је да се међу гостима нашла и најстарија Српкиња у Бечу, Јулија Рорбах, девојачко Поповић, госпођа која је рођена давне 1910. године. Овој манифестацији присуствовао је и директор *Весши*, Александар Видаковић. Остало је упамћено да је у свечаном програму бала учествовао фолклор КУД "Бранко Радичевић", који је одиграо градске игре "Бојарку" и Краљичино коло, у кореографији Борислава Капетановића.

59

Figuren, die mit den serbischen Bällen traditionell verbunden sind. Zur Eröffnung dieser fröhlichen und eleganten Veranstaltung wurde von dem Kulturverein "Branko Radičević" die Hymne an den heiligen Sava gesungen. Unter den Gästen waren der Präsident der Republika Srpska Herr Dragan Čavić, der Premierminister der Republika Srpska Herr Dragan Mikerević, der Botschafter der Bundesrepublik Jugoslawien bei den internationalen Organisationen in Wien Herr Branislav Milenković, der Berater für Diaspora-Angelegenheiten bei der Botschaft der Bundesrepublik Jugoslawien in Wien Herr Nikola Dimitrievski, der höchste Staatsbeamte in der österreichischen Regierung Herr Manfred Matzka, die Abgeordnete zum Wiener Landtag Frau Anica Matzka Dojder sowie Diplomaten und Militärvertreter mehrerer Länder.

Als Kuriosität soll erwähnt werden, dass unter den Gästen auch die älteste Serbin in Wien zu finden war, Frau Julija Rorbach, geboren Popović, die Dame, die im längst vergangenen Jahr 1910 geboren wurde. Anwesend war auch Herr Aleksandar Vidaković, Direktor der Frankfurter Zeitung Vesti. In Erinnerung wird der Auftritt von der Folkloregruppe des Kulturvereins "Branko Radičević" im Rahmen des festlichen Programms bleiben. Sie tanzten die städtischen Tänze "Bojarka" ("Die Baronin") und "Die Königin-Kolo" in der Choreographie von Borislav Kapetanović.

Традиција бала је и "присуство" славних српских личности међу којима се нашла принцеза Јелисавета Карађорђевић Zur Balltradition gehört auch die "Anwesenheit" der berühmten serbischen Persönlichkeiten, darunter auch der Prinzessin Ielisaveta Karadordević

60

Два пута сам била почасни гост на Светосавском балу у Бечу, 2003. и 2004. године. Било ми је врло драго што сам први пут била позвана да међу Србима прославим овај свечани догађај. Елегантан бал је био одлично организован захваљујући Српском центру. Посебно је било забавно што сам отворила бал са представником династије Обреновић — господином Матеовићем у улози кнеза Милоша. Остали смо до дубоко у ноћ, весели и расположени, много смо играли. Увек ћу се радо сећати тих дивних вечери.

Јелисавета Карађорђевић

Zweimal war ich 2002 und 2003 Ehrengast beim Svetosavski Ball in Wien. Ich war sehr froh, dass ich zuerst eingeladen wurde, dieses feierliche Ereignis unter den Serben zu feiern. Der elegante Ball war dank dem Serbischen Zentrum gut organisiert. Es war besonders lustig, einen Ball mit einem Vertreter der Obrenovic-Dynastie - Herrn Mateovic in der Rolle des Prinzen Milos - zu öffnen. Wir blieben tief in der Nacht, glücklich und launisch, wir spielten viel. Ich werde mich immer gerne an diese wundervollen Abende erinnern.

Jelisaveta Karađorđević

Heitere Stimmung klingt nicht ab

Принцеза Јелисавета Карађорђевић Prinzessin Jelisaveta Karađorđević

Јелисавета Карађорђевић у пратњи Милоша Обреновића

Jelisaveta Karađorđević in Begleitung von Miloš Obrenović

Иїром се ойију духови већма неїо ли музиком, јер је йокрей виши и од звука, а ойојнији и од сйихова.

Јован Дучић

"Да је плес скривени говор душе", показао је седми Светосавски бал, одржан у "Паркхотелу Шенбрун", 25. јануара 2004, у организацији Српског центра у Бечу. Домаћин бала био је професор и пијаниста Никола Рацков, дворана је била декорисана тако да у потпуности буде балска, са два нивоа, који су били повезани спиралним степеницама. Оркестар је био смештен у простор налик на издигнуту, велику шкољку лучног облика. Током уласка гостију, пијаниста за клавиром свирао је стару, варошку музику, из времена династије Обреновића.

Око двадесет часова, фанфаре су најавиле почетак бала и дискретно су се зачули тактови познате, старе српке песме, "Што се боре мисли моје." Текст за ову песму написао је Михаило Обреновић, Милошев син. Почетак бала означио је улазак Јелисавете Карађорђевић, коју је увео Милорад Матеовић, одевен као Милош Обреновић. Пошто је Матеовић одржао топло поздравно слово и пожелео дивно вече препуној сали, отпочео је званичан део програма, који су извели Јадранка Јовановић, Мерима Његомир и Оливер Њего.

Треба напоменути да је овај бал постао популаран и ван граница Аустрије, па су ове године улазнице резервисали и допутовали на бал и гости из Србије и Црне Горе. Међу пет

Mit Tanz berauschen sich die Seelen mehr als mit Musik, weil die Bewegung höher als der Klang steht und berauschender als die Verse ist.

Jovan Dučić

Dass der "Tanz die verborgene Sprache der Seele ist" zeigte der siebte vom Serbischen Zentrum veranstaltete Hl. Sava-Ball, der am 25. Jänner 2004 im Parkhotel Schönbrunn stattfand. Der Gastgeber des Balls war Professor und Klavierspieler Nikola Rackov, der Saal wurde für den Ball geschmückt, auf zwei Etagen, die miteinander durch eine Wendeltreppe verbunden waren. Das Orchester war auf einer großen, bogenförmigen muschelähnlichen Plattform platziert. Der Einzug der Gäste wurde von der auf der Klavier gespielten alten, städtischen Musik aus der Zeit des Hauses Obrenović begleitet.

Gegen zwanzig Uhr kündigte die Fanfare den Ballbeginn an, wonach sanft die ersten Takte des bekannten, alten serbischen Liedes "Što se bore misli moje" ("Warum kräuseln sich meine Gedanken") ertönten. Den Text dieses Liedes wurde vom Fürsten Mihailo Obrenović, dem Sohn des Fürsten Miloš geschrieben. Der Ball wurde mit dem Einzug der Prinzessin Jelisaveta Karađorđević in Begleitung vom Herrn Milorad Mateović, verkleideten als Fürst Miloš Obrenović, eingeläutet. Nachdem Herr Mateović eine warme Begrüßungsrede gehalten und dem überfüllten Saal einen schönen Abend gewunscht hatte, fing das offiziele Programm mit den Auftritten von

стотина званица били су војно-дипломатски представници Француске, Грчке, Шведске, САД, војни аташе Амбасаде Србије и Црне Горе пуковник Милан Влајковић. Из Словачке је дошао амбасадор Србије и Црне Горе Мирослав Копечни, као и бројни амбасадори при седишту Уједињених нација и УНЕСКО-а у Бечу, тенор Симон Бади и пијанисткиња Наташа Вељковић.

Публика је са пажњом слушала музику која се на балу чула по први пут – Јадранка Јовановић певала је "Хабанеру", Оливер Њего арију Тореадора, али и песме "Ој Мораво" и "Што те нема", оркестар "Свилен конац" свирао је најпопуларније српске нумере, а Мерима Његомир певала низ староградских песама. Посебан куриозитет за учеснике бала било је извођење "Зукали танга" Јадранке Јовановић и Николе Рацкова, као и популарне музичке нумере из филма "Кум". Никола Рацков је свирао хармонику, а Јадранка је свирала клавир и певала. Одушевљење су изазвале старе, познате песме "Црвени шал" и "Каљинка", као и дует Јовановићеве и Њега из Лехарове оперете "Весела удовица". У наставку вечери, преовлађивала је музика за игру, свирало се Краљево коло, валцер "Дунавски валови", а у програм се укључлила Бечка играчка група "Сениори". Бирао се најбољи плесни пар, најбољи играч у колу, најелегантнија дама, најбољи певач староградских песама... После бурне и веселе ноћи, бал је завршен око четири ујутру. Балску дворану напуштале су насмејане даме и господа, док су се полако гасиле звезде...

Jadranka Jovanović, Merima Njegomir und Oliver Njego an.

Es gilt zu erwähnen, dass die Popularität von diesem Ball sich auch außerhalb von Österreich verbreitete, so dass in diesem Jahr auch die Gäste aus Serbien und Montenegro die Eintrittskarten reservierten und zum Ball anreisten. Unter fünfhundert Gästen waren die Diplomaten und Militärvertreter von Frankreich, Griechenland, Schweden, den USA sowie der Militärattache von Serbien und Montenegro Oberst Milan Vlajković. Aus der Slowakei kam der Botschafter von Serbien und Montenegro in diesem Land, Herr Miroslav Kopečni, sowie mehrere Botschafter bei den Vereinten Nationen und der UNESCO in Wien, der Tenor Simon Badi und die Klavierspielerin Nataša Veljković.

Das Publikum hörte mit großer Aufmerksamkeit die auf dem Ball zum ersten Mal ertönende Musik – Jadranka Jovanović sing "Habanera", Oliver Njego die Toreador-Arie, aber auch die Lieder "Oj Moravo" ("Oh Morawa") und "Što te nema" ("Warum gibt's dich nicht"), das Orchester "Svilen konac" spielte die beliebtesten serbischen Nummer, und Merima Njegomir sang eine Reihe von altstädtsichen Liedern. Die Besonderheit des Abends war die Aufführung des "Youkali Tango" von Jadranka Jovanović und Nikola Rackov sowie der beliebten Musiknummer aus dem Film "Der Pate". Nikola Rackov spielte Akkordeon, Jadranka sang und spielte Klavier. Die Begeisterung erregten die alten, bekannten Lieder "Crveni šal" ("Der rote Schal") und "Kalinka", sowie das

Пут за принцезу посут је латицама ружа

Weg für

Prinzessin

mit Rosen

Duett aus der Operette von Lehár "Die lustige Witwe" dargestellt von Frau Jovanović und Herrn Njego. Im weiteren Verlauf des Abends wurde vorwiegend Tanzmusik gespielt, der Königskolo, der Donauwellen-Walzer, und die Wiener Tanzergruppe"Senioren" schloss sich am Programm an. Es wurden das beste Tanzpaar, der beste Kolo-Tänzer, die eleganteste Dame, der beste Sänger altstädtischer Lieder u.a. gewählt. Nach einer aufregenden und lustigen Nacht kam der Ball gegen vier Uhr morgens zu Ende. Den Ballsaal wurde von lächelnden Damen und Herren verlassen, während die Sternen langsam erlischten...

Мерима Његомир Merima Njegomir

Прво сећање на Светосавски бал у Бечу је прелепа сала испуњена свечано одевеним светом, дотераним и отменим као да је пошао у Метрополитен оперу. Оку прија када види наше људе тако лепе и уде-

шене, а сам назив Светосавски бал обавезује посетиоце на посебност. Била сам на више балова које организује наша дијаспора, али бечки је најлепши од свих. Људи су топли, добронамерни, одликује их заједништво и саборност, а пре свега искрена жеља да се окупе и очувају светосавље обједињено са балском традицијом. Уметник се на таквој манифестацији осећа посебно, јер је то част и потврда његовог рада.

У првом делу бала програм је био свечан и озбиљан. Наступ сам почела песмом "Где си душо, где си рано" Даворина Јенка, композитора српске химне. То је репрезентативна соло песма која се може мерити са најлепшим европским соло песмама. Затим сам изводила изворне српске песме, међу којима је једна од омиљених "Јутрос ми је ружа процветала". Након поноћи атмосфера се загрејала, па је и програм постао разигранији.

Част ми је да сам наступала пред људима који поштују своје корене и традицију, чувајући их и негујући на најлепши начин. Посебно је важно што успевају да то осећање пренесу на покољења која долазе, јер на балу има доста младих људи, рођених у Аустрији,

Meine erste Erinnerung an den Hl. Sava-Ball in Wien ist ein wunderschöner Saal voll von festlich gekleideten Menschen, schick und elegant als ob sie in die Metropolitan gegangen wären. Das Auge freut sich, wenn es unsere Leute so schön und geschniegelt sieht, und derselbe Name – Hl. Sava-Ball – verpflichtet zu Besonderheit. Ich war Gast von mehreren Bällen, die von unserer Diaspora veranstaltet werden, aber der in Wien ist von allen der schönste. Die Menschen sind warm, wohlwollend, zeichnen sich durch das Gemeinsamkeits- und Kollektivitätsgefühl aus, aber vor allem durch den ehrlichen Wunsch, sich zu versammeln und die Tradition des hl. Sava gemeinsam mit der Balltradition zu bewahren. Ein Künstler fühlt sich auf einer solchen Veranstaltung besonders, weil es eine Ehre und eine Bestätigung für seine Arbeit darstellt.

Die Atmosphäre in dem ersten Teil des Ballprogramms war festlich und ernsthaft. Mein
Auftritt begann mit dem Lied "Gde si, dušo,
gde si, rano" ("Wo bist du, Schatz") von Davorin
Jenko, dem Komponisten der serbischen Hymne.
Das ist ein repräsentatives Sololied, das sich mit
den schönsten europäischen Sololiedern messen
kann. Danach führte ich serbische Volkslieder
vor, darunter eins der beliebtesten "Jutros mi
je ruža procvetala" ("Heute morgen blühte mir
eine Rose auf"). Nach Mitternacht wurde die
Atmosphäre lockerer, so auch das Programm.

Für mich war es eine Ehre, vor den Menschen aufzutreten, die ihre Wurzeln und Tradition schätzen, bewahren und auf die schönste Art pflegen. Es ist besonders wichtig, dass sie es schaffen, dieses Gefühl an die kommenden

који припадају другој или трећој генерацији наших исељеника. Зато је важно да Светосавски бал у Бечу траје и у будућности.

Мерима Његомир

Generationen weiterzugeben, weil es auf dem Ball viele junge Leute gibt, die der zweiten oder dritten Generation unserer Auswanderer gehören. Deswegen ist es wichtig, dass diese Tradition der Hl. Sava-Bälle auch in der Zukunft fortgeführt wird.

Merima Njegomir

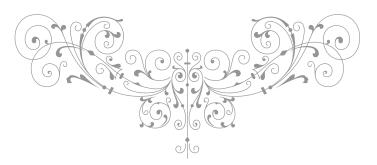
Принцеза Јелисавета са Владимиром Југовићем

"Српски кадрил"

Serben-Quadrille

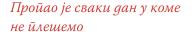

68

Балска раскош по осми пут

Фридрих Ниче

На традиционалном осмом Светосавском балу, на коме је било 500 гостију, попуњене беху све три сале отменог и раскошно декорисаног "Паркхотела Шенбрун". Те вечери, 28. јануара 2005. даме у сомоту, свили и кобалтноплавим, црним али и децентним и отменим хаљинама свих боја, углас су певале са свечано одевеном господом традиционалну Светосавску химну. Као и сваке године, чланови Српског центра брижљиво су осмислили сваки детаљ овог славља. Како је традицију пре више од сто година заопочео родоначелник краљевске лозе Обреновића, минулих неколико година постало је неписано правило да на балу буду обавезно присутне и званице "плаве крви". Овогодишњи почасни гости били су Бригита и Владимир Карађорђевић, чланови краљевске породице који живе у Немачкој, а сам бал отворио је епископ средњоевропски Константин, запаливши славску свећу и благословивши скуп. Програм бала, у коме су учествовали легендарни певач Предраг Цуне Гојковић и оркестар "Скала", шармантно је водила Јасна Витић. Карте за бал биле су распродате неколико месеци пред овај догађај, а не мали број гостију одмах је резервисао своја места на балу који ће се одржати идућег јануара. У балском програму учествовао је и фолклор КУД "Бамби Пожаревац" из Беча, који је у живописним народним ношњама

Verloren sei uns der Tag, wo nicht ein Mal getanzt wurde.

Friedrich Nietzsche

achten Mal

Auf dem tradionellen achten Hl. Sava-Ball waren alle drei Säle des edlen und prunkvoll geschmückten Parkhotels Schönbrunn mit 500 Gästen gefüllt. Am Abend des 28. Jänners 2005 sangen die Damen in Samt und Seide, in kobaltblauen, schwarzen sowie auch dezenten und eleganten Kleidern in allen Farben die traditionelle Hymne an den heiligen Sava zusammen mit den festlich gekleideten Herren. Wie jedes Jahr bereiteten die Mitglieder des Serbischen Zentrums jedes einzige Detail dieser Feier sorgfältig vor. Da die Tradition vor mehr als hundert Jahren von dem Begründer des Königsgeschlechts Obrenović gestiftet worden war, wurde in den letzten paar Jahren die ungeschriebene Regel, dass zum Ball unbedingt auch "blaublütige" Gäste erscheinen. Diesjährige Ehrengäste waren Brigitta und Vladimir Karadordević, Mitglieder der königlichen Familie mit dem Wohnsitz in Deutschland. Der Ball wurde von dem mitteleuropäischen Bischof Konstantin eröffnet, der die Festkerze anzündete und die Versammlung segnete. Das Ballprogramm, an dem der legendäre Sänger Predrag Cune Gojković und das Orchester "Skala" teilnahmen, wurde von Jasna Vitić charmant moderiert. Die Ballkarten wurden ein paar Monate vor der Veranstaltung ausverkauft, und nicht wenige unter den Gästen reservierten sofort ihre Plätze auf dem Ball im nächsten Jänner. An dem Ball nahm die

BALLKARTE 2005

извео сплет српких и влашких игара. Њихов плес био је отелотворена музика. Затим су се на подијуму попут чигри завртели плесачи бечке плесне школе "Имерфол", у ритму бечких валцера, написаних и толико пута с радошћу одиграних у Вијени. Госте су и ове године дочекивали весели чланови Српског клуба одевени у Вука Карџића и Јохана Штрауса сина, а после званичног балског програма, плесало се до јутра, неуморно и ведро.

Српском балу присуствовали су те године и амбасадор Србије и Црне Горе у Аустрији Михајло Ковач, амбасадор СЦГ при међународним организацијама у Бечу Веско Гарчевић, амбасадор СЦГ у Братислави Мирослав Копечни, заменик министра за дијаспору Владе Србије Милојко Четровић и многи други српски званичници. Међу гостима бала, који је одржан под покровитељством градоначелника Беча Михаела Хојпла, били су и шеф председничке канцеларије Манфред Мацка, посланик у бечкој скупштини Аница Мацка-Дојдер, шеф социјалдемократског удружења привредника "Виртшафтсвербанд", Фриц Штробел. Војни изасланик при амбасади Србије и Црне Горе у Бечу Милан Влајковић, угостио је војно дипломатске представнике САД, Немачке, Италије, Украјине и Велике Британије. Принц Владимир Карађорђевић изјавио је те вечери да је бал фантастичан и да је дивно што таква манифестација постоји, да би се очувало светосавље, окупљао српски народ и чувале драгоцена традиција и култура.

Folkloregruppe des Kulturvereins "Bambi Požarevac" aus Wien teil, die in farbenfrohen Volkstrachten eine Reihe von serbischen und walachischen Tänzen vorführte. Danach begannen die Tänzer der Wiener Tanzschule "Immervoll" im Rhythmus der Wiener Walzer, die in Wien geschrieben und so vielmal mit großer Freude getantzt worden sind, auf der Tanzfläche sich wie Brummkreisel zu drehen. Die Gäste wurden auch in diesem Jahr von den frohgelaunten, als Vuk Karadžić und Johann Strauss Sohn verkleideten Mitgliedern des Serbischen Zentrums empfangen, und nach dem Abschluss des offiziellen Ballprogramms wurde bis zu frühen Morgenstunden getanzt, rastlos und heiter.

In diesem Jahr nahmen am Serbischen Ball der Botschafter von Serbien und Montenegro in Österreich Herr Mihajlo Kovač, der Botschafter von Serbien und Montenegro bei internationalen Organisationen in Wien Herr Vesko Garčević, der Botschafter von Serbien und Montenegro in Pressburg Herr Miroslav Kopečni, der stellvertretende Diasporaminister in der Regierung der Republik Serbien Herr Milojko Četrović und viele andere Vertreter der serbischen Institutionen teil. Unter den Gästen des Balls, der unter der Schirmherrschaft des Bürgermeisters von Wien Herrn Michael Häupl abgehalten wurde, waren auch der Leiter des Bundeskanzleramtes Herr Manfred Matzka, die Abgeordnete zum Wiener Landtag Frau Anica Matzka Dojder, der Obmann des sozialdemokratischen Wirtschaftsverbandes Herr Fritz Strobel. Der Militärabgesandte bei

Цуне Гојковић и Јасна Витић (лево) и принц Владимир и принцеза Бригита Карађорђевић (десно) са организаторима бала

Cune Gojković und Jasna Vitić (links), Prinz Vladimir und Prinzessin Brigitta Karađorđević (rechts) mit den Ballveranstaltern

Војни изасланици са супругама

Militärvertreter mit Ehefrauen

der Botschaft von Serbien und Montenegro in Wien Herr Milan Vlajković empfing die Militärvertreter von den USA, Deutschland, Italien, der Ukraine und Großbritannien. Für den Prinzen Vladimir Karadordević war der Ball fantastisch. Nach seinen Worten sei es wunderbar, dass es eine solche Veranstaltung gebe, die helfen könne, die Tradition des heiligen Sava aufzubewahren, das serbische Volk zu versammeln und die wertvolle Tradition und Kultur zu pflegen.

Долазак принца Владимира и принцезе Бригите Карађорђевић

Einzug des Prinzen Vladimir und der Prinzessin Brigitta Karađorđević

Весела балска атмосфера

Militärvertreter mit Ehefrauen

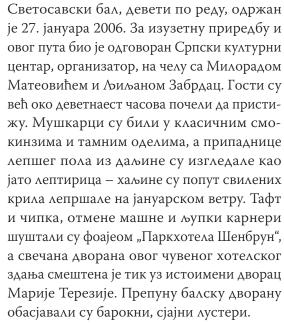

Дар за Хиландар на Светосавском балу

Агнес де Миле

Програм је традиционално почео уводним делом, који је редовно посвећен Светом Сави, потом је уследио сплет игара из Србије у извођењу КУД "Мајевица", након чега су се зачули први таквови "Српског кадрила", што је био знак да је официјелни део програма завршен. На блиставом паркету, појавили су се парови и насмејани почели са плесом. Прво је одигран трочетвртински валцер "На лепом, плавом Дунаву". Веома инспирисан оркестар "Скала" из Београда свирао је најразноврснију музику за игру, почевши од Штраусових валцера, све до чарлстона и староградских песама. На крају се зачуло и

Tanzen bedeutet aus sich herauszutreten: größer, schöner, kraftvoller zu werden.

Agnes de Mille

Der Hl. Sava-Ball, zum neunten Mal in Folge, fand am 27. Jänner 2006 statt. Verantwortlich für das hervorragende Programm war auch diesmal das Serbische Zentrum, das die Veranstaltung organisierte, unter der Leitung von Herrn Milorad Mateović und Frau Ljiljana Zabrdac. Die Gäste fingen bereits um neunzehn Uhr anzukommen. Die Herren trugen einen Smoking oder einen dunklen Anzug, während die Angehörigen des schönen Geschlechts aus der Ferne wie ein Schmetterlingsschwarm aussahen – die Kleider flatterten wie Flügel im Jännerwind herum. Taft und Spitze, elegante Fliegen und reizvolle Volants raschelten im Foyer des Parkholtels Schönbrunn, dessen Festsaal sich in der unmittelbaren Nähe des gleichnahmigen Schlosses von Maria Theresia befindet. Der überfüllte Ballsaal wurde durch glänzende Barockleuchter beleuchtet.

Das Programm wurde wie üblich mit einer dem hl. Sava gewidmeten Einleitung eröffnet, danach folgte eine Reihe von serbischen Tänzen, die von dem Kulturverein "Majevica" vorgeführt, womit das offiziele Programm zu Ende gebracht wurde. Auf dem glänzenden Parkett tauchten dann Paare auf und mit lächelnden Gesichtern zu tanzen begannen. Zuerst wurde der Walzer im Dreivierteltakt "An der schönen blauen Donau" getanzt. Das besonders gut aufgelegte Orchester "Skala" aus Belgrad spielte verschiedenste Arten der

коло, па су се балски играчи радо препустили и овој музици. Највеће изненађење био је млади певач Марко Николић, који је непримећен дошао на бал. Али када се латио микрофона, запевао је веселе староградске песме топлим гласом и све присутне подигао на ноге. Свака песма поздрављена је овацијама и дугим аплаузом.

Комплетан износ добијен на балској аукцији, која је названа "Дар за Хиландар" био је намењен обнови истоименог манастира, настрадалог у пожару. Најпознатија аустријска аукцијска кућа "Доротеум" била је дародавац вредне златне наруквице која је продата за 2400 евра.

Ове године су гости на балу били и члан председништва Босне и Херцеговине Борислав Паравац, министар иностраних послова БиХ Младен Иванић, саветник министра за дијаспору у влади Србије Војислава Вукчевића, Неда Малетић, као и конзул БиХ у Аустрији, Даворка Самарџија.

Забрдац и Милорад Матеовић

Ljiljana Zabrdac und Milorad Mateović

Tanzmusik, von den Walzern von Strauss über Charlestone bis zu serbischen altstädtischen liedern. Am Ende hörte man auch Kolo, so ergaben sich die Balltänzer gerne auch dieser Musikart. Die größte Überraschung war der jünge Sänger Marko Nikolić, der unbemerkt zum Ball kam. Aber wenn er das Mikro in die Hand nahm, und mit seiner warmen Stimme die stimmungsvollen altstädtischen Lieder zu singen begann, erhoben sich alle Anwesenden von ihren Sitzen. Jedes Lied wurde mit Ovationen und einem langen Applaus begrüßt.

Der Gesamterlös der Ballversteigerung unter dem Titel "Ein Geschenk für Hilandar" wurde für den Wiederaufbau des gleichnamigen, durch einen Brand zerstörten Klosters. Das bekannteste österreichische Auktionshaus "Dorotheum" schenkte ein Goldarmband, das für 2.400 Euro verkauft wurde.

An dem Ball nahmen in diesem Jahr u.a. der Mitglied des Staatpräsidiums von Bosnien und Herzegowina Herr Borislav Paravac, der Außenminister von Bosnien und Herzegowina Herr Mladen Ivanić, die Beraterin des Diasporaministers in der Regierung der Republik Serbien, Herrn Vojislav Vukčević, Frau Neda Maletić sowie die Konsulin von Bosnien und Herzegowina in Österreich Frau Davorka Samardžija teil.

Ко зна докле би пламичак сјајне традиције чамио у мраку да се нису нашли предузимљиви родољуби који су кренули стопама Милоша Великог и 1998. године разгорели тај жижак и обновили Светосавски бал, на радост и понос не само српске дијаспоре, већ и читавог српског народа.

Људи који виде даље од других увек су нацију вукли напред. Бал у Бечу давно је превазишао границе аустријске престонице, као прворазредни културни догађај редовно га прате и медији у Београду, а међу званицама све је више људи од угледа и имена. Баш као некад, када је замишљен да буде промотер оног најбољег што Србија има, њене запостављене културе и традиције којом би се поносили и много већи народи него што је наш.

Већ 20. година заредом, уз звуке "Српског кадрила" који отвара бал, бечким дворцима дефилују људи који подсећају да су корени српске културе дубоки, а да су за то умногоме заслужни и они који, као и у Милошево време, несебично нуде себе за добробит отаџбине.

Ето одговора зашто Светосавски бал више не сме да утрне.

На многаја љета, браћо и сестре!

Душан Видаковић, Весши из Франкфурта Душан Видаковић

Dušan Vidaković

Wer weiß wie lange noch das Flämmchen einer glänzenden Tradition im Dunkeln herumhocken müsste, wenn es nicht die tatkräftigen Patrioten gäbe, die sich auf den Weg vom Fürsten Miloš dem Großen machten, und 1998 durch die Wiederbelebung des Hl. Sava-Balls dieses Flämmchen schürten, zur Freude und zum Stolz nicht nur der serbischen Diaspora, sondern des ganzen serbischen Volkes.

Die Menschen, die weiter als andere sehen können, waren immer diejenigen, die die Nation vorwärts rücken. Der Ball in Wien wuchs schon längst über die Grenzen der österreichischen Hauptstadt hinaus, wurde als erstrangige Kulturveranstaltung regelmäßig von den Medien in Belgrad begleitet, und unter den Gästen gibt es immer mehr Menschen, die ein hohes Ansehen und einen guten Ruf genießen. Genau wie damals, als der Ball geschaffen wurde, um das Beste, was Serbien anzubieten hat, ihre vernachlässigte Kultur und Tradition, auf die auch viel größere Völker als unser stolz sein könnten, zu fördern.

Schon seit 20 Jahren in Folge, defilieren zu den Tönen der "Serben-Quadrille", die den Ball eröffnet, in Wiener Schlössern die Menschen, die daran erinnern, dass die Wurzeln der serbischen Kultur tief sind, und dass das größte Verdienst dafür an diejenigen geht, die sich selbst großzügig für das Wohl der Heimat engagieren.

Das ist die Antwort, warum die Tradition des Hl. Sava-Balls nie mehr erlischt werden darf. Auf viele weitere Jahre, Brüder und Schwestern!

> Dušan Vidaković Zeitung *Vesti*, Frankfurt am Main

Јубиларни бал остао је запамћен по дамама у кринолинама

Der Jubiläumsball blieb in Erinnerung für die Damen in Reifröcken

Јубиларни Светосавски бал

Посшоје йречице до радосши, илес је једна од њих.

Вики Баум

Десети, свечани и јубиларни Светосавски бал у организацији Српског центра одржан је 26. јануара 2007. у Бечу, у хотелу "Парк Шенбрун" који је био раскошом окићен у част ове манифестације. Свечани долазак принца Владимира Карађорђевића и принцезе Бригите, као и интонирање химне Светом Сави, означили су почетак програма. Затим је уследила здравица водитеља Николе Рацкова, а након тога гости су уживали у музици оркестра "Скале" и вокалним интерпретацијама уметника: Снежане Берић - Екстра Нене и Оливера Њега, као и рециталу Душана Јовановића. Плесна школа "Ла нобл" извела је старе бечке балске игре и подсетила на традицију из деветнаестог века, затим се на подијуму играло Краљево коло, а потом и бечки валцери. Овога пута, плесне хаљине су се силовито заталасале уз звуке валцера "Дунавски валови".

Бал је, као и сваке године, красила симболика традиције и историје његовог постанка. Чланови Клуба српских студената, за које је организатор обезбедио бесплатне карте, учествовали су и у припреми бала, те су обучени у традиционалне костиме Вука Караџића, Милоша Обреновића и Јохана Штрауса млађег, дочекивали госте на самом уласку у салу. Међу гостима је био амбасадор Србије у Аустрији Драган Великић, шефица конзуларног одељења БиХ Даворка Es gibt Abkürzungen zum Glück, Tanzen ist eine davon.

Vicki Baum

Der zehnte, festliche Jubiläumsball zu Ehren des heiligen Sava fand am 26. Jänner 2007 in Wien, im prunkvoll geschmückten Parkhotel Schönbrunn statt. Der feierliche Einzug des Prinzen Vladimir Karadordević mit der Prinzessin Brigitta sowie die Intonierung der Hymne an den heiligen Sava läuteten das Ballprogramm ein. Nach dem Trinkspruch des Moderators Nikola Rackov hatten die Gäste Gelegenheit, die Musik des Orchesters "Skala" und die Auftritte der Vokalkünstler: Snežana Berić-Ekstra Nena und Oliver Njego, sowie das Rezital von Dušan Jovanović zu genießen. Die Tanzschule "La Noble" führte alte Wiener Balltänze vor als eine Erinnerung an die Tradition des neunzehnten Jahrhunderts, wonach auf der Tanzfläche der Königskolo und die Wiener Walzer getanzt wurden. Diesmal wogen die Kleider gewaltig zu den Takten des Walzers "Donauwellen" auf.

Der Ball zeichnete sich, wie jedes Jahr, durch die Symbolik der Tradition und seiner Entstehungsgeschichte aus. Die Mitglieder der Organisation Serbischer Studenten, denen der Veranstalter die Eintrittskarten kostenlos zu Verfügung gestellt hatte, beteiligten sich auch an der Vorbereitung und empfingen verkleidet als Vuk Karadžić, Miloš Obrenović und Johann Strauss Sohn die Gäste am Eingang. Unter den Gästen war der Botschafter der Republik Serbien in Österreich Herr Dragan Velikić, die Leiterin der Konsularabteilung bei der Botschaft von Bosnien und Herzegowina

Самарџија, посланица у бечком парламенту Аница Мацка-Дојдер, као и више страних војних аташеа.

"Долазак представника породице Карађорђевић на овај бал, значајан је утолико што је традицију српских балова у Бечу започео Милош Обреновић давне 1846, а знамо да је у историји постојао сукоб између две династије. Својим присуством желимо да упутимо поруку да је крај свим сукобима и поделама и да заједно треба да се боримо за бољу будућност", истакао је Њ.В. принц Владимир Карађорђевић и додао: "Велика нам је част да смо гости овог бала који се организује у славу најзаслужнијег човека и свеца у нашој историји, Светог Саве". Млади оперски певач Оливер Њего, истакао је да себе доживљава као човека из народа и да му је велика част и уживање да пева српску духовну, али и изворну музику на овако величанственој манифестацији.

Десети, јубиларни Светосавски бал потврдио је да се славна прошлост преточила у нову традицију. Српски центар је истрајао у својој мисији, ангажујући из године у годину све већи број студената са циљем да се млађе генерације припреме за настављање и одржавање овако лепе и значајне манифестације, којој се радују како Срби у Аустрији, тако и они ван ње.

"Die Teilnahme der Vertreter des Hauses

Karađorđević an diesem Ball ist bedeutend inso-

wissen, dass unsere Geschichte von dem Konflikt zwischen zwei Herrscherhäusern geprägt wurde.

Durch unsere Teilnahme wollen wir die Botschaft

ausrichten, dass alle Auseinandersetzungen und

Spaltungen zu Ende sind, und dass wir gemein-

sam für eine bessere Zukunft kämpfen sollen", betonte S.M. der Prinz Vladimir Karađorđević

und fügte hinzu: "Es macht uns die große Ehre,

zu diesem Ball zum Ehren des verdienstvollsten

Menschen und Heiligen in unserer Geschichte,

des Heiligen Sava eingeladen zu sein." Der junge

Opernsänger Oliver Njego betonte, dass er sich selbst für einen Mann aus dem Volk hält, und

dass ihm eine große Ehre und ein größes Vergnügen macht serbische geistliche, aber auch

traditionelle Musik auf einer so großartigen

ruhmvolle Geschichte sich in eine neue Tradition umwandelte. Der Präsident des Serbischen

Zentrums Herr Milorad Mateović bleibt an der

Durchführung seiner Mission, er bezieht jedes Jahr immer mehr Studenten ein, mit dem Ziel,

junge Generationen für die Weiterführung und

Erhaltung einer so schönen und bedeutenden

Veranstaltung, an die sich die Serben in und

Der zehnte Jubiläumsball bestätigte, dass die

Veranstaltung zu singen.

außerhalb Österreich freuen.

86

Чланови краљевске породице у колу

Mitglieder der königlichen Familie im

Frau Davorka Samardžija, die Abgeordnete zum Wiener Landtag Frau Anica Matzka Dojder sowie die Militärattaches von mehreren Ländern.

fern die Tradition der serbischen Bälle in Wien von dem Fürsten Miloš Obrenović in dem längst vergangenen Jahr 1846 begründet wurde, und wir

Нена и Оливер (лево)

Владимир и принцеза Бригита Карађорђевић са Милорадом Матеовићем

Prinz Vladimir und Prinzessin Brigitta Karađorđević und Milorad Mateović

Гости на балу

> Gasten Balls

88

Српски центар из Беча оживљава епоху ренесансе, организујући традиционалне Светосавске балове у величанственим пространим дворанама, тик уз Шембрунски дворац, које дају учесницима и гос-

тима могућност да оставе што убедљивији утисак својим екстравагантним балским тоалетама, које неминовно асоцијацију на прошла, романтична времена.

Припреме за бал причињавале су ми уобичајено задовољство, јер се трудим да сваки мој наступ, у зависности од прилике, буде бал за себе. Наступала сам на пет балова и изводила веома широк репертоар, од бисера српских и балканских романски и етно нумера, до шансона, канцона и оперских арија, на неколико светских језика. Упознала сам занимљиве људе. Заједничка карактеристика свих свечаности је публика. Гости бала су одушевљени приликом да себе једном годишње виде у најотменијем издању, другачијем и значајнијем од уобичајеног, као да сви желе да побегну из стварности и уроне у свет монарха, кочија и принцеза. Расположење је посебно, сви су отворени, насмејани и безбрижни, осим организатора који брину о сваком детаљу.

Снежана Берић – Екстра Нена

89

Das Serbische Zentrum aus Wien belebt durch die Veranstaltung der traditionellen Hl. Sava-Bälle in prächtigen, weiträumigen Sälen, in der unmittelbarer Nähe vom Schloss Schönbrunn die Epoche der Renaissance wieder, und bietet den Teilnehmern und Gästen die Möglichkeit mit ihren extravaganten Balltoiletten, die unweigerlich mit alten, romantischen Zeiten assoziiert werden, den bestmöglichen Eindruck zu hinterlassen.

Die Vorbereitungen für den Ball bereiteten mir nicht mehr Vergnügen als üblich, weil ich mich bemühe, aus jedem meinem Auftritt, der Gelegenheit gemäß, einen Ball zu machen. Ich nahm an fünf Bällen teil, mein Repertoire war sehr breit, von den Perlen der serbischen und Balkan-Musik, über Chansons, Canzoni und Opernarien, auf mehreren Weltsprachen. Ich lernte interessante Leute kennen. Das gemeinsame Merkmal von allen Veranstaltungen ist das Publikum. Die Ballgäste waren begeistert von der Möglichkeit, einmal im Jahr sich in der elegantmöglichsten Version zu sehen, anders und mehr bedeutend als sonst, als möchten alle der Wirklichkeit entfliehen und in die Welt der Monarchen, Kutschen und Prinzessinnen eintauchen. Die Stimmung ist einzigartig, alle sind offen, sorgenfrei und lächeln, ausgenommen die Veranstalter, die sich um jedes Detail kümmern.

Snežana Berić – Ekstra Nena

Евгениј Димитријев и Милорад Матеовић

Evgenij Dimitrijev und Milorad Mateović

Иїром се ойију духови већма неїо ли музиком, јер је йокрей виши и од звука, а ойојнији и од сйихова.

Јован Дучић

Лепе године су сачињене од лепих дана. Лепи дани су сачињени од лепих тренутака. Организовање Светосавског бала, за српску заједницу у Бечу спада у најлепше тренутке сваког јануара. У свечано окићеној дворани "Паркхотела Шенбрун", која се раскошно купала у светлости и у којој су узбуђени посетиоци једва чекали почетак, 25. јануара 2008. године, одржан је сада већ традиционални, једанаести по реду Светосавски бал, у организацији Српског центра из Беча. Лака клавирска музика лебдела је око брижљиво одевених гостију који су нестрпљиво чекали почетак, са сјајем у очима, јер воле плес, забаве, свечарске дане и нарочито овај бал.

Свечани део отварања започет је интонирањем химне Светом Сави, паљењем славске свеће и благословом епископа средњоевропског Константина. У уметничком делу програма учествовале су оперска уметница Јадранка Јовановић и глумица Јелена Жигон. Њихов висок артизам, сензибилитет и сугестибилност освојили су публику. Чаролија музике разлила се право у срце присутних када је на сцену изашао специјални гост вечери, руски оперски певач Евгениј Дмитријев, члан Бечке опере који наступа у бројним светским метрополама. То је била још једна потврда да се Светосавски бал сврстава међу најелитније балове аустријске престонице,

Mit Tanz berauschen sich die Seelen mehr als mit Musik, weil die Bewegung höher als der Klang steht, und berauschender als die Verse ist.

Jovan Dučić

Schöne Jahre sind aus schönen Tagen gemacht, schöne Tage aus schönen Momenten. Für die serbische Gemeinschaft in Wien zählt die Organisation des Hl. Sava-Balls zu den schönsten Momenten jedes Jänners. In dem festlich geschmückten Saal des Parkhotels Schönbrunn, der sich – voll von aufgeregten Besuchern, die den Beginn kaum abwarten konnten – im Licht badete, fand am 25. Jänner 2008 der elfte, jetzt schon traditionell gewordene Hl. Sava-Ball, veranstaltet von dem Serbischen Zentrum in Wien. Die sanfte Klaviermusik schwebte um die sorgfältig gekleideten Gäste herum, die ungeduldig auf den Beginn warteten, mit glänzenden Augen, weil sie Tanz, Feiern, Festtage und diesen Ball besonders mögen.

Die feierliche Eröffnung begann mit der Intonierung der Hymne an den heiligen Sava, dem Anzünden der Festkerze und dem Segen des mitteleuropäischen Bischofs Konstantin. An dem künstlerischen Teil des Programmes nahmen die Opernsängerin Jadranka Jovanović und die Schauspielerin Jelena Žigon teil. Der hoch kunstvolle Charakter, Sensibilität und Suggestivität ihrer Auftritten eroberten das Publikum. Der Zauber der Musik ließ die Herzen der Anwesenden zerfließen, als der Sondergast des Abends, der russische Opernsänger Evgeny Dmitriev, Mitglied der Wiener Staatsoper, der in

јер је Дмитријев предходно учествовао на отварању Опернбала, који представља врхунац балске сезоне у Бечу.

Програм је водио глумац Недељко Бакић – Нино, а госте је посебно обрадовало учешће једног од наших најстаријих аматерских културно уметничких друштава, КУД "Абрашевић" из Београда, ансамбла који је изводио како отмене староградске, тако и темпераментне циганске игре, на које је, у савршеном складу, надовезивао елегантне бечке валцере и бројне игре из Србије. Уз овако барокно богат програм, плесало је преко 600 званица.

Српски центар се и ове године, као и претходне, потрудио да Светосавском балу присуствују и студенти, уз посебне повољности. Студенти су добили бесплатно 100 улазница, које су могли да продају по цени од 5 евра и тако прикупе навац за своје активности. Бирао се најбољи плесни пар, најелегантнија дама, а гости су са посебним узбуђењем учествовали у богатој балској томболи. Неизоставни "Српски кадрил" на једанаестом Светосавском балу у Бечу извела је млада пијанисткиња Јована Мисаљевић.

vielen Weltmetropolen auftritt, die Bühne betrat. Das war eine weitere Bestätigung dafür, dass der Hl. Sava-Ball zu den Eliteveranstaltungen in der österreichischen Hauptstadt gehört, da Dmitriev davor bei der Eröffnung des Opernballs aufgetreten hatte, der den Höhepunkt der Ballsaison in Wien darstellt.

Das Programm wurde von dem Schauspieler Nedeljko Bakić-Nino moderiert, und die Gäste freuten sich besonders über den Auftritt eines von unseren ältesten Kulturvereinen der Amateure "Abrašević" aus Belgrad. Das Ensemble führte sowie edle altstädtische als auch temperamentvolle Roma-Tänze auf, an die sie, im perfekten Einklang, elegante Wiener Walzer und zahlreiche Tänze aus Serbien anknüpfte. Zu diesem, barockartig reichem Programm tanzten über 600 Gäste.

Das Serbische Zentrum bemühte sich in diesem, wie auch im vorigen Jahr, dass an dem Hl. Sava-Ball auch die Studenten, mit besonderen Begünstigungen teilnehmen. Die Studenten bekamen 100 Eintrittskarten geschenkt, die sie für den Preis von 5 Euro verkaufen und dadurch das Geld für ihre Aktivitäten sammeln konnten. Es wurde das beste Tanzpaar und die eleganteste Dame gewählt, und mit besonderer Aufregung nahmen die Gäste an der Balltombola teil. Die unerlässliche "Serben-Quadrille" an dem elften Hl. Sava-Ball in Wien wurde von der jungen Klavierspielerin Jovana Misaljević vorgeführt.

Милорад Матеовић на плесном подијуму

Milorad Mateović auf der Tanzfläche

Кљајић и Ранко Јовић са гостима

Simeon Kljajić und Ranko Jović mit Gäste

Im XIX: Jahrhundert zeichneten sich Männer durch Eleganz aus. Die Herrschaften trugen Fräcke und die Offiziere Paradenuniformen mit Echarpen und Federbüschen sowie Orden mit Schärpen.

Bischofs

Вацлав Нижински

У Бечу је 25. јануара 2009. одржан дванаести Светосавски бал у организацији Српског центра, чиме је наставила да се брижљиво негује традиција српских балова у аустријској престоници, још окићеној и треперавој од новогодишње ноћи. Први пут је ван Србије, на позив наше амбасаде у Бечу, на балу свирао оркестар Уметничког ансамбла Министарства одбране "Станислав Бинички". Наши војни музичари, са солистима Надом Павловић и Оливером Његом, значајно су допринели да бал буде налик на велики, весели театар сачињен од најфиније музике и гласова трансцедентних, који су позивали на снове, као што то чини највиша уметност.

Свечани део отварања започет је паљењем славске свеће и благословом епископа средњоевропског Константина, након чега се зачула химна Светом Сави, која увек пробуди исту ферментацију усхићења у грудима. Познати оперски певач Оливер Њего раскошним баритоном испунио је салу отпевавши Светосавску химну без пратње орксетра, али уз пратњу хора који су чинили сви балски гости.

Српском балу присуствовале су бројне дипломате акредитоване у Бечу, међу којима су били амбасадорка Србије при међународним организацијама у Бечу Мирослава Бехам, а испред Министарства за дијаспору Републике Србије гошћа је била секретарка Александра Којић. У трептавој, свечаној балској дворани

Der Mensch ist Gott nur wenn er tanzt. Vaslav Nijinsky

Am 25. Jänner 2009 fand in Wien der zwölfte Hl. Sava-Ball statt. Der Veranstalter, das Serbische Zentrum, führte dadurch fort, die Tradition der serbischen Bälle in der noch immer geschmückten und vom Silvesterabend zittrigen österreichischen Hauptstadt sorgfältig zu pflegen. Zum ersten Mal, auf Einladung unserer Botschaft in Wien, spielte auf dem Ball das Orchester vom künstlerischen Ensemble des serbischen Verteidigungsministeriums "Stanislav Binički". Unsere Militärmusiker, zusammen mit den Solisten Nada Pavlović und Oliver Njego, trugen wesentlich dazu bei, dass der Ball einem großen, lustigen Theater ähnelt – gemacht aus der feinsten Musik und den transzedenten Stimmen, die – so wie die höchste Kunst – auf Träumen aufforderten.

Die feierliche Eröffnung begann mit dem Anzünden der Festkerze und dem Segen des mitteleuropäischen Bischofs Konstantin, wonach die Hymne an den heiligen Sava ertönte, was immer dieselbe Gärung der Begeisterung in der Brust erregt. Der berühmte Opernsänger Oliver Njego erfüllte den Saal mit seinem klanglich opulenten Bariton, als er die Hymne an den heiligen Sava ohne Orchesterbegleitung, aber mit Begleitung eines aus allen Ballgästen zusammengesetzten Chores sang.

An dem serbischen Ball nahmen zahlreiche in Wien akkreditierte Diplomaten teil, darunter die serbische Botschafterin bei den internationalen Organisationen in Wien Frau Miroslava Beham, sowie die Vertreterin des Diasporaministeriums

"Паркхотела Шенбрун" био је присутан и велики број представника аустријских институција, међу којима и председница покрајинског парламента Ерике Стубенфол, председник Радничке коморе Беча Херберт Тумпел, посланица Социјалдемократске странке у бечком парламенту Аница Мацка-Дојдер, као и Едвард Шок, шеф посланичког клуба Слободарске странке у бечкој скупштини. Поред тога био је присутан и велики број представника дипломатског војног кора Украјине, Русије, Чешке, Немачке, Бугарске и Казахстана.

Као и сваке године, почетак бала означили су тонови композиције "Српског кадрила", коју је ове године извела пијанисткиња Елена Уприанова. У балском програму наступили су певач бечке Опере Евгениј Димитријев, аустријска плесна група "Копецки" и кубанска музичка група. Различити ритмови, композиције, темпераменти, емоције и тоналитети су се мешали и чинили складну и веома разноврсну музичку подлогу, подстицајну за све плесне акробације. Уз оркестар Уметничког ансамбла "Станислав Бинички" и вокалну солисткињу Наду Павловић, више стотина гостију Светосавког бала наставило је да се препушта песми и игри све до првих блесака свитања.

der Republik Serbien, die Sekretärin des Ministeriums Frau Aleksandra Kojić. In dem glitzernden, festlichen Ballsaal des Parkhotels Schönbrunn gab es auch eine Vielzahl der Vetreter von österreichischen Institutionen, wie z.B. die Präsidentin des Landtages Frau Erika Stubenvoll, der Präsident der Kammer für Arbeiter und Angestellte für Wien Herr Herbert Tumpel, die Abgeordnete der Sozialdemokratischen Partei Österreichs (SPÖ) im Wiener Gemeinderat Frau Anica Matzka Dojder sowie Herr Eduard Schock, Klubsvorsitzender des Freiheitlichen (FPÖ) Rathausklubs im Wiener Gemeinderat. Darüber hinaus waren auch viele Vertreter des diplomatischen Korps aus der Ukraine, Russland, Tschechien, Deutschland, Bulgarien und Kasachstan anwesend.

Wie im jeden Jahr wurde der Ball mit den Klängen der Komposition "Serben-Quadrille" eingeläutet, die diesmal von der Klavierspielerin Elena Uprianova vorgeführt wurde. Im Rahmen des Ballprogramms traten der Sänger der Wiener Staatsoper Evgeny Dmitriev, die österreichische Tanzgruppe "Kopetzky" und eine kubanische Musikgruppe auf. Verschiedenartige Rhythmen, Kompositionen, Temperamente, Emotionen und Tonalitäten vermischten sich und bildeten eine wohlklingende und abwechslungsreiche musikalische Grundlage für Tanzakrobatik jeglicher Art. Mit dem Orchester des künstlerischen Ensembles "Stanislav Binički" und der Solistin Nada Pavlović führten mehrere hundert Gäste des Hl. Sava-Balls fort, sich der Musik und dem Tanz bis zu den ersten Strahlen der Morgendämmerung hinzugeben.

Представници дипломатског војног кора на балу

Vetreter des militärdiplomatischen Korps auf dem Ball

Разиграни гости у српскм колу

Tanzende Gäste im serbischen Kolo

Gäste Balls

103

Оркестар Војске Србије на свом првом гостовању у иностранству

Orchester der Streitkräfte Serbiens bei seinem ersten Gastauftritt im Ausland

Oliver Njego (links)

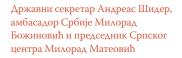

Staatssekretär Herr Andreas Schieder. serbischer Botschafter Herr Milorad Božinović und Präsident des Serbischen Zentrums Herr Milorad Mateović

Владика средњоевропски Константин

S.E. Konstantin. Bischof von Mitteleuropa

Српски кадрил и бечки валцер

Serben-Quadrille und Wiener Walzer

Кад йлешем, у мени се йали хиљаду свешала.

Марк Леви

У организацији Српског центра из Беча, 29. јануара 2010, у главном граду Аустрије, док су флоте пахуља освајале град и падале у сјајне и топле косе дотераних дама, одржан је Светосавски бал у брижљиво декорисаном "Паркхотелу Шенбрун". Међу бројним гостима, између осталих, били су градоначелник Јагодине Драган Марковић – Палма, државни секретар у министарству за дијаспору Вукман Кривокућа, државни секретар у Министарству финансија Аустрије Андреас Шидер, министарка за финансије и заменик градоначелника Беча Ренате Браунер, као и министарка за интеграције у граду Бечу Сандра Фрауенбергер. У бечком хотелу крај дворца Шенбрун окупила се елита српске дијаспоре, да традиционално, балом, обележи Савиндан. Али не само они. Поред наших људи, доктора, адвоката, научника, успешних предузетника, дошли су веома угледни званичници аустријских власти, као и многи дипломатски представници бројних земаља, који већ годинама присуствују балу, указујући тиме своје дубоко поштовање према Србима. Но, балови су много више од музике, валецера, игре, плеса... Балови су прилика да се окупе највиђенији људи добре воље, жељни не само забаве, већ и нових пријатељстава и сарадње. Овај бал остаће упамћен по скупоценом накиту и најфинијим хаљинама на разиграним дамама, као и по фраковима и

Wenn ich tanze, scheinen in mir tausend Lichter.

Marc Levy

Veranstaltet von dem Serbischen Zentrum in Wien, fand in dem sorgfältig geschmückten Parkhotel Schönbrunn am 29. Jänner 2010, als die Flotten von Schneeflocken die Stadt eroberten und auf die glänzenden und warmen Haare der geschniegelten Damen fielen, der Hl. Sava-Ball statt. Unter den zahlreichen Gästen waren der Bürgermeister von Jagodina Herr Dragan Marković-Palma, der Staatssekretär im Diasporaministerium der Republik Serbien Herr Vukan Krivokuća, der Staatssekretär im Finanzministerium der Republik Österreich Herr Andreas Schieder, die amtsführende Stadträtin für Finanzen und Vizebürgermeisterin der Stadt Wien Frau Renate Brauner sowie die amtsführende Wiener Stadträtin für Integration Frau Sandra Frauenberger. Im Wiener Hotel am Schloss Schönbrunn versammelte sich die Elite der serbischen Diaspora, traditionell, auf dem Ball den Gedenktag des heiligen Sava zu feiern. Aber nicht nur sie. Neben unseren Menschen, Ärzte, Anwälte, Wissenschaftler, erfolgreichen Unternehmern, kamen dazu auch die hoch angesehenen Vertreter der österreichischen Institutionen sowie zahlreiche Diplomaten aus verschiedenen Ländern, die schon seit Jahren am Ball teilnehmen, und dadurch ihre tiefe Hochachtung den Serben erweisen. Aber Bälle sind viel mehr als nur Musik, Walzer, Tanz... Bälle bieten eine Gelegenheit an, die angesehenen und gutwilligen Menschen zu versammeln, die

свечаним оделима, које су носили насмејани, расположени, уважени гости.

Тринаести Светосавски бал као да је сјединио све оно најдрагоценије што један скуп ове врсте може да пружи. Све је текло лако као шампањ. Бал је имао изванредног водитеља, универзитетског професрора Николу Рацкова, који је са лакоћом своје најаве преводио са српског на немачки, заносне "Лолине" девојке и младиће који су тако отмено и ненаметљиво, а грациозно, носили грађанску ношњу из времена Обреновића.

Наступили су млади глумац Иван Босиљчић и Снежана Берић – Екстра Нена, који су са надахнућем певали и глумили своје улоге, уз оркестар "Скале". Бал је почео традиционално – Светосавском химном и паљењем свеће. Владика средњовропски Константин се тада обратио присутнима, истакавши да је та светосавска свећа – свећа среће за земљу домаћина, али и за све Србе који живе како у отечеству, тако и у дијаспори. Затим је госте поздравио амбасадор Србије у Аустрији, Милован Божиновић, који је надахнуто говорио о стремљењима Србије ка Европи и подршци веома нам наклоњене Аустрије. Државни секретар, Андреас Шидер је истакао добре односе са Србијом и са много симпатије и поштовања говорио о нашим људима који живе и раде у "Алпској републици".

Након што је Екстра Нена изазвала овације отпевавши арију "Хабанера" из опере "Кармен", у дворани су сви плесали. И овога пута, учесници бала су данима пошто је бал био готов, хвалили организатора Милорада Матеовића,

nicht nur Lust auf Unterhaltung haben, sondern auch auf das Knüpfen von neuen Freundschaften und Zusammenarbeit. Dieser Ball wird für den hochwertigen Schmuck und die feinsten Kleider der tanzenden Damen sowie für die Fräcke und dunklen Anzüge der lächelnden, gut gelaunten, verehrten Gäste in Erinnerung bleiben.

Es schien, als hätte der dreizehnte Hl. Sava-Ball alles Wertvollste, was eine Veranstaltung dieser Art anbieten kann, vereinigt. Alles floss leicht wie Champagner. Der Ball hatte in dem Professor Nikola Rackov einen hervorragenden Moderator, der mit Leichtigkeit seine Ankündigungen vom Serbischen ins Deutsche verdolmetschte. Die entzückenden Mädels und Jungen aus dem Kulturverein "Lola" trugen die Bürgertrachten aus der Zeit der Familie Obrenović so elegant und unaufdringlich, jedoch voller Grazie.

Der junge Schauspieler Ivan Bosiljčić und Snežana Berić-Ekstra Nena hatten inspirierte Auftritte mit der Begleitung des Orchesters "Skale". Der Ball wurde traditionell – durch die Intonierung der Hymne an den heiligen Sava und das Anzünden der Festkerze – eingeläutet. Der mitteleuropäische Bischof Konstantin betonte dabei, dass es da um eine Glückskerze sowohl für das Gastgeberland als auch für alle Serben - im Vaterland sowie in der Diaspora - geht. Danach begrüßte die Gäste der serbische Botschafter in Österreich Herr Milovan Božinović. In seiner beflügelnder Rede sprach er über die europäischen Bestrebungen von Serbien und die Unterstützung uns sehr gewogenen Österreichs. Der Staatssekretär Herr Andreas Schieder hob председника Српског центра, истичући да је "човек немирна духа, изузетно предузимљив, који се годинама труди и успева да ниједан Светосавски бал не личи на претходни, већ непрекидно новинама изненађује своје госте." Овај бал имао је неки посебан сјај, достојанство и отменост.

Брачни пар Јежевић присутан на сваком Светосавском балу у Бечу Ehepaar Ježević, immer dabei seit dem ersten Hl. Sava-Ball in Wien

die guten Beziehungen zu Serbien hervor, und sprach mit viel Sympathie und Respekt über unsere Leute, die in der "Alpenrepublik" leben und arbeiten.

Nachdem Ekstra Nena Ovationen für ihre Aufführung der Arie "Habanera" aus der Oper "Carmen" erhielt, tanzten alle in dem Saal. Auch diesmal lobten die Ballteilnehmer auch mehrere Tage nach dem Ballschluss den Veranstalter, Herrn Milorad Mateović, den "abenteuer- und außerordentlich unternehmungslustigen Mann, der sich jahrelang bemüht und mit Erfolg daran arbeitet, jeden Hl. Sava-Ball einzigartig zu machen, unaufhörlich mit Neuheiten seine Gäste überraschend." Dieser Ball zeichnete sich durch einen besonderen Glanz, Würde und Eleganz aus.

Иван Босиљчић са распеваним дамама

Ivan Bosiljčić mit singenden Damen

Беч је неоспорно најзначајнији светски град за српску културу. Овде су објављена капитална дела српске писмености, овде су живели и стварали велики српски умови. У Бечу је одржан и први српски бал изван Србије и то пре много година.

А онда су крајем 20. века бечки Срби решили да поново покрену свој бал, како би се сваке године сусрели, провеселили и прославили свог великог свеца, утемељитеља Српске православне цркве, Светог Саву. Овај бал симболизује повезаност српског народа са својом вером, традицијом и културом. То све сам осетила када сам први пут дошла на Светосавски бал, али и наредних 20 година.

Српском центру из Беча је пошло за руком да споји неспојиво: атмосферу, музику, костиме, српски кадрил и славску свећу и да у исто време модерним људима дочара гламур некадашњих дамских тоалета и господских фракова. Бал је сваке године привлачио све више посетилаца, наступила је читава плејада уметника из матице и из Беча, међу присутнима је било увек много угледних Срба, Аустријанаца, али и припадника других народа и дипломатског кора.

Веома сам поносна што сам пуних 20 година део ове најсвечаније манифестације мог народа у Бечу. И када сам првих година долазила на бал као гост, и као представник медија пуних 15 година извештавала о балу, осећала сам исто. Радост, лепоту и понос.

Велика ми је част што сам последњих година била и члан организационог одбора и надам се уткала бар делић позитивне енергије

Für die serbische Kultur ist Wien zweifellos die bedeutendste Weltdstadt. Hier wurden die Kanonwerke der serbischen Schriftkultur veröffentlicht, hier lebten und schufen die großen Geister der serbischen Geschichte. In Wien wurde auch der erste serbische Ball außerhalb Serbien und zwar vor vielen Jahren veranstaltet.

Dann beschlossen die Wiener Serben Ende des XX. Jahrhuderts ihren Ball wiederzubeleben, um jedes Jahr sich treffen, unterhalten und ihren großen Heiligen, Begründer der Serbisch-Orthodoxen Kirche, den heiligen Sava feiern zu können. Dieser Ball symbolisiert die Verbundenheit des serbischen Volkes mit seinem Glauben, seiner Tradition und Kultur. Das alles spürte ich bei meinem ersten Hl. Sava-Ball, aber auch in den folgenden 20 Jahren.

Dem Serbischen Zentrum in Wien gelang es, das Unvereinbare zu vereinen: die Atmosphäre, Musik, Kostüme, Serben-Quadrille und Festkerze, und gleichzeitig den modernen Leuten den Glamour der einstigen Damentoiletten und Herrenfräcke vorzuzaubern. Der Ball lockte jedes Jahr immer mehr Besucher an, eine ganze Reihe der Künstler sowohl aus dem Stammland als auch aus Wien, unter den Gästen gab es immer viele angesehene Serben, Österreicher, aber auch Vertreter der anderen Länder sowie des diplomatischen Korps.

Ich bin sehr stolz darauf, dass ich volle 20 Jahre ein Teil dieser festlichsten Veranstaltung meines Volkes in Wien bin. Sowohl wenn ich die ersten Jahre als Gast zum Ball kam als auch wenn ich volle 15 Jahre als Medienvertreterin von dem Ball berichtete, spürte ich das Gleiche. Freude, Schönheit und Stolz.

у наш бал. Дубоко ми је остао урезан траг у души сваког такта, песме и госта свих ових година. Преносим га даље на све оне који до сада нису били на Светосавском балу у жељи да и они подрже и посећују бал у будућности. Бал истинске вредности, пријатељства, традиције и забаве! Нека живи наш прелепи Светосавски бал у Бечу, још многио година!

Весна Димитријевић, Председница удружења и уредник Дијаспора ТВ letzten Jahren auch Mitglied des Organisationskomitees war, und ich hoffe, dass ich zumindest ein kleines bisschen positive Energie in unseren Ball hineinwirkte. Jeder Takt, jedes Lied und jeder Gast in all diesen Jahren hinterließen eine tiefe Spur in meiner Seele. Ich gebe die an alle, die bisher nicht auf dem Hl. Sava-Ball waren, weiter mit dem Wunsch, dass sie auch den Ball in der Zukunft besuchen und unterstützen. Ein Ball mit dem echten Wert – Ball der Freundschaft, Tradition und Vergnügung! Es lebe unser wunderschöner Hl. Sava-Ball, auf viele weitere Jahre!

Es ist eine große Ehre für mich, dass ich in den

111

Балски програм обојен специфичностима српске културе

Ballprogramm gefärbt mit Besonderheiten der serbischen Kultur

Плесаши је једносшавно. Прейусшиш се музичкој олуји.

Антонио Макадо

У организацији Српског центра из Беча, 29. јануара 2011. је у главном граду Аустрије 14. пут одржан Светосавски бал. Ове године бал је одржан у новом, измењеном амбијенту, прелепом здању "Курсалона", здању осветљеном барокним лустерима и са зидовима у боји младог сунца у пролеће. "Курсалон" се налази у строгом центру Беча. Овогодишњи, 14. Светосавски бал отпочео је, према устаљеној традицији, паљењем славске свеће. То је учинио протонаместник за Аустрију протојереј-ставрофор Ђорђе Кнежевић. Затим је уследио "Српски кадрил", након кога је присутнима укратко испричана узбудљива историја српског бала у Бечу.

У балском програму наступили су Снежана Берић — Екстра Нена, оркестар "Скале" из Београда, интернационални плесни пар Милица Матић и Владимир Тодоровић из Београда, док је церемонијал мајстор бала био драмски уметник Ђорђе Драгићевић. У програму су учествовали и чланови СКУД "Карађорђе" и плесни студио "Руеф" из Беча, који су својим наступом "отворили" паркет за публику жељну вртоглавих валцера и свих других плесова. Међу бројним гостима ове године била је и министарка за интеграције у граду Бечу Сандра Фрауенбергер.

Иначе, љубитеље валцера те сезоне у Бечу очекивало је око 450 балова, које је укупно посетило око 365.000 људи, било из саме

Tanzen ist einfach. Man gibt sich dem Musiksturm hin.

Marc Levy

In der Hauptstadt von Österreich fand am 29. Jänner 2011 zum 14. Mal der von dem Serbischen Zentrum in Wien veranstaltete Hl. Sava-Ball statt. In diesem Jahr wurde der Ball in einem neuen Ambiente abgehalten, in dem Prachtgebäude des Kursalons, beleuchtet von Barockleuchtern und mit Wänden in der Farbe der frühen Frühlingssonne, Der Kursalon befindet sich im Stadtkern von Wien. Der diesjährige 14. Hl. Sava-Ball begann, nach der fest gewordenen Tradition, mit dem Anzünden der Festkerze. Das wurde von dem Protopriester-Stavrophoros Đorđe Knežević gemacht. Dann folgte die "Serben-Quadrille", wonach den Anwesenden in kurzen Zügen die spannende Geschichte des serbischen Balls in Wien erzählt wurde.

Im Rahmen des Ballprogramms traten Snežana Berić-Ekstra Nena, das Orchester Skale aus Belgrad und das internationale Tanzpaar Milica Matić und Vladimir Todorović aus Belgrad auf. Der Ballzeremoniellmeister war der Schauspieler Đorđe Dragićević. An dem Ballprogramm nahmen auch die Mitglieder des Serbischen Kulturvereins Karađorđe und das Tanzstudio "Rueff" aus Wien teil. Sie haben mit Walzer die Tanzfläche für das Publikum mit Lust auf schwindelerregende Walzer und alle anderen Tänze "eröffnet". Unter den zahlreichen Gästen in diesem Jahr war auch die die amtsführende Wiener Stadträtin für Integration Frau Sandra Frauenberger.

Аустрије било из иностранства. Истраживање Привредне коморе Беча показало је да су посетиоци већином Бечлијке и Бечлије, њих око 250.000. Ово је била рекордна сезона балова у Бечу. Председница Привредне коморе Беча, Бригите Јанк, очекивала је да ће балска сезона 2010/2011. Бечу донети око 74 милиона евра. Поред хотела, организатора и фирми за кетеринг, од балова профитирају и други — кројачи, обућари и златари. Њима балска сезона доноси око 22 милиона евра добити. А пошто дугачке балске хаљине нису погодне за возила градског превоза, бечки таксисти у том периоду зараде око 3,6 милиона евра.

Високи званичници дипломатског војног кора су редовни гости бала Hohe Vertreter des militärdiplomatischen Korps sind regelmäßige Gäste auf unserem Ball

Ansonsten, in dieser Ballsaison in Wien erwarten die Ballliebhaber etwa 450 Bälle. Sie wurden von insgesamt 365.000 Menschen besucht, sowohl aus Österreich als auch aus dem Ausland. Laut der Umfrage der Wirtschaftskammer kommen die meisten BesucherInnen aus Wien, etwa 250.000. Das war die Rekord-Ballsaison in Wien. Die Präsidentin der Wiener Wirtschaftskammer Frau Brigitte Jank erwartete, dass die Ballsaison 2010/2011 Wien rund 74 Millionen Euro bringt. Neben den Hotels, Veranstalter und Catering-Unternehmen profitieren von den Bällen auch andere – Schneider, Schuster und Juweliere. Die Ballsaison bringt ihnen rund 22 Millionen Euro Einnahmen. Und da die langen Ballkleider nicht für die öffentlichen Verkehrsmittel angedacht sind, verdienen Wiener Taxifahrer in diesem Zeitraum rund 3.6 Millionen Euro.

Плесни студио "Руеф"

Tanzstudio "Rueff"

117

Аница Мацка-Дојдер посланица у Бечком парламенту, Сандра Фрауенбергер министарка за питања интеграције и Урсула Струпе шефица магистарског одељења за интеграцију МА 17 Frau Anica Matzka Dojder, Mitglied des Wiener Gemeinderates, Frau Sandra Frauenberger, amtsführende Wiener Stadträtin für Integrationen, und Frau Ursula Struppe, Leiterin der Magistratsabteilung für Integrationsangelegenheiten MA 17

Но, вратимо се још једном четрнаестом српском Светосавском балу, где се играло у огромном узбуђењу и наднаравној радости. Плесачи готово и да нису стајали. Наташа Вељковић, угледна српска и европска пијанисткиња, истакла је да изузетно воли Светосавски бал и да радо долазио на ову манифестацију, напомињући да се Светосавски бал од бечких разликује по другачијој, интимнијој атмосфери, која је много опуштенија него на традиционалним аустријским баловима.

Aber zurück noch einmal zu dem vierzehnten serbischen Hl. Sava-Ball, wo man in großer Aufregung und mit überiridischer Freude tanzte. Die Tänzer hielten kaum an. Nataša Veljković, eminente serbische und europäische Klavierspielerin, betonte, dass sie den Hl. Sava-Ball außerordentlich möge und dazu sehr gerne komme. Nach ihren Worten liege der Unterschied zwischen dem Hl. Sava-Ball und den Wiener Bällen in der andersartigen, intimeren Atmosphäre, die viel lockerer als die auf den traditionellen österreichischen Bällen sei.

Протојерејставрофор Ђорће Кнежевић пали славску свећу

Protopriester-Stavrophoros Đorđe Knežević zündet die Fetskerze an

Чланови СКУД "Карађорђе"

Mitglieder des Serbischen Kulturvereins "Karadorde"

119

Вече у знаку поезије, музике и лепоте

Abend im Zeichen der Dichtung, Musik und Schönheit

јегорски Порфирије и Марко Стијаковић крај иконе и свеће

S.E. Porfirije, Titularbischof von Erlau und Herr Marko Stijaković vor der Ikone und

Плесна група "Имерфол' (лево) Марија Шерифовић (десно)

Tanzgruppe "Immervoll' (links) und Mariia Šerifović (rechts)

Док илешемо, наши мишићи су йоезија, у нашим рукама је вешар, Бої нам је дао шела да бисмо илесали. Рудолф Нурејев

У раскошном луксузном бечком "Паркхотелу Шенбрун" Светосавском химном и "Одом радости", која је у слушаоцима будила светлост, 28. јануара 2012. отворен је 15. Светосавски бал на коме су се окупили бројни угледни гости из Беча, али и Срби из читаве Европе. У име епископа бачког Иринеја, владика јегорски Порфирије благословио је бал упаливши славску свећу. Он је поручио над треперавим пламеном: "Сакупили смо се овде, да се у овом граду лепоте, културе и духовности радујемо у част првог српског епископа Светог Саве. Сви народи имају своје родоначелнике, људе који су дали духовни печат неком народу. За нас Србе, Свети Сава је отац српског народа у сваком смислу те речи." Председник Аустријско-српског друштва, Марко Стијаковић, пожелео је добродошлицу гостима, подсетивши да друштво на чијем је челу први пут организује ово велико традиционално окупљање. Иако је бечки хотел променио свој изглед након реновирања и добио сјај старог злата, а и Светосавски бал добио новог домаћина, Аустријско-српско друштво пријатељства потрудило се да ово окупљање у част великог свеца задржи епитет најугледније манифестације.

Овогодишњи бал отворио је дечји хор "Свети Сава" из Лознице изводећи Светосавску химну и химну Европске уније, Бетовенову

Wenn wir tanzen, werden unsere Muskeln Dichtung, der Wind ist in unseren Händen, Gott hat uns Körper zum Tanzen gegeben. Rudolf Nurejew

In dem prächtigen luxuriösen Wiener Parkhotel Schönbrunn wurde am 28. Jänner 2012 mit der Hymne an den heiligen Sava und der Ode an die Freude, die in den Zuhörern das Licht erweckte, der 15. Hl. Sava-Ball eingeläutet. Der Ball empfing zahlreiche angesehene Gäste aus Wien, aber auch Serben aus ganz Europa. Im Namen des Bischofs der Eparchie Bačka Irinej segnete der Titularbischof von Erlau Porfirije den Ball und zündete die Festkerze an. Über die zittrige Flamme der Kerze sagte er: "Wir sammelten uns hier, in dieser Stadt der Schönheit, Kultur und Geistigkeit uns zu Ehren des ersten serbischen Bischofs des heiligen Sava zu freuen. Alle Völker haben eigene Stammväter, die Menschen, die das geistige Siegel einem Volk aufdrückten. Für uns Serben ist der heilige Sava Vater des serbischen Volkes in jedem Sinne des Wortes." Der Präsident der Österreichisch-Serbischen Gesellschaft Herr Marko Stijaković hieß die Gäste willkommen, und erinnerte daran, dass die Gesellschaft, an deren Spitze er steht, zum ersten Mal diese große traditionelle Veranstaltung organisiert. Obwohl das Wiener Hotel nach der Sanierung sein Aussehen veränderte und einen Glanz des Altgoldes bekam, sowie der Hl. Sava-Ball einen neuen Gastgeber, bemühte sich die Österreichisch-Serbische Gesellschaft, dass diese Veranstaltung zu Ehren des großen Heiligen den Ruf der hoch angesehenen Veranstaltung behält.

"Оду радости". Глумци Ана Стефановић и Кристијан Штрасер су у наставку водили препуну салу бечког хотела кроз програм пун музике и носталгије која није будила сету, већ радост, подсетивши на традицију овог бала, која датира из 19. века. Међу бројним угледницима који су дошли на бал, треба издвојити члана председништва Босне и Херцеговине Николу Радмановића, шефа конзуларног одељења Амбасаде Србије у Аустрији Косту Симоновића, војне аташее, затим високе представнике Слободарске партије Аустрије (ФПО), шефа посланичког клуба, Јохана Гуденуса и другог председника покрајинске скупштине Јохана Херцога, угледне личности из аустријског привредног живота, као и Владимира Југовића, бившег фудбалског репрезентативца Србије.

Програм бала је по својој традицији представио и бечку плесну групу "Имерфол", која је извела тачку балског отварања. Мехрдокхт Манави, пијанисткиња иранског порекла, заједно са Доротејом Ланг, мецосопраном мађарског порекла, извеле су традиционална дела класичне музике. И на овом балу могао се чути чувени "Српски кадрил". Српско културно друштво "Карађорђе" из Беча, потрудило се да извођењем Краљевог кола подсети на градска окупљања на двору ондашњег Београда, али и на традиционалне српске фолклорне игре из Шумадије. Ансамбл "Даница" из Салцбурга се побринуо за музички део програма, који је обиловао изненађењима. Поред наступа "Гаравог сокака", познатог новосадског бенда, као изненађење вечери

Diesjähriger Ball wurde von dem Kinderchor "Heiliger Sava" aus Loznica eröffnet. Zur Einläutung führten sie die Hymne an den heiligen Sava und Ode an die Freude auf. Die Schauspieler Ana Stefanović und Christian Strasser führten das Publikum in dem überfüllten Saal des Wiener Hotels durch das Programm voller Musik und Nostalgie, die nicht Schwermut, sondern Freude erregte, mit der Erinnerung an die Tradition des Hl.Sava-Balls, die bis ins XIX. Jahrhundert zurückreicht. Unter den zahlreichen angesehenen Ballgästen sind das Mitglied des Staatspräsidiums von Bosnien und Hezegowina Herr Nikola Radmanović, der Leiter der Konsularabteilung der serbischen Botschaft in Österreich Herr Kosta Simonović, Militärattaches, dann die hochrangigen Vertreter der Freiheitlichen Partei Österreichs (FPÖ) – der Klubobmann der Wiener freiheitlichen Gemeinderäte und Landtagsabgeordneten Herr Johann Gudenus und der Zweite Landtagspräsident Herr Johann Herzog, angesehene Vertreter des österreichischen Wirtschaftslebens sowie Herr Vladimir Jugović, das ehemalige Mitglied der serbischen Fußballnationalmannschaft, hervorzuheben.

Das Ballprogram stellte seiner Tradition nach auch die Wiener Tanzgruppe "Immervoll" vor, die die Tanzeröffnung vorführte. Mehrdokht Manavi, Klavierspielerin iranischer Herkunft, führte gemeinsam mit Dorottya Láng, Mezzosopran ungarischer Herkunft, traditionelle Werke der klassischen Musik auf. Auch auf diesem Ball konnte man die berühmte "Serben-Quadrille" hören. Der serbische Kulturverein "Karadorde" aus Wien bemühte sich, mit ihrer

Гошће из Француске (десно)

Gäste aus Frankreich (rechts)

Високе званице међу којима је члан председништва БиХ Никола Радмановић (лево)

Hohe Gäste, worunter auch das Mitglied des Staatspräsidiums von Bosnien und Herzegowina Herr Nikola Radmanović (links) појавила се и евровизијска победница Марија Шерифовић, која је за ову прилику извела "Молитву". У име Друштва српских лекара и стоматолога Немачке на бал су допутовали лекари Илија Ненадић и Душан Трифуновић.

Као што су некад млади на баловима остајали сами иза поноћи препуштајући се плесу, тако је сада Омладина Аустријско-српског друштва организовала забаву у дискотеци. Плесали су сви, најразличитије игре, у свим ритмовима, испунивши ту балску ноћ светлошћу и сјајем. Блештава белина јутра дочекала је даме и господу у свечаној одећи, срећне од неземаљске ноћи, са надом да овим балом почиње још једна плодна година.

Aufführung des Königskolos an die städtischen Versammlungen am damaligen Belgrader Hof zu erinnern, aber auch an die traditionellen serbischen Tänze aus Šumadija. Das Ensemble "Danica" aus Salzburg sorgte sich um das Musikprogramm, die voll von Überraschungen war. Neben dem Auftritt von der berühmten Musikband aus Novi Sad "Garavi sokak" war der Auftritt von Marija Šerifović, Siegerin des Eurovision Song Contests, die größte Überraschung des Abends. Bei dieser Gelegenheit führte sie ihr Lied "Molitva" ("Gebet") auf. Im Namen der Gesellschaft serbischer Ärzte und Zahnärzte in Deutschland reisten besonders für diesen Anlass in Wien die Ärzte Ilija Nenadić und Dušan Trifunović an.

Wie einst, als die Jugendlichen auf den Bällen ab Mitternacht alleine geblieben waren und sich dem Tanz hingegeben hatten, organisierte die Jugend der Österreichisch-Serbischen Gesellschaft die Party in einer Diskotek. Alle tanzten, die unterschiedlisten Tänze, in allen Rhythmen, und füllten so diese Ballnacht mit Licht und Glanz aus. Das blendende Weiß des Morgens empfing die Damen und Herren in festlicher Kleidung, glücklich über eine nicht dieser Welt gehörende Nacht, mit Hoffnung, dass mit diesem Ball noch ein fruchtvolles Jahr beginnt.

mit dem bürgerlichen Ball im Jahr 1844 eröffnet.

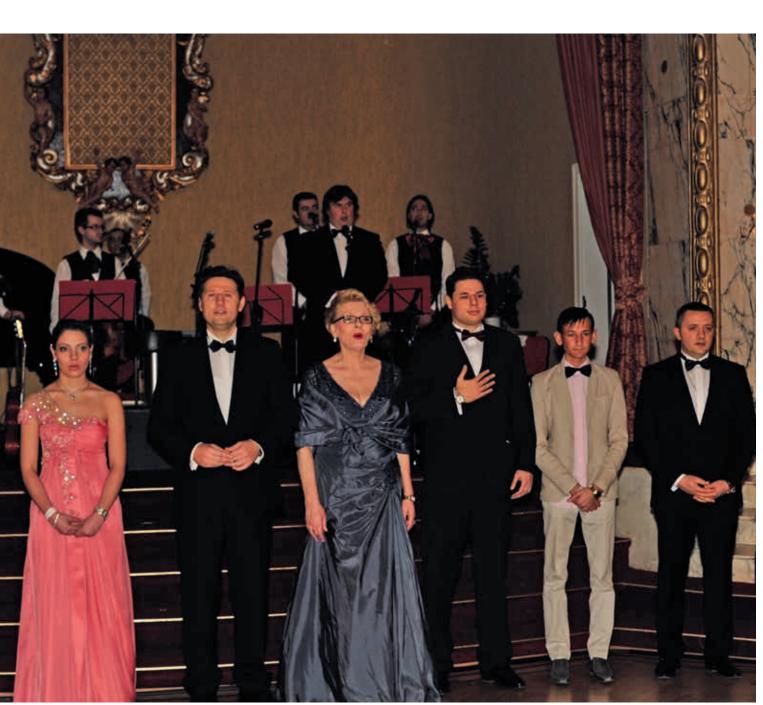

Ballgastgeber Frau Vera Marjanović und Herr Marko Stijaković

Прошлост није кочница будућности

Vergangenheit ist keine Bremse der Zukunft

Човек йева и кад је жалосшан, али иїра само кад је радосшан.

Јован Дучић

У организацији Аустријско-српско друштва 25. јануара 2013, у бечком "Паркхотелу Шенбрун" одржан је 16. Светосавски бал у Бечу, који је по својој традицији започетој пре готово два века, окупио велики број угледних гостију. Звуцима Светосавске химне, која је салом пренела вибрације духовности и славља, а коју је отпевао Ненад Маринковић, уз пратњу пијанисткиње Јоване Мисаљевић, почео је програм овогодишњег бала. Церемонијал мајстори су били чланови Организације српских студената у иностранству. Ведри и насмејани Александра Ана Панић и Андреј Миљевић подсетили су на догађаје с половине 19. века, када су се у главном граду Аустрије једном годишње славни Срби окупљали на баловима у прелепој и дупке пуној дворани "Софиенселе", у данашњем трећем округу. "Кроз векове, Србима је Свети Сава био духовни, образовни и људски темељ постојања. Светог Саву Срби славе, било где да се у свету налазе. Аустријско-српско друштво му почаст одаје заједно са свима вама, који сте вечерас на балу", поручио је млади водитељски пар.

У име владике Иринеја Буловића, славску свећу је уз присуство председника Аустријско-српског друштва, Марка Стијаковића, упалио протојереј ставрофор Петар Пантић, намесник Српске православне цркве за Аустрију. Он је овом приликом указао

Der Mensch singt auch wenn er jammert, aber er tanzt nur wenn er glücklich ist.

Jovan Dučić

Am 25. Jänner 2013 fand der von der Österreichisch-Serbischen Gesellschaft veranstaltete 16. Hl. Sava-Ball im Wiener Parkhotel Schönbrunn statt. Nach seiner, fast vor zwei Jahrhunderten gestifteten Tradition versammelte der Ball eine Vielzahl der angesehenen Gäste. Diesjähriges Programm wurde mit der Hymne an den heiligen Sava, die von Nenad Marinković mit Klavierbegleitung von Jovana Misaljević gesungen wurde, eingeläutet. Die Klängen der Hymne verbreiteten durch den Saal die Schwingungen der Geistlichkeit und Feierlichkeit. Die Zeremoniellmeister waren die Mitglieder der Organisation serbischer Studenten im Ausland. Frohe und lächelnde Aleksandra Ana Panić und Andrej Miljević erinnerten an die Ereignisse von der Mitte des XIX. Jahrhunderts, als die berühmten Serben sich in der Hauptstadt von Österreich einmal im Jahr auf dem in den wunderschönen und zum Bersten vollen Sophiensälen veranstalteten Ball im heutigen dritten Bezirk versammelten. "Über die Jahrhunderte war der heilige Sava das geistige, menschliche und Bildungsfundament des serbischen Daseins. Den heiligen Sava feiern die Serben, wo auch immer sie in der Welt sind. Die Österreichisch-Serbische Gesellschaft erweist ihm die Ehre gemeinsam mit euch allen, die heute Abend auf dem Ball seid", waren die Worte des jungen Moderatorenpaares.

Im Namen des Bischofs Irinej Bulović zündete die Festkerze in Anwesenheit vom Präsidenten der Österreichisch-Serbischen Gesellschaft Herrn

на значај неговања светосавске традиције, истакавши важност ширења толеранције, међусобног пријатељства, топлине и људскости. Председник Аустријско-српског друштва, Марко Стијаковић је поздравио госте подсетивши да је Светосавски бал најдуговечнији бал у Срба. "Српска традиција има корене у Вијени. Имамо богату историју и свесни смо ње, њоме се поносимо", рекао је, нагласивши да овај бал носи поруку пријатељства и човекољубља, свечарске атмосфере и радости. Стијаковић је додао да Аустријско-српско друштво са поносом

Marko Stijaković der Protopriester-Stavrophoros Petar Pantić, Dechant der Serbisch-Orthodoxen Kirche zu Österreich. Er wies bei dieser Gelegenheit auf die Bedeutung der Tradition des heiligen Sava und deren Pflege hin, und betonte, wie wichtig die Verbreitung der Toleranz, gegenseitiger Freundschaft, Wärme und Menschlichkeit sei. Der Präsident der Österreichisch-Serbischen Gesellschaft Herr Marko Stijaković hieß die Gäste willkommen und erinnerte daran, dass der Hl. Sava-Ball der langlebigste Ball unter den Serben ist. "Die Serbische Tradition hat ihre Wurzeln in Wien. Wir haben eine reiche Geschichte, wir sind deren

негује традицију Светосавског бала, чије су припреме трајале шест месеци.

У наставку је уследио неизосатавни "Српски кадрил", који је ове године извела Јована Мисаљевић. Током програма наступила је и сопранисткиња Александра Миловановић изводећи арију из опере "Боеми" Ђакома Пучинија, као и Ненад Маринковић, члан и солиста хора "Арнолд Шенберг". Он је топлим гласом отпевао песму "На ноћишту". Српско културно уметничко друштво "Карађорђе" из Беча је извођењем градских игара из Србије - "Бојарке" подсетило на балове ондашњег Београда у коме се осећао бечки гламур, али и српска особеност. Ни овогодишњи бал се није могао замислити без делића бечке традиције и дебитанткиња и дебитаната, који први пут долазе на бал и тако званично улазе у свет одраслих. Овога пута, то су били чланови плесне школе "Блек енд Вајт" који су извели традиционалну кореографију балског отварања. Поруком: "Нека буде бал" отворен је 16. Светосавски бал у Бечу, а звуци ансамбла "Даница" из Салцбурга, на челу са bewusst und darauf stolz", sagte er und betonte, dass dieser Ball die Botschaft der Freunschaft und Nächstenliebe, der festlichen Atmosphäre und Freude trage. Herr Stijaković fügte hinzu, dass die Österreichisch-Serbische Gesellschaft mit Stolz die Tradition des Hl. Sava-Balls pflege, wofür man sich 6 Monate lang vorbereitete.

Danach folgte die unerlässliche "Serben-Quadrille", die in diesem Jahr von Jovana Misaljević aufgeführt wurde. Ihre Auftritte im Rahmen des Programms hatten auch die Sopranistin Aleksandra Milovanović mit der Arie aus der Oper "La Bohème" von Giacomo Puccini und Nenad Marinković, Mitglied und Solist des Chores "Arnold Schönberg". Er sang mit warmer Stimme das Lied "Na noćištu" ("Zur Übernachtung"). Der serbische Kulturverein "Karadorde" aus Wien erinnerte durch die Aufführung der serbischen städtischen Tänze – "Bojarka" ("Die Baronin") – an die Bälle im damaligen Belgrad, in dem man den Wiener Glamour, aber auch die serbischen Besonderheiten spüren konnte. Den diesjährigen Ball auch konnte man nicht ohne Elemente der Wiener Tradition und Debütanten und Debütantinnen, die zum ersten Mall zum Ball kommen und so offiziel in die Welt der Erwachsenen eingeweiht werden, sich vorstellen. Diesmal waren das die Mitglieder der Tanzschule "Black&White", die die traditionelle Choreographie der Balleröffnung vorführten. Mit dem Kommando "Alles Walzer" wurde der 16. Hl. Sava-Ball in Wien eröffnet, und die

Klänge des Ensembles "Danica" aus Salzburg unter der Leitung von Zoran Šijaković überflüteten die Tanzfläche. Die heitere und verspielte

Зораном Шијаковићем, попунили су плесни подијум. Веселу и разиграну атмосферу на балу је додатно подигао и специјални гост изненађења из Београда, Огњен Радивојевић. Наступио је и Ненад Милосављевић – Неша Галија, фронтмен истоимене групе и познати композитор и текстописац. Посебно изненађење биле су и "Бечке шмизле", састав у коме су се нашле Тања Паучановић, виолинисткиња, Сара Николић, гитаристкиња и вокали Александра Миловановић и Ренеа Антанасијевић. Уз богату лутрију, плес, песму, забаву и дружење до зоре настављена је једна од најстаријих српских традиција у главном граду Аустрије. Комплетан приход од балске лутрије био је намењен бечком Каритасу. Светосавском балу присуствовао је велики број српских студената из Беча, представници аустријских институција и дипломатског кора. На овогодишњем Балу био је и Милорад Симић, лични изасланик и саветник председника Републике Србије Томислава Николића, амбасадор Републике Србије у Аустрији Милован Божиновић, војни аташе потпуковник Драган Антанасијевић и његове колеге из других земаља, дирекеторка канцеларије за дијаспору Славка Драшковић, посланик Слободарске странке Аустрије Едуард Шок, Ханс Арсеновић из странке "Зелени", као и гости из Мађарске, Шведске, Немачке, Белгије и других земаља. Плесало се до јутра, баш као и на свим претходним баловима. И овога пута је свануло пребрзо. Балски гости су кућама отишли са златним прахом у срцу.

Stimmung wurde durch den Auftritt des Überraschungsgasts aus Belgrad, Ognjen Radivojević zusätzlich aufgeheizt. Seinen Auftritt hatte auch Nenad Milosavljević-Neša Galija, Frontmann der gleichnamigen Band und berühmter Komponist und Textschreiber. Eine Sonderüberraschung waren "Bečke šmizle", eine Band zusammengesetzt aus Tanja Paučanović, Geigenspielerin, Sara Nikolić, Gitarrenspielerin, und Vokale Aleksandra Milovanović und Renea Antanasijević. Mit der reichen Tombola, Tanz, Lieder und Unterhaltung bis zu frühen Morgenstunden wurde eine der ältesten serbischen traditionen in der Hauptstadt von Österreich fortgeführt. Der Gesamterlös der Tombola wurde an die Wiener Caritas gespendet. An dem Hl. Sava-Ball nahm eine große Zahl der serbischen Studenten in Wien, Vertreter der österreichischen Institutionen und des diplomatischen Korps teil. Auf dem diesjährigen Ball waren auch Herr Milorad Simić, der persönliche Abgesandte und Berater des Präsidenten der Republik Serbien Herrn Tomislav Nikolić, der Botschafter der Republik Serbien in Österreich Herr Milovan Božinović, der Militärattache Oberstleutnant Dragan Antanasijević und seine Kollegen aus anderen Ländern, Leiterin des Diaspora-Büros Frau Slavka Drašković, der Abgeordnete der Freiheitlichen Partei Österreichs Herr Eduard Schock, Hans Arsenović von den Grünen sowie die Gäste aus Ungarn, Schweden, Deutschland, Belgien und anderen Ländern. Man tanzte bis in den Morgen, gleich wie auf allen Bällen zuvor. Auch diesmal kam die Morgendämmerung zu schnell. Die Ballgäste kehrten mit dem goldenen Staub in ihren Herzen nach Hause zurück.

133

Parkhotel

Schönbrunn

"Паркхотел Шенбрун"

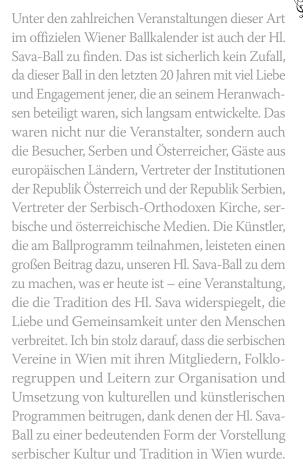

Светосавски бал у Бечу је један од многобројних на званичној листи Бечких балова. То свакако није случајно, јер је у

последњих 20 година овај бал растао уз огромну љубав и залагање оних који су учествовали у његовом стасавању. Нису то били само организатори, већ и посетиоци, Срби и Аустријанци, гости из европских држава, званичници из институција Републике Аустрије и Републике Србије, представници Српске православне цркве, српски и аустријски медији. Уметници који су учествовали у програму дали су велики допринос да наш Светосавски бал буде оно што је данас – свечаност у духу светосавља, која шири љубав и заједништво међу људима. Поносан сам што су и српски клубови из Беча, са својим члановима, фолклорним ансамблима и руководиоцима, допринели организацији и реализацији културно уметничких програма, захваљујући којима је Светосавски бал постао значајан вид представљања српске културе и традиције у Бечу.

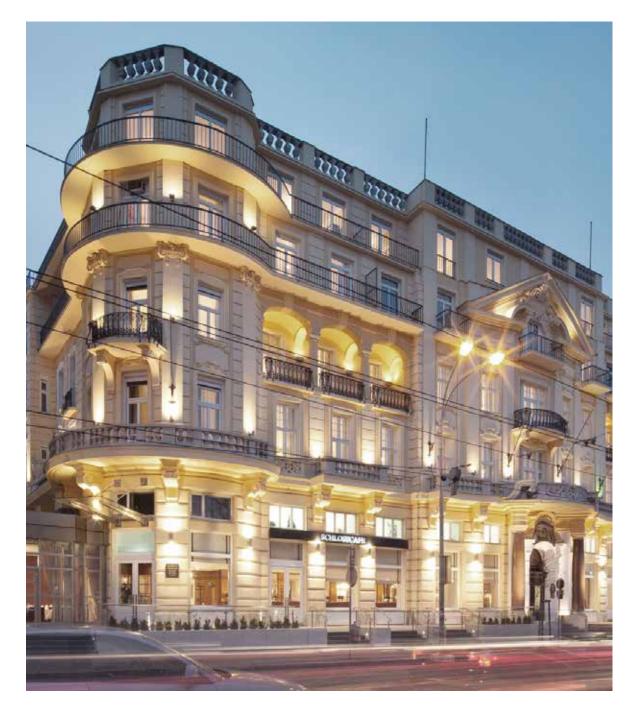
Данас, 20 година по обнављању бала, када видимо колики је интерес посетилаца, поготово младих људи, који чине другу и трећу генерацију Срба у Бечу, сигурни смо да бал има светлу будућност, а то нам даје нови подстицај да га са још више љубави дограђујемо и чувамо.

Борислав Капетановић Председник заједнице српских клубова у Бечу

Heute, 20 Jahre nach der Ballwiederbelebung, wenn wir sehen könen, wie groß das Interesse der Besucher ist, besonders der jungen Leute, die zu der zweiten oder dritten Generation der Serben in Wien gehören, sind wir sicher, dass der Ball eine strahlende Zukunft vor sich hat. Das gibt uns einen neuen Rückenwind, unseren Ball mit noch mehr Liebe witerzuentwickeln und zu pflegen.

Borislav Kapetanović | Präsident des Dachverbandes für serbische Vereine in Wien

135

geschaffen wurde, aufzubauen".

Dejan Medaković

Бал који повезује Аустрију и Србију

Марго Фонтејн

Седамнаести по реду Светосавски бал одржан је 24. јануара 2014. у децентном и раскошном "Паркхотелу Шенбрун", у организацији Аустријско-српског друштва. Светосавском химном у извођењу ансамбла "Зоруле", означен је почетак овогодишњег бала, а традиционално балско окупљање Срба у Бечу и званично је уврштено на мапу барокно богате балске сезоне аустријске предстонице. Председник друштва, Марко Стијаковић је поздрављајући госте, заједно са домаћицом Бала, Вером Марјановић, подсетио на дугу балску традицију окупљања Срба, која је у Бечу последњих деценија настављена отмено, свечарски, у част и славу Светог Саве. Додао је да је овогодишњи бал у знаку пријатељства две земље и пута Србије ка Европској унији, где је Аустрија њен партнер. Кроз балски програм је више од пет стотина гостију, којих је било из седам земаља, на немачком и српском језику провео водитељски пар -Милена Цветковић и Франц Шнекенлајтхнер. Водитељи су подсетили да најстарија српска културна традиција у Аустрији датира од прве половине 19. века. У то време, поред Обреновића, у Вијени су стварали и бројни знаменити Срби попут Бранка Радичевића, Достеја Обрадовића, Његоша...

Традиционални обичај паљења славске свеће обавио је изасланик епископа Иринеја, администратора Аустријско-швајцарске

Wenn wir im Tanz mit Körpern sprechen, verstehen uns alle.

Margo Fonteyn

Der siebzehnte Hl. Sava-Ball in Folge fand am 24. Jänner 2014 in dem dezenten und prächtigen Parkhotel Schönbrunn statt. Der Ball wurde von der Österreichisch-Serbischen Gesellschaft veranstaltet. Mit der Aufführung der Hymne an den heiligen Sava von dem Ensemble "Zorule" wurde der diesjährige Ball eingeläutet. Die traditionelle Ballveranstaltung der Serben in Wien wurde offiziel in die Karte der barockartig reichen Ballsaison der österreichischen Hauptstadt eingezeichnet. Der Präsident der Österreichisch-Serbischen Gesellschaft Herr Marko Stijaković erinnerte bei seiner Begrüßung der Gäste, zusammen mit der Ballgastgeberin Frau Vera Marjanović, an die langjährige serbische Balltradition, die in Wien in den letzten Jahrzehnten elegant, feierlich, zu Ehren und Ruhm des heiligen Sava fortgeführt wurde. Er fügte hinzu, dass der diesjährige Ball im Zeichen der Freundschaft zwischen den zwei Ländern und des Weges von Serbien in die EU, auf dem Österreich ihr Partner sei, stehe. Durch das Ballprogramm führte das Publikum von über fünfhundert Gästen aus sieben Ländern in serbischer und deutscher Sprache das Moderatorenpaar – Milena Cvetković und Franz Schneckenleithner. Die Moderatoren erinnerten daran, dass die älteste serbische Kulturtradition in Österreich bis in die erste Hälfte des XIX. Jahrhunderts reicht. In der Zeit, neben der Familie Obrenović, schufen in

епархије, протојереј ставрофор Петар Пантић, који је овом приликом одржао и пригодну беседу о Светом Сави, првом српском архиепископу и просветитељу. У складу са његовим благим и племенитим идејама је и мото овогодишњег бала – пријатељство Аустрије и Србије коју спајају уметност, култура, наука и политика, прошлост и будућност. Најчвршћи мост између две земље су четири генерације Срба, који су у Аустрији већ пустили дубоке корене. Форму бечких балова обогаћену елементима српске културе, дочарало је Српско културно уметничко друштво "Карађорђе", изводећи живописне и елегантне градске игре старог Београда. По први пут од како се организује Светосавски бал, плес дебитаната извели су такође млаWien auch viele berühmte Serben wie Branko Radičević, Dositej Obradović, Njegoš....

Die traditionelle Sitte – das Anzünden der Festkerze – vollzog der Entsandte des Bischofs Irinej, Verwalters der Diözese Österreich-Schweiz, Protopriester-Stavrophoros Petar Pantić. Er hielt auch eine Rede über den heiligen Sava, den ersten sebischen Erzbischof und Aufklärer. Im Einklang mit seinen sanften und edlen Ideen war auch das Motto vom diesjährigen Ball – die Freundschaft zwischen Österreich und Serbien, die durch Kunst, Kultur, Wissenschaft und Politik, Vergangenheit und Zukunft verbunden sind. Die stärkste Brücke zwischen zwei Ländern bilden die vier Generationen der Serben, die in Österreich schon tiefe Wurzeln schlugen. Die Form der Wiener Bälle, bereichert

KUD "Karađorđe"

дићи и девојке КУД "Карађорђе", које је за ову прилику припремио њихов кореограф, Велимир Аговски. Програм бала пратила су и извођења Луке Гудеља, члана хора Бечке државне опере, као и етно музика Наталије-Марије Хавраленко, студенткиње џез певања на Конзерваторијуму у Бечу. Млада пијанисткиња Јована Мисаљевић ове године је извела "Српски кадрил". Позивом: "Нека буде бал", који су упутили Стијаковић и амбасадор Србије у Аустрији, Перо Јанковић, као и његова босанска колегиница Тања Милашиновић-Мартиновић, започео је плес, уз оркестар

durch die Elemente der serbischen Kultur, stellte der Serbische Kulturverein "Karadorde" mit lebhaften und eleganten städtischen Tänzen des alten Belgrads vor. Zum ersten Mal seitdem der Hl. Sava-Ball veranstaltet wurde, wurde der Tanz der Debütanten ebenso von den Jungen und Mädels aus dem Kulturverein "Karadorde" vorgeführt. Der Auftritt wurde besonders für diesen Anlass von ihrem Choreographen Velimir Agovski vorbereitet. Das Ballprogramm wurde von den Aufführungen von Luka Gudelj, Mitglied des Chores der Wiener Staatsoper, sowie von der Etnomusik von Natalija-Marija

"Етаіlа"

"Зоруле" из Новог Сада. На бини су се нашле и специјалне гошће, новосадски женски бенд "Фрајле", који је својом појавом, шармом, духовитошћу и оригиналним извођењем очарао публику. Једна од наших најпопуларнијих поп певачица, Гоца Тржан, била је изненађење које су сви са одушевљењем дочекали.

Наставак програма обележиле су и игре из Шумадије које су показале како лепоту плеса, тако и народних ношњи. Ово је била прилика да се поред уметника из Србије, представи и наш веома успешни пословни човек, Александер Дими, који је, уз пратњу плесне групе "Стар Денс" из Чачка, отпевао неколико нумера. На балском подијуму су се након тога нашли гости жељни да заплове двораном. Плесало се до ситних сати. Играли су и забављали се и студенти, који су у својој сали организовали сада већ традиционални клабинг, будући да су поред пословних људи и званица и они важна спона две земље.

Балу су присуствовали: у име председника Србије, његов саветник за културу, Радослав Павловић, посланица странке "Зелени" у парламенту Алев Корун, као и шеф повереништва Слободарске странке Аустрије и кандидат на изборима за Европски парламент Константин Добриловић са својим сарадницима. Председник АСД Марко Стијаковић, који већ трећу годину заредом, након Српског центра, организује ово традиционално окупљање, поручио је да је Светосавски бал заједничка манифестација свих Срба у Бечу и да сматра да би у том духу било лепо да неки од наредних

Havralenko, Studentin des Jazz-Gesangs an dem Konservatorium Wien begleitet. Die junge Klavierspielerin Jovana Misaljević führte dieses Jahr die "Serben-Quadrille" auf. Mit dem Aufruf "Alles Walzer" von Herrn Stijaković und dem serbischen Botschafter in Wien Herrn Pero Janković sowie seiner Kollegin aus Bosnien Frau Tanja Milašinović Martinović fing der Tanz an, begleitet von der Musik des Orchesters "Zorule" aus Novi Sad. Auf der Bühne erschienen die Sondergäste, eine Frauenband aus Novi Sad namens "Frajle", die mit ihren Erscheinungen, Charme, Humor und originellem Auftritt das Publikum verzauberten. Eine von den beliebtesten Popsängerinnen in Serbien, Goca Tržan, war Überraschung, die alle mit Begeisterung begrüßten.

Im weiteren Verlauf des Programms zeigten die Tänze aus Šumadija sowohl die Schönheit der Tanzbewegungen als auch der Volkstrachten. Das war die Gelegenheit dafür, dass neben den Künstlern aus Serbien auch unser erfolgreicher Geschäftsmann Herr Aleksandar Dimi sich dem Publikum vorstellt. Begleitet von der Tanzgruppe "Star Dance" aus Čačak, führte er mehrere Nummer vor. Auf der Tanzfläche befanden sich danach die Tanzpaare, die Lust hatten, über die Tanzfläche durch den Saal zu gleiten. Man tanzte bis zu frühen Stunden. Die Studenten tanzten und unterhielten sich auch. In ihrem Saal organisierten sie das bereits traditionell gewordene Clubbing, das einen sehr wichtigen Teil der Veranstaltung bildet, da sie neben den Geschäftsleuten und Gästen eine bedeutende Verbindung zwischen zwei Ländern darstellen.

балова организује заједнички више српских удружења. Овај бал остаће упамћен и по раскошним тоалетама дама, у бојама булки, љубичица, ђурђевака, јоргована... Један од гостију приметио је да је те ноћи балска дворана изгледала као букет разиграних, страсних цветова.

Амбасадор Србије Перо Јанковић и амбасадорка БиХ Тања Милашиновић Мартиновић Serbischer Botschafter Herr Pero Janković und die Botschafterin von Bosnien und Herzegowina Frau Tanja Milašinović Martinović

An dem Ball nahmen folgende Personen teil: Im Namen des serbischen Präsidenten sein Berater für Kultur Herr Radoslav Pavlović, die Abgeordnete der Grünen zum Landtag Frau Alev Korun sowie der Leiter der Ombudsstelle der Freiheitlichen Partei Österreichs und deren Kandidat bei der Europawahl Herr Konstantin Dobrilović mit seinen Mitarbeitern. Der Präsident der Österreichisch-Serbischen Gesellschaft Herr Marko Stijaković, der nach dem Serbischen Zentrum schon das dritte Jahr in Folge diese Veranstaltung organisiert, sagte, dass der Hl. Sava-Ball eine gemeinsame Veranstaltung aller Serben in Wien darstelle sowie dass in diesem Sinne seiner Meinung nach schön wäre, wenn ein von den zukünftigen Bällen gemeinsam von mehreren serbischen Organisationen veranstaltet werde. Dieser Ball wird auch für die prunkvollen Damentoiletten in den Farben des Klatschmohns, der Duftveilchen, Maiglöckhen, Fliedern u.a. in Erinnerung bleiben. Ein von den Gästen bemerkte, dass der Ballsaal an dem Abend wie ein Strauß der verspielten, leidenschaftlicher Blumen aussah.

Плесаши значи биши и деше и йринц, заљубљен у живош заувек, са оним сјајем у очима.

Михаил Баришњиков

Осамнасти Светосавски бал, у организацији Српског центра и Заједнице српских клубова у Бечу, одржан 24. јануара 2015, био је, по оценама присутних, онај који се не заборавља – гламурозан, жив, препун плеса и узбуђења, са много угледних гостију и учесника. На самом почетку бала, одржаног и овог пута у бечком здању "Паркхотел Шенбрун", после духовног обреда паљења славске свеће, присутнима се обратио епископ аустријскошвајцарски Андреј, рекавши да је Светосавски бал превазишао његова очекивања јер је много више од онога што се обично подразумева под балом – ова манифестација није тек забава, већ озбиљан рад на очувању традиције и културе српског народа.

У име покровитеља бала, градоначелника Беча Михаела Хојпла, присутне је поздравио члан градског парламента Курт Штирценбахер, који је указао на дуге историјске везе главног града Аустрије и Србије и захвалио се Српском центру на обнављању традиције организовања балова која датира од 19 века.

Након интонирања Светосавске химне, госте су поздравили чланови организационог одбора: Борислав Капетановић, Весна и Љубиша Димитријевић, Велимир Аговски, Дејан Дидић и Милорад Матеовић, који је истакао да је организациони одбор учинио све да овај бал буде један од најгламурознијих

Tanzen bedeutet zugleich ein Kind und ein Prinz zu sein, in das Leben für immer verliebt, mit dem Glanz in den Augen.

Mikhail Baryshnikov

Der achtzehnte Hl. Sava-Ball, veranstaltet von dem Serbischen Zentrum und dem Dachverband für serbische Vereine in Wien, fand am 24. Jänner 2015 statt. Nach dem Urteil der Anwesenden war er unvergesslich – glamourös, lebhaft, voller Tanz und Aufregung, mit vielen angesehenen Gästen und Teilnehmern. Gleich zu Beginn des Balls, der auch dieses Jahr im Wiener Parkhotel Schönbrunn veranstaltet wurde, nach dem Anzünden der Festkerze, Bischof Andrej von Österreich-Schweiz begrüßte die Anwesenden. Nach seinen Worten hätte der Hl. Sava-Ball all seine Erwartungen übertroffen, weil er viel mehr sei als das, was man gewöhnlich unter einem Ball verstehe – diese Veranstaltung diene nicht nur zur Unterhaltung, es gehe vielmehr um eine ernsthafte Arbeit an der Bewahrung der Tradition und Kultur des serbischen Volkes.

Im Namen des Ball-Schirmherrs, des Bürgermeisters von Wien Herrn Michael Häupl, wurden die Anwesenden von Herrn Kurt Stürzenbecher, Mitglied des Wiener Gemeinderats, der auf die lange Geschichte der Beziehungen zwischen der Hauptstadt von Österreich und Serbien hinwies, und sich beim Serbischen Zentrum für die Wiederbelebung der aus dem XIX. Jahrhundert stammenden Balltradition bedankte.

Nach der Intonierung der Hymne an den heiligen Sava wurden die Gäste von den Mitgliedern

Курт Штирценбехер, члан парламента града Беча

Herr Kurt Stürzenbacher, Mitglied des Wiener Gemeinderats

до сада. Уз позив: "Нека буде бал" и прве тактове валцера, на подијуму су се нашли насмејани парови. Програм овогодишњег бала водила је на српском и немачком језику глумица Аница Добра. У програму су наступили: глумац Иван Босиљчић, оперска певачица Сузана Шуваковић-Савић, музички уметници Биљана Пековић, Чеда Марковић, Ранко Јовић и Зорана Гуја, као и солисти АКУД "Лола", у пратњи оркестра Војкана Борисављевића. Градске игре, које су део балског програма, извели су СКУД "Карађорђе", КУД "Бранко Радичевић", а славни бечки валцер — плесна школа "Имерфол".

Овогодишњем балу присуствовали су, између осталих, изасланица председника Србије Томислава Николића – Јасмина Митровић Марић, амбасадор Србије у Аустрији Перо Јанковић, министар за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске Златан Кокић, посланици у скупштини града Беча: Аница Мацка-Дојдер и Едуард Шок, Хајнц-Кристијан Штрахе и Јохан Гуденус из Слободарске странке Аустрије, војни изасланик Србије потпуковник Горан Јеремић и његове колеге из више земаља, као и власник дневног листа Весши Душан Видаковић. Глумац Петар Стругар, који је са екипом филма "Мали Будо" био један од гостију, окарактерисао је Светосавски бал као уметност по себи, задовољан пре свега што му се указала прилика да упозна много младих људи који се школују у Бечу и који чине озбиљан интелектуални потенцијале наше земље.

des Organisationskomitees begrüßt: Borislav Kapetanović, Vesna und Ljubiša Dimitrijević, Velimir Agovski, Dejan Didić und Milorad Mateović. Der Letztere betonte, dass das Organisationskomitee alles in seiner Macht stehende getan hätte, dass dieser Ball ein der bisher glamourösesten werde. Mit dem Aufruf "Alles Walzer" und den ersten Takten des Walzers tauchten auf der Tanzfläche lächelnde Paare auf. Das Programm des diesjährigen Balls wurde von der Schauspielerin Anica Dobra in der serbischen und deutschen Sprache moderiert. Im Rahmen des Programms traten folgende Künstler auf: Der Schauspieler Ivan Bosiljčić, die Opernsängerin Suzana Šuvaković, die Musiker Biljana Peković, Čeda Marković, Ranko Jović und Zorana Guja sowie die Solisten des Akademischen Kulturvereins "Lola" begleitet von dem Vojkan Borisavljević Orchester. Die städtischen Tänze als Bestandteil des Ballprogramms wurden von dem Serbischen Kulturverein "Karadorde" und Kulturverein "Branko Radičević" vorgeführt, und der berühmte Wiener Walzer von der Tanzschule "Immervoll".

Am diesjährigen Ball nahmen u.a. die Abgesandte des serbischen Präsidenten Herrn Tomislav Nikolić Frau Jasmina Mitrović Marić, der serbische Botschafter in Österreich Herr Pero Janković, Minister für wirtschaftliche Beziehungen und regionale Zusammenarbeit in der Regierung der Republika Srpska Herr Zlatan Kokić, Gemeinderatsmitglieder der Stadt Wien Frau Anica Matzka Dojder und Herr Eduard Schock, Herr Heinz-Christian Strache, Herr Johann Gudenus, serbischer Militärabgesandte

Уметнички програм, чији је сценариста био Велимир Аговски, конципиран је тако да у њему учествују велике звезде. С пијететом се сећамо незаборавне оперске диве светског гласа Сузана Шуваковић-Савић, која је бал називала догађајем за памћење и говорила да је почаствована што има прилику да буде на овој традиционалној манифестацији о којој се прича у целој Европи. Глумица Аница Добра бал је окарактерисала као светски догађај и грандиозно славље, препуно сјаја и гламура.

Посетиоци осамнаестог бала били су срећни што је програм поново негдашњи, прави балски, у коме су навикли да уживају сваког јануара. Када се чуо последњи такт валцера, у зору је једна дама прошапутала:"Нестварно, небески лепо..."

Kapetanović

Oberstleutnant Goran Jeremić mit seinen Kollegen aus mehreren Ländern sowie der Besitzer der Zeitung *Vesti* Herr Dušan Vidaković teil. Der Schauspieler Petar Strugar, der gemeinsam mit dem Team des Films "Mali Budo" ("Der kleine Budo") unter den Gästen war, beschrieb den Ball als eine Kunst an sich, und gab sich zufrieden, dass er die Gelegenheit hatte, viele junge Leute, die in Wien studieren und ein großes intelektuelles Potenzial für unseres Land darstellen, kennenzulernen.

Das künstlerische Programm, dessen Autor Velimir Agovski war, wurde so konzipiert, dass daran große Stars teilnehmen. Mit der großen Pietät erinnern wir uns an die unvergessliche weltberühmte Operndiva Suzana Šuvaković Savić, die diesen Ball als eine denkwürdige Veranstaltung bezeichnete. Sie sagte, für sie sei es eine Ehre, an dieser traditionellen Veranstaltung, wovon in ganz Europa erzählt werde, teilzunehmen. Die Schauspielerin Anica Dobra beschrieb den Ball als eine Veranstaltung von Weltruf und eine grandiöse Feier, voller Glanz und Glamour.

Die Besucher des achtzehnten Balls waren froh, dass das Programm wieder wie früher ist – ein echtes Ballprogramm, woran sie jeden Jänner gewöhnt waren. Als der letzte Takt des Walzers ertönte, in der Morgendämmerung, flüsterte eine Dame: "Unwirklich, himmlisch schön..."

Увек у другој половини месеца јануара, непосредно после великог празника — Богојављења, Српски народ у отаџбини и широм света на многе начине обележава највећу српску славу Свети Сава. Наш драги и заслужни народ у Аустрији који живи далеко од своје родне груде, брижљиво чува многе традиције, међу којима и традицију светосавских балова који обилују дивним националним, духовним, едукативним и историјским порукама и имају добротворни карактер.

Дани Светосавља при нашим бечким храмовима прослављају се Светим литургијама и духовним академијама. Такође, из дубине нашег народног стваралаштва приносимо Светитељу Сави похвалу и кроз традиционални Светосавски бал у Бечу као културнонационалну манифестацију осмишљену баш у духу високе градске културе града Беча. Зато смо увек благодарни и као народ и као Црква када Светосавски бал окупља грађане високе културе и стила, науке и технологије, друштвене ствараоце, дипломате, угледне личности и интелектуалце из целе Аустрије, Србије и других европских земаља. Монографија о Светосавском балу у Бечу значајна је за очување нашег националног предања у Републици Аустрији и наше Српске православне црквене општине Светог Саве у Бечу.

Епископ аустријско-швајцарски Андреј

Immer in zweiten Jännerhälfte, gleich nach dem großen Fest der Errscheinung des Herrn, feiert das serbische Volk im Vaterland und in der ganzen Welt auf verschiedene Arten das größte serbische Patronsfest – den Tag des heiligen Sava. Unser liebes und verdienstvolles Volk in Österreich, das weit weg von der Heimat lebt, pflegt sorgsam viele Traditionen, worunter auch die Tradition des Hl. Sava-Balls, einer Wohltätigkeitsveranstaltung, die zahlreiche nationale, geistliche, belehrende und historische Botschaften ausstrahlt.

Die Tage des hl. Sava in unseren Tempeln in Wien werden mit Gottesdiensten und geistlichen Veranstaltungen gefeiert. Ebenso, aus der Tiefe unseres Volksschafens bringen wir dem heiligen Sava den Lob auch durch den traditionellen Hl. Sava-Ball in Wien als eine nationale Kulturveranstaltung, die den Geist der hohen Wiener Stadtkultur widerspiegelt. Deswegen sind wir sowohl als Volk als auch als Kirche dankbar, wenn der Hl. Sava-Ball die Menschen mit hoher persönlicher Kultur und Stil, aus wissenschaftlichen und technischen Kreisen, Künstler, Diplomaten, angesehene Persönlichkeiten und Intelektuelle aus ganz Österreich, Serbien und anderen europäischen Ländern versammelt. Die Monografie über den Hl. Sava-Ball in Wien hat eine große Bedeutung für die Erhaltung unserer nationalen Überlieferung in der Republik Österreich sowie unserer Serbisch-Orthodoxen Kirchengemeinde des hl. Sava in Wien.

S.E. Bischof Andrej von Österreich-Schweiz Serbisch-Orthodoxe Kirche

151

Noch eine unirdische Nacht

Још једна неземаљска ноћ

Рудолф Хундсторфер министар за рад и социјална питања који је био и председнички кандидат Социјалдемократске партије

Herr Rudolf Hundstorfer, Minister für Arbeit und Soziales und ehemaliger Präsidentenkandidat der Sozialdemokratischen Partei Österreichs

Горан Брадић први саветник у Амбасади Србије у Бечу који је помогао у реализацији многих балова

Herr Goran Bradić, erster Berater bei der Botschaft der Republik Serbien in Wien, der die Umsetzung von mehreren Bällen unterstützte

О свему учимо од људи, а о илесу само од Боіа.

Ана Павлова

Старовременски, отмени "Паркхотел Шенбрун" било је место одржавања 19. Светосавског бала, 22. јануара 2016, у организацији Српског центра и Заједнице српских клубова у Бечу. Председник Српског центра Милорад Матовић, са епископом аустријско-швајцарским Андрејем, упалио је славску свећу, након чега је нови црквени хор извео духовно, таласаво, обредно заветну Светосавску химну. Програм бала је и ове године водила наша позната глумица Аница Добра, уз драмског уметника Слободана Боду Нинковића.

Уследило је већ обавезно и увек радо слушано извођење "Српског кадрила". Композицију су пратиле градске игре Српског културно уметничког друштва "Карађорђе", коме су се недуго затим, у нешто бржем ритму, придружили и чланови КУД "Бранко Радичевић". Изласком плесне школе "Имерфол" на подијум уз трочетвртинске тактове оркестра Војкана Борисављевића узбуђење је расло и отпочела је права балска атмосфера. Част да ове године отвори бал, припала је министру за рад и социјална питања Аустрије и кандидату на предстојећим председничким изборима у Аустрији, Рудолфу Хундсторферу.

Заједничким извођењем чувене песме "Добра вам ноћ, пријатељи", госте су поздравили солисти овогодишњег бала: Иван Босиљчић, Биљана Крстић, Јелена Томашевић, Биљана Пековић и Ранко Јовић.

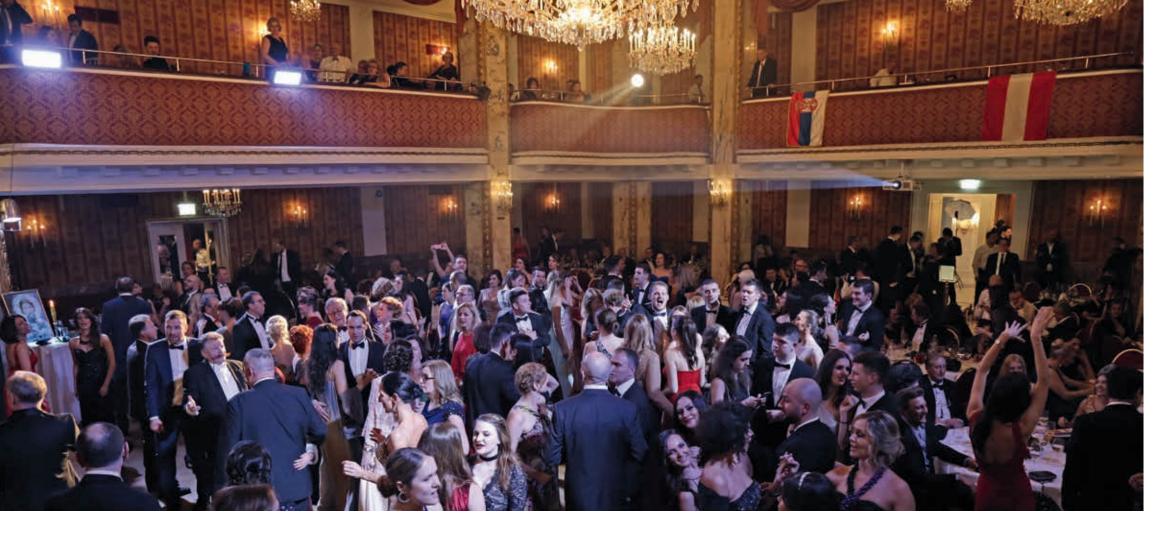
Über alles lernen wir von Menschen, aber über Tanzen nur von Gott.

Anna Pawlowa

Das edle, wie aus alten Zeiten stammende Parkhotel Schönbrunn war der Veranstaltungsort des 19. Hl. Sava-Balls, der am 22. Jänner 2016 stattfand. Der Ball wurde von dem Serbischen Zentrum und dem Dachverband für serbische Vereine in Wien veranstaltet. Der Präsident des Serbischen Zentrums Herr Milorad Mateović zündete gemeinsam mit dem Bischof Andrej von Österreich-Schweiz die Festkerze an, wonach der neue Kirchenchor die Ritus- und Gelöbnishymne geistvoll und lebhaft aufführte. Das Ballprogramm wurde auch in diesem Jahr von unserer berühmten Schauspielerin Anica Dobra mit Unterstützung vom Schauspieler Slobodan Boda Ninković moderiert.

Danach folgte die bereits obligat gewordene und immer gern gehörte "Serben-Quadrille". Die Komposition wurde von den städtischen Tänzen des Serbischen Kulturvereins "Karadorde" begleitet, dem sich kurz danach, in einem etwa schnelleren Rhythmus, auch die Mitglieder des Kulturvereins "Branko Radičević" anschloßen. Als die Tanzschule "Immervoll" mit den Dreivierteltakten des Vojkan Borisavljević Orchesters die Tanzfläche betrat, wurde die Aufregung größer und die echte Ballstimmung eingeleitet. Die Ehre, den diesjährigen Ball zu eröffnen, hatte der österreichische Minister für Arbeit und Soziales und Kandidat bei der voranstehenden Präsidentenwahl in Österreich Herr Rudolf Hundstorfer.

Светосавском балу присуствовали су и амбасадор Републике Србије у Аустрији, Перо Јанковић, генерални секретар председника Србије Недељко Пењковић, власник издавачке куће "Нида Верлаг" Душан Видаковић, Марија Лабовић, директорка Туристичке организације Србије, као и председник Савеза Срба у Аустрији Зоран Алексић. Поред министра за рад и социјална питања Рудолфа Хундсторфера, балу су присуствовали и Недељко Билалић, шеф његове предизборне кампање, као и Курт Стирценбехер, посланик у бечком парламенту, те и Франциска Хели Буц и Мустафа Јеници из Интеграционог бироа странке СПО. Из Слободарске странке Аустрије на балу су гости били лидер Хајнц-Кристијан Штрахе, Јохан Гуденус, Mit der gemeinsamen Aufführung des berühmten Liedes "Dobra vam noć, prijatelji" ("Schöne Nacht, Freunde") begrüßten das Publikum die Solisten des diesjährigen Balls: Ivan Bosiljčić, Biljana Krstić, Jelena Tomašević, Biljana Peković und Ranko Jović.

An dem Hl. Sava-Ball nahmen auch der Botschafter der Republik Serbien in Österreich Herr Pero Janković, der Generalsekretär im Präsidium der Republik Serbien und persönlicher Abgesandter des serbischen Präsidenten Herr Nedeljko Penjković, der Besitzer des Nida-Verlags Herr Dušan Vidaković, die Leiterin der serbischen Nationalen Touristenorganisation Frau Marija Labović sowie der Präsident vom Verband serbischer Gemeinschaften in Österreich Herr Zoran Aleksić teil. Neben dem

156

вицеградоначелник Беча, његов шеф кабинета Константин Добриловић, посланици у бечком парламенту, Немања Дамњановић, Урсула Штенцел и Гералд Ебингер.

За успешну организацију бала и изузетну, ведру и свечарску атмосферу, побринуо се тим у коме су били председник Српског центра Милорад Матеовић, председник Заједнице Српских клубова у Бечу, Борислав Капетановић, уредница портала Дијасйора ТВ Весна Димитријевић, директор агенције "Идеа про" Љубиша Димитријевић, уметнички директор Националног ансамбла "Коло" Велимир Аговски и Дејан Дидић. Сребрне бразде ноћи пресецали су плесачи, ведри и непрекидно на подијуму. Светковина је завршена последњим плесом, док је бледео месец.

Heitere Ballstimmung nach Mitternacht

Minister für Arbeit und Soziales Herrn Rudolf Hundstorfer nahmen an dem Ball auch sein Wahlkampf-Chef Herr Nedeljko Bilalić sowie Herr Kurt Stürzenbecher, Mitglied des Wiener Gemeinderats, Frau Franziska Healy Butz und Herr Mustafa Yenici vom Integrationsbüro der SPÖ. Von der Freiheitlichen Partei Österreichs zu den Ballgästen zählten der Parteiobmann, Herr Heinz-Christian Strache, Herr Johann Gudenus, Vizebürgermeister von Wien, sein Kabinettchef Herr Konstantin Dobrilović, Mitglieder des Gemeinderates Herr Nemanja Damnjanović, Frau Ursula Stenzel und Herr Gerald Ebinger.

Für die erfolgreiche Ballorganisation und besondere, heitere und festliche Stimmung sorgte das Team, zusammengesetzt aus dem Präsidenten des Serbischen Zentrums Herrn Milorad Mateović, dem Präsidenten des Dachverbandes für serbische Vereine in Wien Herrn Borislav Kapetanović, der Redakteurin des Portals Dijaspora TV Frau Vesna Dimitrijević, dem Direktor der Agentur "Idea pro" Herrn Ljubiša Dimitrijević, dem künstlerischen Leiter des Nationalen Ensembles "Kolo" Herrn Velimir Agovski und Herrn Dejan Didić. Die Tänzer, heiter und unaufhörlich auf der Tanzfläche, schnitten silberne Furchen der Nacht durch. Das Fest endete mit dem letzten Tanz, als der Mond langsam blass wurde.

На Светосавском балу сам први пут учествовао 2014. године са својим малим ансамблом. Од 2015. редовно наступам са оркестром "Београдски солисти", који је састављен од одабраних музичара — чланова оркестра Београдске опере, а 2018. ћу дириговати уметничким ансамблом Министарства одбране Републике Србије "Станислав Бинички", са којим од 2000. редовно сарађујем као гост-диригент. "Станислав Бинички" је најстарији српски оркестар основан крајем 19. века, који својим дугогодишњим радом на достојан начин чува традиције српске историје, културе и уметности.

Увек ми је било велико задовољство да учествујем на овој традиционалној манифестацији која на прави и достојанствен начин доприноси очувању и популаризацији српске културе и уметности у граду који је светски признат културни центар.

Репертоар који смо изводили увек је био прилагођен основној намени бала, а чинио га је пажљив избор дела српске музичке баштине, светске симфонијске и оперске литературе, као и најквалитетнијих дела савремене популарне музике, у распону од евергрина, филмских тема, до светских и домаћих поп хитова и музике за игру. Избор вокалних солиста значајно је допринео досадашњем успеху наших наступа у Бечу, а међу њима су: чувене оперске примадоне Јадранка Јовановић, Сузана Шуваковић Савић, популарни глумци Аница Добра, Снежана Савић, Слободан Нинковић и Иван Босиљчић, као и представници данашње српске

Meine erste Teilnahme am Hl. Sava-Ball war im Jahr 2014, als ich darauf mit meinem kleinen Ensemble spielen durfte. Seit 2015 trete ich regelmäßig mit dem Orchester "Beogradski solisti" auf, das aus den ausgewählten Musikern – Mitgliedern der Belgrader Oper – besteht. Im Jahr 2018 werde ich das künstlerische Ensemble des Verteigungsministeriums der Republik Serbien "Stanislav Binički" dirigieren, mit dem ich seit 2000 als Gastdirigent zusammenarbeite. "Stanislav Binički", gegründet am Ende des XIX. Jahrhunderts, ist das älteste serbische Orchester, das durch seine langjährige Arbeit die Tradition der serbischen Geschichte, Kultur und Kunst auf eine ehrenwerte Weise bewahrt.

Ich freute mich immer sehr, an dieser traditionellen Veranstaltung teilzunehmen, die auf richtige und würdige Weise zur Bewahrung und Popularisierung der serbischen Kultur und Kunst in einer als Weltkulturmetropole geltenden Stadt beiträgt.

Unser Repertoire war immer an den Ballzweck angepasst, und bestand aus einer sorgfältigen Auswahl der Werke aus dem serbischen Kulturgut, der Sinfonie- und Opernliteratur aus der ganzen Welt sowie der hochwertigsten Werke der modernen populären Musik, von Evergreens über Filmthemen bis zu internationalen und einheimischen Pop-Hits und Tanzmusik. Die Auswahl der Solisten trug wesentlich zum Erfolg unserer Auftritte bei. Darunter waren die berühmten Primadonnen Jadranka Jovanović und Suzana Šuvaković Savić, die beliebten Schauspieler Anica Dobra, Snežana Savić, Slobodan Ninković und Ivan Bosiljčić,

музичке сцене Јелена Томашевић, Душан Свилар, Биљана Крстић, Жарко Данчуо, Чеда Марковић и многи други.

Војкан Борисављевић, композитор и диригент sowie die Vertreter der heutigen serbischen Musikszene Jelena Tomašević, Dušan Svilar, Biljana Krstić, Žarko Dančuo, Čeda Marković und viele andere.

Vojkan Borisavljević, Komponist und Dirigent

Neue zwanzigjährige Tradition

Нова двадесетогодишња традиција

Свечано и јубиларно 27. јануара 2017. године, у "Паркхотелу Шенбрун", одржан је двадесети по реду Светосавски бал у организацији Српског центра и Заједнице српских клубова у Бечу. Посебан значај овогодишњег бала својим присуством потврдиле су бројне високе званице, међу којима су били: Перо Јанковић, амбасадор Републике Србије у Аустрији, владика Андреј, епископ аустријскошвајцарски, Курт Штирценбехер, изасланик бечког градоначелника Михаела Хојпла, Педро Моитинхо де Алмеида, амбасадор Португалије у Аустрији, Мариос Иеронумидес, амбасадор Кипра у Аустрији, пуковник Ернст Бахер, шеф протокола аустријске војске, пуковници Слободан Лазић и Слободан Танасковић, војни аташеи Србије и Босне и Херцеговине у Аустрији, Хајнц-Кристијан Штрахе и Јохан Гуденус из Слободарске странке Аустрије, Немања Дамњановић и Карл Барон, одборници у скупштини града Беча, Младен Филиповић, шеф привредног представништва Републике Српске у Аустрији, Миленко Цвијановић, генерални директор фирме МТЕЛ Аустрија, Франц Маркус, потпредседник бечке општине Фаворитен, Франциска Хели Буц и Мустафа Јеници из Интеграционог бироа партије СПО са колегама. Јубиларни Светосавски бал увеличали су редитељ и глумац Драган Бјелогрлић, Владимир Живковић, директор Туристичке

Wenn wir tanzen, sind wir nicht nur Zaren der Sprünge und Drehungen wir sind Sturmkönige.

Vaslav Nijinsky

Festlich und jubilierend, fand am 27. Jänner 2017 der zwanzigste Hl. Sava-Ball im Parkhotel Schönbrunn statt. Der Ball wurde von dem Serbischen Zentrum und dem Dachverband für serbische Vereine in Wien veranstaltet. Die besondere Bedeutung diesjährigen Balls wurde durch die Teilnahme von zahlreichen hoch angesehenen Gästen bestätigt, darunter: Herr Pero Janković, Botschafter der Republik Serbien in Österreich, Bischof Andrej von Österreich-Schweiz, Herr Kurt Stürzenbecher, Vertreter des Bürgermeisters von Wien Herrn Michael Häupl, Herr Pedro Moitinho de Almeida, Botschafter von Portugal in Österreich, Herr Marios Ieronymides, Botschafter von Zypern in Österreich, Oberst Ernst Bacher, Leiter des Protokollamtes des Österreichischen Bundesheeres, Oberst Slobodan Lazić und Oberst Slobodan Tanasković, Militäratttaches von Serbien und Bosnien und Herzegowina in Österreich, Herr Heinz-Christian Strache, Herr Johann Gudenus, Herr Nemanja Damnjanović und Herr Karl Baron, Mitglieder des Gemeinderates der Stadt Wien, Herr Milenko Cvijanović, Leiter der Wirtschaftsvertretung der Republika Srpska in Österreich, Herr Milenko Cvijanović, Geschäftsführer von MTEL Österreich, Herr Franz Markus, Vizepräsident der Wiener Gemeinde Favoriten, Frau Franziska Healy Butz und Herr Mustafa Yenici vom Integrationsbüro der SPÖ mit Kollegen. Der Jubiläumsball wurde durch die Anwesenheit von

Борислав и Светлана Капетановић, Иван Босиљчић, Аница Добра, Љубиша и Весна Димитријевић, Јелена Томашевић, Јадранка Јовановић, Душан Свилар, Снежана Савић, Биљана Пековић

Borislav und Svetlana Kapetanović, Ivan Bosiljčić, Anica Dobra, Ljubiša und Vesna Dimitrijević, Jelena Tomašević, Jadranka Jovanović, Dušan Svilar, Snežana Savić, Biljana Peković

Милорад Матеовић и Душан Видаковић Milorad Mateović und Dušan Vidaković

организације Златибора, Дарко Јуришић, председник Савеза Срба у Аустрији, Ненад Новаковић, директор Народног позоришта Републике Српске, Весна Југовић, председница организације Мис Србије и Црне Горе са актуелним мисицама Анђелијом Рогић и Теом Бабић и многи угледни гости из Немачке, Француске и Србије.

Уз звуке мелодије "Ој Србијо, мила мати" у салу је церемонијално ушла поворка са домаћином бала, члановима организационог комитета, члановима културно уметничког друштва "Бранко Радичевић" из Беча, девојкама које су носиле моделе колекције "Виле, царице и краљице", нашим истакнутим уметницима и вокалним солистима који су

dem Schauspieler und Regisseur Herrn Dragan Bjelogrlić, dem Leiter der Touristischen Organisation von Zlatibor Herrn Vladimir Živković, dem Präsidenten des Verbandes serbischer Gemeinschaften in Österreich Herrn Darko Jurišić, dem Direktor des Nationalen Theaters der Republika Srpska Herrn Nenad Novaković, der Veranstalterin der Schönheitswettbewerbe für Serbien und Montenegro Frau Vesna Jugović mit den aktuellen Schönheitsköniginnen Frau Anđelija Rogić und Frau Tea Babić sowie zahlreiche andere angesehene Gäste aus Deutschland, Frankreich und Serbien geglänzt.

Begleitet von den Klängen des Liedes "Oj Srbijo, mila mati" ("Oh Serbien, liebes Mütterchen") begann der feierliche Einzug in den Saal, mit

164

припремили бирани програм за јубиларни бал, чији су водитељи били глумица Аница Добра и глумац Иван Босиљчић. Свечану поворку је предводио Организациони одбор у саставу: Милорад Матеовић, председник Српског центра, Борислав Капетановић, председник Заједнице српских клубова у Бечу, Весна и Љубиша Димитријевић, председница и потпредседник удружења "Дијаспора Медиа" и Велимир Аговски, уметнички директор, који је осмислио програм и овог 20. бала. Сви присутни су затим, са оперским певачем, Ранком Јовићем, запевали химну Светом Сави, тако здушно да се просторијама прелепог "Паркхотела Шембрун" орила песма у част најславнијег и највољенијег српског светитеља.

dem Ballgastgeber, den Mitgliedern des Organisationskomitees und des Kulturvereins "Branko Radičević", den Mädels, die die Modelle aus der Kollektion "Feen, Zarinnen und Königinnen" trugen, unseren prominenten Künstlern und Vokalsolisten, die das ausgewählte Programm für den Jubiläumsball vorbereitet hatten. Der Ball wurde von dem Schauspielerpaar Anica Dobra und Ivan Bosiljčić moderiert. An der Spitze des Festzugs stand das Organisationskomitee in folgender Besetzung: Herr Milorad Mateović, Präsident des Serbischen Zentrums, Herr Borislav Kapetanović, Präsident des Dachverbandes für serbische Vereine in Wien. Frau Vesna und Herr Ljubiša Dimitrijević, Präsidentin und Vizepräsident des Vereins "Diaspora Media" und

Присутнима су се обратили његово преосвештенство, владика аустријско-швајцарски Андреј, затим доктор Курт Штирценбехер у име Михаела Хаупла, градоначелника Беча и Милорад Матеовић који се захвалио присутнима на двадесет година подршке, са жељом да бал траје још много година. Посебну захвалност је одао Амбасади Републике Србије у Аустрији и Српској православној цркви, који су били једни од иницијатора оживљавања драгоцене традиције. Чланови Српског центра и Организационог одбора бала, као изненађење, уручили су господину Матеовићу златну плакету за велики труд, несебично залагање и постигнуте резултате, да се Светосавски бал одржи пуних двадесет година и постане и остане врхунска манифестација, каква је данас.

Част да свечано отвори 20. јубиларни Светосавски бал у Бечу припала је познатом српском глумцу и режисеру Драгану Бјелогрлићу, који је са колегиницом Аницом Добром заплесалао први валцер, чиме је започео бал, на радост свих присутних.

У културно уметничком делу програма госте су забављали врхунски уметници из Србије: оперска певачица Јадранка Јовановић, као и Јелена Томашевић, Снежана Савић, Биљана Пековић, Ранко Јовић и Душан Свилар. На овогодишњем балу Војкан Борисављевић са гудачким оркестром "Београдских солиста" пратио је извођаче током балске вечери и ноћи и допринео да овај догађај буде отмен, јединствен и господствен. Царски и балски.

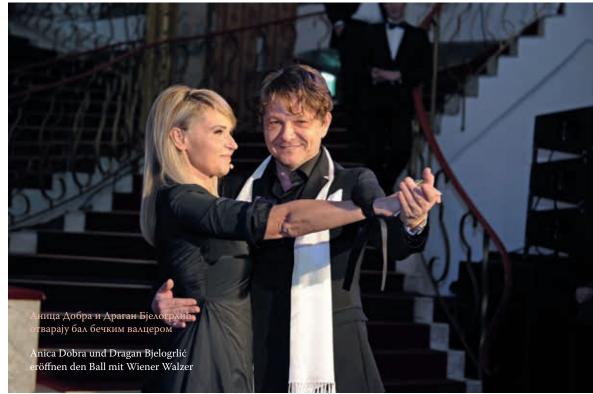

Herr Velimir Agovski, künstlerischer Leiter, der das Programm auch für den diesjährigen, 20. Ball gestaltete. Alle Anwesenden sangen danach gemeinsam mit dem Opernsänger Ranko Jović die Hymne an den heiligen Sava, so dass das Lied zu Ehren des berühmtesten und beliebtesten serbischen Heiligen durch die Räumlichkeiten des wunderschönen Parkhotels Schönbrunn laut ertönte.

Die Anwesenden wurden begrüßt von Seiner Exzellenz Bischof Andrej von Österreich und Schweiz, dann vom Herrn Kurt Stürzenbecher im Namen von Herrn Michael Häupl, Bürgermeister von Wien, und zum Schluss von Herrn Milorad Mateović, der sich bei den Anwesenden für die zwanzig Jahre Unterstützung bedankte, mit dem Wunsch, dass der Ball noch viele Jahre dauert. Besondere Dankbarkeit erwies er der Botschaft der Republik Serbien in Österreich und der Serbisch-Orthodoxen Kirche, die die Wiederbelebung der wertvollen Tradition angeregt hatten. Die Mitglieder des Serbischen Zentrums und des Ballorganisationskomitees überreichten Herrn Mateović – als Überraschung – eine goldene Plakette für seine großen Bemühungen, uneigennützigen Einsatz und erreichten Ergebnisse – dass der Hl. Sava-Ball sich die ganzen zwanzig Jahre bewährt und dass er eine hervorragende Veranstaltung – wie er heute ist – wurde und blieb.

Die Ehre, den 20. Hl. Sava-Ball in Wien feierlich zu eröffnen, hatte der berühmte serbische Schauspieler und Regisseur Herr Dragan Bjelogrlić, der mit seiner Kollegin Anica Dobra

167

Наравно, било је много најразличитије музике за игру, од кола па до класичних плесова. Посебан жири је пратио наступе парова на подијуму, па је тако негде око поноћи проглашен и најбољи плесни пар.

Светосавски бал у Бечу ће и даље испуњавати улогу коју је на уму имао кнез Милош Обреновић када је давне 1846. године иницирао одржавање првог бала – да окупља знамените Србе и европске дипломате и промовише Србију и њену културу у што ширим европским оквирима.

Војни изасланици са супругама Militärvertreter mit Ehefrauen

den ersten Walzer tanzte, womit der Ball, zur Freude aller anwesenden Gäste, begann.

In dem künstlerischen Teil des Programms genossen die Gäste die Auftritte der Spitzenkünstler aus Serbien: Opernsängerin Jadranka Jovanović, sowie SängerInnnen Jelena Tomašević, Snežana Savić, Biljana Peković, Ranko Jović und Dušan Svilar. Auf dem diesjährigen Ball begleitete die Solisten das Streichorchester "Beogradski solisti" ("Belgrader Solisten") unter der Leitung von Vojkan Borisavljević, und trug dazu bei, dass diese Veranstaltung elegant und einzigartig wurde.

Natürlich gab es viele, verschiedenste-Tanzmusik, von Kolos bis zu den klassichen Tänzen. Ein Sonderjury begleitete die Auftritte der Paare auf der Tanzfläche, so wurde dann gegen Mitternacht auch das beste Tanzpaar gekürt.

Der Hl. Sava-Ball in Wien wird auch weiter die ihm vom Fürsten Miloš im Jahr 1846, als er die Veranstaltung des ersten Balls angeregt hatte, anvertraute Rolle erfüllen – die angesehenen Serben und europäische Diplomaten zu versammeln sowie Serbien und ihre Kultur im möglichst großen europäischen Rahmen vorzustellen.

Хиљаде и хиљаде Бечлијки и Бечлија српског порекла имају дугу традицију у нашем граду. О томе не сведочи само чињеница да је већ 1846. године у Бечу постојао српски бал. Захваљујући Заједници српских клубова и Српском центру у Бечу ова лепа традиција поново је обновљена пре 20 година.

Валцер је тај који је увек у центру пажње сваког бала који се одржава у Бечу, а трочетвртински такт тај који спаја толике људе. Као градоначелника Беча увек ме посебно радује када између што више људи различитог порекла настају контакти културне, друштвене, а пре свега емоционалне природе. Шта би било погодније за то од свечане балске ноћи која репрезентује живу комуникацију између Беча и Србије?

У овом духу желим да вам честитам на округлом јубилеју, желим добру забаву и вече које ће гошће и гости што дуже чувати у свом сећању.

Др Михаел Хојпл Градоначелник и председник Владе Покрајине Беч

Die vielen tausend Wienerinnen und Wiener mit serbischen Wurzeln haben in unserer Stadt eine lange Tradition. Das zeigt sich nicht zuletzt in der Tatsache, dass es bereits 1846 einen Ball der Serben in Wien gab. Dem Dachverband für serbische Vereine und dem Serbischen Zentrum in Wien ist es zu verdanken, dass diese schöne Tradition seit 20 Jahren wieder auflebt.

Es ist der Walzer, der in Wien immer im Mittelpunkt jeder Ballveranstaltung steht. Und es ist der Dreivierteltakt, der so viele Menschen zusammenbringt. Als Bürgermeister von Wien freut es mich immer ganz besonders, wenn zwischen möglichst vielen Menschen unterschiedlicher Herkunft kulturelle, gesellschaftliche und vor allem emotionale Kontakte entstehen. Was wäre dafür besser geeignet als eine festliche Ballnacht, die für den regen Kontakt zwischen Wien und Serbien steht?

In diesem Sinne gratuliere ich zum runden Jubiläum, wünsche Ihnen für diesen Abend gute Unterhaltung und einen Ballabend, den alle Besucherinnen und Besucher möglichst lange in Erinnerung behalten mögen.

Dr. Michael Häupl Bürgermeister und Landeshauptmann von Wien

Последњег викенда у јануару месецу, звуци Светосавске химне и "Српског кадрила" Јохана Штрауса поново ће, по двадесетпрви пут за редом, означити почетак Светосавског бала – као једног од значајнијих друштвено-културних догађаја у аустријској престоници, који је својевремено, давне 1846. године, осмислио и отелотворио кнез Милош Обреновић.

Идеја српског кнеза била је тада да на једном месту окупи виђене Србе у Бечу, интелектуалце и трговце, дипломате и официре, политичаре и уметнике, људе који могу једни другима да помогну, а пре свега да ојачају везе Аустрије и Европе са Србијом.

На иницијативу Амбасаде Србије, а уз огромно лично ангажовање председника Српског центра господина Милорада Матеовића, као и његових сарадника, пре 21 годину, у хотелу "Пента ренесанс" у трећем бечком бецирку, дошло је до новог окупљања и дружења, сходно традицији која је, нажалост, била прекинута. Настављено је потом на различитим локацијама, да би се, у предивном "Паркхотелу Шенбрун", Светосавски бал етаблирао у последњој деценији.

На тај начин уђосмо у трећу деценију обнављања традиције Светосавског бала. На једмом месту окупљамо се ми и наши пријатељи — људи из различитих кругова и друштвених сфера, уз музику и игру, али са заједничким циљем — да ојачамо постојећу и створимо нову мрежу пријатеља између две државе и народа.

Уз жељу да та традиција настави да живи и у наредним деценијама, обогаћује се присуством

Am letzten Wochende im Januar werden die Töne der Hymne an den heiligen Sava und der "Serben-Quadrille" von Johann Strauss wieder, zum einundzwanzigsten Mal in Folge, den Hl.Sava-Ball einläuten – eine von den bedeutenden gesellschaftlich-kulturellen Veranstaltungen in der österreichischen Hauptstadt, die von dem Fürsten Miloš Obrenović im längst vergangenen Jahr 1846 ersonnen und ins Leben gerufen wurde.

Die Idee des serbischen Fürsten war damals, die angesehenen Serben in Wien – Intelektuelle und Händler, Diplomaten und Offiziere, Politiker und Künstler, Menschen, die sich gegenseitig aushelfen können und vor allem die Beziehungen zwischen Österreich beziehungsweise Europa und Serbien zu stärken – an einem Ort zu versammeln.

Auf Anregung der serbischen Botschaft und dank dem riesengroßen Engagement von Herrn Milorad Mateović, Präsidenten des Serbischen Zentrums, sowie seiner Mitarbeiter, kam vor 21 Jahren im Hotel Penta Renaissance im dritten Wiener Bezirk zu einer neuen Versammlung in Anlehnung an die Tradition, die leider aufgebrochen wurde. Verschiedene Standorte wurden gewechselt bis sich der Hl. Sava-Ball im letzten Jahrzehnt im wunderschönen Parkhotel Schönbrunn etablierte.

So sind wir in das d ritte Jahrzehnt der wiederbelebten Tradition des Hl. Sava-Balls gestartet. An einem Ort versammeln wir uns mit unseren Freunden – Menschen aus verschiedenen Kreisen und Gesellschaftssphären – bei Musik und Tanz, aber mit einem gemeinsamen

170

нових, младих људи који су се определили за живот у Бечу, Амбасада Србије изражава своју спремност да и даље буде од помоћи организаторима ове јединствене манифестације наше дијаспоре.

Перо Јанковић Амбасадор Републике Србије у Републици Аустрији

Ziel – das bestehende zu stärken und das neue Freundesnetzwerk zwischen zwei Staaten und Völkern aufzubauen.

Mit dem Wunsch, dass diese Tradition auch in den nächsten Jahrzehnten weiterlebt und sich durch die Anwesenheit von neuen, jungen Menschen, die sich für das Leben in Wien entschieden, anreichert, erklärt die Botschaft der Republik Serbien ihre Bereitschaft, den Organisatoren dieser einzigartigen Veranstaltung unserer Diaspora nach wie vor die Hilfe zu leisten.

Pero Janković

Botschafter der Republik Serbien in der Republik Österreich

Очување традиције огледа се не само у обнављању и неговању Светосавског бала у Бечу, већ и у напору да се будућим генерацијама остави писани траг о овом догађају. Вук Стефановић Караџић научио нас је да морамо оставити запис о нашој нематеријалној култури да би је сачували. Следећи његов пример сакупили смо архивску грађу и сећања на предходних двадесет Светосавски балова у Бечу и уобличили их у монографију. Велику захвалност, не само за објављивање књиге већ и за организацију свих досадашњих балова, дугујемо Амбасади Србије у Аустрији, Епархији аустријско-швајцарској Српске православне цркве, Заједници српских клубова у Бечу и новинама Весши. Уз њихову несебичну помоћ Српски центар успео је да обнови и очува традицију Светосавских балова у Бечу пуне две деценије које су представљене у овој јединственој монографији.

Die Erhaltung der Tradition spiegelt sich nicht nur in der Wiederbelebung und Pflege des Hl. Sava-Balls in Wien wider, sondern auch in der Bemühung, den Zukunftsgenerationen schriftliche Spuren darüber zu hinterlassen. Vuk Stefanović Karadžić brachte uns bei, dass wir unsere immaterielle Kultur dokumentieren müssen, damit wir sie erhalten können. Seinem Beispiel folgend, sammelten wir Archivgut und Erinnerungen an die zwanzig vergangenen Hl. Sava-Bälle, und daraus gestalteten wir diese Monographie. Große Dankbarkeit – nicht nur für die Buchveröffentlichung, sondern auch für die Organisation der bisherigen Veranstaltungen – schulden wir der Botschaft der Republik Serbien in Wien, der serbisch-orthodoxen Diözese Österreich-Schweiz, dem Dachverband für serbische Vereine in Wien und der Zeitung Vesti. Mit ihrer selbstlosen Unterstützung gelang es dem Serbischen Zentrum, die Tradition des Hl. Sava-Balls wiederzubeleben und während der in dieser einzigartigen Monographie vorgestellten zwei Jahrzehnte zu erhalten.

172

Република Србија - Министарство спољних послова - Управа за сарадњу с дијаспором и Србима у региону Republik Serbien – das Außenministerium – Referat für Zusammenarbeit mit der Diaspora und den Serben in der Region

Република Србија - Министарство културе и информисања Republik Serbien – das Ministerium für Kultur und Medien

Слободарска партија Аустрије Freiheitliche Partei Österreichs (FPÖ)

Социјалдемократска партија Аустрије Sozialdemokratische Partei Österreichs (SPÖ)

м:тел - Аустрија m:tel – Austria

Заједница српских клубова у Бечу Dachverband für serbische Vereine in Wien

173

Фирма "Цар" "C.A.R." Gerüst GmbH

Ресторан Семендриа Restaurant Semendria

Pojan оригинални балкански роштиљ Royal original balkan grill

Садржај Inhalt

Српски кадрил на азуру бечког Дунава	7	Serbien-quadrille am azur der wiener Donau
Традиција балова	15	Ball tradition
Обнова балске традиције	23	Wiederbelebung der Balltradition
Традиција се наставља	31	Die Tradition geht weiter
"Ускликнимо с љубављу Светитељу Сави"	37	"Lasst uns mit Liebe dem heiligen Sava singen"
Бечки валцер и Српски кадрил	45	Wiener Walzer und Serben-Quadrille
Краљевско коло и Србијанка на балу у Бечу	51	Königskolo und die Serbin auf dem Ball in Wien
Српски кадрил и Краљичино коло одзвањају Шембруном	57	Serben-Quadrille und Königin-Kolo erklingen in Schönbrunn
Јелисавета Карађорђевић у пратњи Милоша Обреновића	65	Jelisaveta Karađorđević in Begleitung von Miloš Obrenović
Балска раскош по осми пут	73	Ballpracht zum achten Mal
Дар за Хиландар на Светосавском балу	79	Ein Geschenk für Hilandar auf dem Hl. Sava-Ball
Јубиларни Светосавски бал	85	Der Jubiläumsball
Достојанствена лепота бала	95	Würdevolle Schönheit des Balls
Време балова није прошлост	99	Ballzeit ist nicht Vergangenheit
Српски кадрил и бечки валцер	107	Serben-Quadrille und Wiener Walzer
Балски програм обојен специфичностима српске културе	115	Ballprogramm gefärbt mit Besonderheiten der serbischen Kultur
Вече у знаку поезије, музике и лепоте	123	Abend im Zeichen der Dichtung, Musik und Schönheit
Прошлост није кочница будућности	129	Vergangenheit ist keine Bremse der Zukunft
Бал који повезује Аустрију и Србију	139	Der Ball, der Österreich und Serbien verbindet
Балско пунолетство	147	Ball-Volljährigkeit
Још једна неземаљска ноћ	155	Noch eine unirdische Nacht
Нова двадесетогодишња традиција	163	Neue zwanzigjährige Tradition

Светосавски бал у Бечу 1998-2018 / Heiliger Sava Ball in Wien 1998-2018 | Издавач Српски центар, Удружење српских културних посланика, интелектуалаца и привредника у Аустрији / Herausgeber Serbisches Zentrum, Kommununikationsverein der serbischen Kulturschaffenden, Intellektuellen und Wirtschaftstreibenden in Östrreich | За издавача Гордана Милосављевић Стојановић / Für den Verlag Gordana Milosavljević Stojanović | Штампарија *Гласник*, Београд / Drucken *Glasnik*, Belgrad | Тираж 500 / Zirkulation 500 Београд 2018. / Belgrad 2018.